

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

โดย ดร.อำไพ หรคุณารักษ์ และคณะ

กรกฎาคม 2560

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

คณะผู้วิจัย สังกัด

1. ดร.อำไพ หรคุณารักษ์	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
2. นางสาวกาญจนา ย่าเสน	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ชุด “โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)”

Research Coordination for SDGs

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
Executive Summary	ค
บทคัดย่อ	จ
Abstract	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
บทที่ 2 นิยามและความหมายของเป้าประสงค์ (Target) และตัวชี้วัด (Indicator) ภายใต้อ	
เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) และความสอดคล้องกับบริบทประเทศไทย.....	5
2.1 เป้าประสงค์ (Target) และตัวชี้วัด (Indicator) ภายใต้อเป้าหมายที่ 14.....	5
2.2 นิยามและคำจำกัดความเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่สำคัญ	9
บทที่ 3 สถานะปัจจุบันของเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) ในบริบทประเทศไทย	17
บทที่ 4 การดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ในปัจจุบัน เกี่ยวกับเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below	
Water) ในบริบทของประเทศไทย	29
4.1 สรุปการดำเนินงานก่อนเริ่มโครงการ.....	29
4.2 สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	30
บทที่ 5 ความพร้อมของประเทศไทย ในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) ใน	
บริบทของประเทศไทย.....	35
บทที่ 6 การจัดลำดับความสำคัญ	51
บทที่ 7 การสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรการทางเลือกด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย เพื่อบรรลุ	
เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water)	67
บทที่ 8 สรุป	73

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

หน้า

บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข.....	91
ภาคผนวก ค.....	93

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 6.1	แสดงการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์และตัวชี้วัด ภายใต้เป้าหมายที่ 14 ในบริบทไทย.....	51
ตารางที่ 7.1	มาตรการและกลไกการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมาย ที่ 14.....	67
ตารางที่ 7.2	มาตรการเพื่อการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14	69

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 70 ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 ได้รับรองเอกสารวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2573 (2030 Agenda for Sustainable Development) มีสาระสำคัญคือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจำนวน 17 เป้าหมาย (Goals) และกำหนดเป้าประสงค์ (Targets) ไว้ 169 ข้อ ซึ่งนับเป็นครั้งแรกของโลกที่ประเทศต่างๆ ให้การยอมรับถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 14 มุ่งให้มีการจัดการมหาสมุทรและทะเลอย่างยั่งยืนภายในปี พ.ศ. 2573 โดยเน้นการแก้ไขและป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรที่มีชีวิตในระบบนิเวศทางทะเล อันเกิดจากการจับสัตว์น้ำที่เกินศักยภาพ (overfishing) การประมงผิดกฎหมาย (IUU fishing) ภาวะมลพิษ และสถานะความเป็นกรดในน้ำทะเล (ocean acidification) เป้าหมายนี้ยังกำหนดให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ตามแนวทางการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ การเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง การพัฒนาขีดความสามารถและถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัยทางทะเล การส่งเสริมประมงพื้นบ้าน และการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผ่านโครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) มีเป้าหมายในการตอบคำถามหลักคือ ประเทศไทยมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 (SDG 14) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 และรัฐควรถูกกำหนดมาตรการใดบ้างในการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลนโยบายและสถานการณ์ และจัดประชุมรวบรวมข้อมูลและระดมความคิดเห็นของภาครัฐ วิชาการ เอกชน และประชาสังคม มีผลสรุปเป็นประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางและมาตรการขับเคลื่อนภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ในบริบทของไทย ทั้งในส่วนการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัด และการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัด รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาต่อหน่วยงานวิจัยสู่นโยบายและยุทธศาสตร์อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ของประเทศภายในปี พ.ศ. 2573

สรุปผลการศึกษา

ประเด็นสำคัญจากการศึกษาวิจัยสถานะปัจจุบันของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ 14 และความพร้อมของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 ของการพัฒนาที่ยั่งยืน สรุปได้ดังนี้

1. ประเทศไทยมีพื้นที่เขตทางทะเลรวม 323,488 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยน่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ และไหล่ทวีป
2. เป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 มีความสำคัญเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย ซึ่งแสดงถึงโอกาสและศักยภาพของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายส่วนใหญ่ภายในปี พ.ศ. 2573
3. ผลการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ซึ่งประเทศไทยควรเร่งดำเนินการ เน้นประเด็นด้านประมงทะเล ได้แก่ เป้าประสงค์ที่ 14.4 (การประมงอย่างยั่งยืน) และ 14.6 (ยกเลิกมาตรการอุดหนุนการประมง) โดยมุ่งป้องกันการจับสัตว์น้ำที่เกินศักยภาพ ขณะเดียวกันมีการจัดการปัญหาด้านการประมงผิดกฎหมายและยกเลิกระบบอุดหนุนการทำประมงที่มีผลทำลายทรัพยากรและระบบนิเวศธรรมชาติ
4. สำหรับประเด็นอื่นภายใต้เป้าหมายที่ 14 ที่รัฐควรให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ การกำหนดขอบเขตและแนวทางการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่ 14.1 ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะมลพิษจากชายฝั่ง ซึ่งรวมถึงขยะ ของเสีย และมลพิษทางน้ำที่เกิดจากสารอาหาร เป้าประสงค์ที่ 14.3 ลดและแก้ไขผลกระทบของภาวะความเป็นกรดในน้ำทะเล เป้าประสงค์ที่ 14.7 การจัดการทรัพยากรทางประมงอย่างยั่งยืน และเป้าประสงค์ที่ 14.b ประมงพื้นบ้านรายเล็ก
5. ผลการศึกษาในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะด้านมาตรการสำคัญสองส่วน คือ มาตรการเพื่อการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัด และมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย เพื่อการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อยอด

1. การวิจัยประเด็นเชื่อมโยงระหว่างแนวทางและตัวชี้วัดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 14 และเป้าหมายอื่นๆ
2. การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบและกลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 รวมถึงการติดตามประเมินผลในระยะยาว โดยอาจนำแนวคิดการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (MSP) หรือเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) มาเป็นหลักในการวิเคราะห์และกำหนดพื้นที่เป้าหมาย
3. การจัดทำรายละเอียดของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 โดยการศึกษาเพิ่มเติมและขยายผลจากการศึกษาและข้อเสนอแนะมาตรการ

Executive Summary

The United Nations' 2030 Agenda for Sustainable Development was adopted in September 2015. It is underpinned by 17 Sustainable Development Goals (SDGs) and 169 targets which outline, for the first time, a stand-alone global goal that addresses the health of marine resources and ecosystems. The Sustainable Development Goal 14 (SDG 14) "Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development" aims to conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development by 2030. The Goal addresses key issues threatening marine ecosystems including overfishing, IUU (illegal, unreported, unregulated) fishing, pollution, and ocean acidification. It also calls for enhancing conservation, rehabilitation and the sustainable use of ocean-based resources through science-based management, increased marine protection areas, research and transfer of marine technology, small-scale artisanal fishing practice, and international law.

This study, supported by the Thailand Research Fund (TRF) through the Research Coordination for SDGs Project (SDG Move) Project, focused on the status of SDG 14 targets and indicators in the Thai context, as well as on key economic, social and institutional measures for implementation. Based on literature review, policy and situational analysis, and focus group consultation, the study reached main conclusions, recommendations, and suggestions for future work to achieving conservation and sustainable use of marine resources in the Thai context by 2030.

Key Findings

- Thailand's maritime claims of total 323,488 sq.km. include territorial sea, contiguous zone, exclusive economic zone (EEZ), and continental shelf.
- The SDG 14 targets and indicators analysed in detail in this study are mostly in line with Thailand's sustainable development policies, strategies and practices, ensuring opportunity and the capacity to achieve SDG 14 by 2030.

- The assessment identified two priority targets for Thailand’s success in achieving the specific global agenda by 2030, both of which are with regard for fish. Specifically, Targets 14.4 and 14.6 are directly oriented towards preventing fish stocks from becoming a tragedy of the commons, while coping with many challenges due to the complexities of fisheries governance, weak regulatory frameworks, and harmful subsidies.
- At the national level, the challenge of implementing Goal 14 targets and achieving progress across the economic, social and environmental dimensions of Thailand’s marine resources and ecosystems include a need to address the scope and systemic nature of specific targets. This includes particularly Targets 14.3 (ocean acidification), 14.7 (sustainable management of fisheries), and 14.b (small-scale fisheries).
- In moving towards implementation of Goal 14, the study identified 2 clusters of policy measures: for development, as well as monitoring and evaluation, of relevant indicators; and for realize the specific targets and indicators.

Suggestions for Future Research and Development

- Mapping the linkages among the targets of SDG 14 – most of these targets are potentially synergistic with one another, as well as between oceans (SDG 14) and other Sustainable Development Goals, with implications for policy discussions on how to achieve progress on SDG 14;
- Development of Marine Spatial Plans (MSP) covering the entire area under national jurisdiction, using ecosystem-based approaches to support a sustainable, long-term responsible economic development of the country’s marine and coastal ecosystems and resources; and,
- Formulating a roadmap for implementation of SDG, focusing on both 2030 Agenda targets and indicators as well as additional targets and indicators in line with Thailand’s interest and capacity

บทคัดย่อ

หัวข้อวิจัย โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below
Water)

ผู้ดำเนินการวิจัย 1. ดร.อำไพ หรคุณารักษ์
2. นางสาวกาญจนา ย่าเสน

หน่วยงาน ฝ่ายการวิจัยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ปี พ.ศ. 2560

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 14 มุ่งให้มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนภายในปี พ.ศ. 2573 โดยเน้นการแก้ไขและป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมของ
ทรัพยากรที่มีชีวิตในระบบนิเวศทางทะเล อันเกิดจากการจับสัตว์น้ำที่เกินศักยภาพ (overfishing) การประมง
ผิดกฎหมาย ภาวะมลพิษ และสภาวะความเป็นกรดในน้ำทะเล (ocean acidification) เป้าหมายนี้ยัง
กำหนดให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ตามแนวทางการบริหารจัดการเชิง
วิทยาศาสตร์ การเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง การพัฒนาขีดความสามารถและถ่ายทอดเทคโนโลยี
รวมถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัยทางทะเล การส่งเสริมประมงพื้นบ้าน และการบังคับใช้กฎหมายระหว่าง
ประเทศที่เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้มุ่งตอบคำถามหลักคือ ประเทศไทยมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดในการ
ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ให้บรรลุภายในปี พ.ศ. 2573 และควรกำหนด
มาตรการใดบ้างในการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว โดยศึกษาสถานะปัจจุบันของ
ประเทศไทย จัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) และประเมินสถานะ
ด้านมาตรการที่ภาครัฐและหน่วยงานในภาคส่วนอื่นๆ ดำเนินการอยู่

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลนโยบายและสถานการณ์ และจัดประชุมรวบรวม
ข้อมูลและระดมความคิดเห็นของภาครัฐ วิชาการ เอกชน และประชาสังคม มีผลสรุปเป็นประเด็นข้อเสนอแนะ
แนวทางและมาตรการขับเคลื่อนภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ในบริบทของไทย
ทั้งในส่วนการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัด และการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัด รวมถึง
ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยสู่นโยบายและยุทธศาสตร์อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร
ทางทะเลอย่างยั่งยืนของประเทศไทยภายในปี พ.ศ. 2573

Abstract

Project Title	A survey on the status of SDG 14 Life Below Water Targets in the Thai context and a suggestion on economic, social and institutional measures for implementation
Researcher	1. Dr. Ampai Harakunarak 2. Ms. Kanjana Yasen
Organization	Natural Resources and Environment Program Thailand Development Research Institute
Year	2560

The Sustainable Development Goal (SDG) 14 aims to conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development by 2030. The Goal addresses key issues threatening marine ecosystems including overfishing, IUU (illegal, unreported, unregulated) fishing, pollution, and ocean acidification. It also calls for enhancing conservation, rehabilitation and the sustainable use of ocean-based resources through science-based management, increased marine protection areas, research and transfer of marine technology, small-scale artisanal fishing practice, and international law. This study focused on the status of SDG 14 targets and indicators in the Thai context, as well as on key economic, social and institutional measures for implementation.

Based on literature review, policy and situational analysis, and focus group consultation, the study reached main conclusions, recommendations, and suggestions for future work to achieving conservation and sustainable use of marine resources in the Thai context by 2030.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

โครงการสำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือกมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือกมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ให้มีการศึกษาสถานะและสำรวจมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของประเทศไทย เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ในกรณีนี้ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อกำหนดทิศทางและมาตรการประเมินผลความสำเร็จบนหลักการที่ถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน

ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 70 ระหว่างวันที่ 23 กันยายน – 1 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ประเทศสมาชิกได้ร่วมรับรองเอกสารวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2573 หรือ Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อสานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) และเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เอกสารดังกล่าวมีสาระสำคัญประกอบด้วยส่วนที่เป็นอารัมภบท ปฏิญญา เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) จำนวน 17 เป้าหมาย รวมทั้งเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลไกการดำเนินงาน และการติดตามผล

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ได้ร่วมรับรองเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำและวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน 2030 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558 พร้อมกับมีการมอบหมายให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักระดับประเทศในการขับเคลื่อนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน 2030 ไปปฏิบัติ ให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับแนวคิดหลักการ และแนวปฏิบัติในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เน้นบริบทของไทย

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 14 มุ่งให้มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนภายในปี พ.ศ. 2573 โดยเน้นการแก้ไขและป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรที่มีชีวิตในระบบนิเวศทางทะเล อันเกิดจากการจับสัตว์น้ำที่เกินศักยภาพ (overfishing) การประมงผิดกฎหมาย ภาวะมลพิษ และสภาวะความเป็นกรดในน้ำทะเล (ocean acidification) เป้าหมายนี้ยังกำหนดให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ตามแนวทางการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ การเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง การพัฒนาขีดความสามารถและถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัยทางทะเล การส่งเสริมประมงพื้นบ้าน และการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการทรัพยากรและระบบนิเวศชายฝั่งและทะเล เป็นนโยบายที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องมาตลอด ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการ เพื่อพัฒนาทรัพยากรประมงทะเลและชายฝั่ง อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปะการัง แหล่งหญ้าทะเล และป่าชายเลน จัดการพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลเพื่อรักษาระบบนิเวศและการท่องเที่ยว ตลอดจนใช้มาตรการทางนโยบายและกฎหมายเพื่อดูแลควบคุมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรชายฝั่งและระบบนิเวศทางทะเล อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา มีเป้าหมายของนโยบายและแผนงานที่แยกส่วน ยังไม่มีบูรณาการด้านข้อมูลและองค์ความรู้ซึ่งถูกจัดเก็บไว้ในแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงเป็นข้อจำกัดในการประเมินผลลัพธ์ของการพัฒนาในภาพรวมอย่างเป็นระบบ และเป็นอุปสรรคต่อการจัดทำมาตรการและดัชนีชี้วัดสำหรับการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งตอบคำถามหลักคือ ประเทศไทยมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 (SDG 14) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 และควรกำหนดมาตรการใดบ้างในการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสถานะปัจจุบันของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ 14 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG 14) ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) รวมถึงวิเคราะห์ความสอดคล้องของเป้าประสงค์ (Targets) ที่กำหนดให้ และการปรับและกำหนดเป้าประสงค์ใหม่/เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทประเทศไทย

- 2) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ภายใต้เป้าหมายที่ 14 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG 14) ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) โดยพิจารณาความสำคัญและความพร้อมของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายที่สองของการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 3) เพื่อประเมินสถานะด้านมาตรการที่ภาครัฐและหน่วยงานในภาคส่วนอื่นๆ ดำเนินการอยู่ สรรวจข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยของไทยเกี่ยวกับมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย และประสบการณ์จากต่างประเทศที่สามารถใช้เป็นทางเลือกของมาตรการในการบรรลุเป้าหมายอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนของไทย ภายในปี พ.ศ. 2573

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับวิธีที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย (Research Methodology) เพื่อตอบโจทย์วิจัยดังกล่าวข้างต้นนั้น ประกอบด้วยรูปแบบและขั้นตอนหลักดังต่อไปนี้

- 1) การสำรวจ ทบทวน และรวบรวมองค์ความรู้จากเอกสารราชการและวรรณกรรมทางวิชาการ บทความเผยแพร่และสื่อพิมพ์สาธารณะ เกี่ยวกับนิยามและคำจำกัดความของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดสำหรับเป้าหมายที่ 14 (SDG 14) เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนในบริบทของประเทศไทย
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลนโยบายและสถานการณ์การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต จากเอกสาร สื่อพิมพ์สาธารณะ และการสอบถามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อคัดเลือกและเสนอเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่เหมาะสม โดยกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นในการจัดลำดับความสำคัญไว้ 4 ประการ คือ (1) ความสำคัญ (national priorities) - มีการระบุไว้ในยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) นโยบายและยุทธศาสตร์การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) (2) ความชัดเจน (science based) - มีทฤษฎี/หลักการ/ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับ (3) ความเป็นไปได้ (means of implementation availability) - มีมาตรการ กลไก และหน่วยงานรองรับในทางปฏิบัติ และ (4) ความเชื่อมโยง (local, regional, and global relevance) - มีความสอดคล้องกับแนวคิดในระดับสากลและเกี่ยวข้องในระดับประเทศและท้องถิ่น
- 3) สรรวจสถานะการดำเนินงานในภาครัฐ เอกชน และประชาชน ที่อาจเกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่คัดเลือกไว้ ประเมินความพร้อมด้านองค์ความรู้ ข้อมูลทางสถิติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและการบังคับใช้ การบริหารจัดการในภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ รวมถึงการ

วิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรการด้านเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายที่อาจมีส่วนผลักดันหรือขับเคลื่อนการดำเนินงานของทุกภาคส่วนให้บรรลุเป้าหมายที่ 14 (SDG 14) เพื่อการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนของไทย

- 4) การจัดประชุมรวบรวมข้อมูลและระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการ ตัวแทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ตัวแทนชาวประมงรายเล็กและภาคประชาสังคม และตัวแทนผู้ประกอบการและธุรกิจการประมง เพื่อหารือและประเมินสถานะความพร้อมในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 (SDG 14) เพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนของไทย
- 5) การจัดทำรายงานผลการสำรวจองค์ความรู้และการประเมินสถานะความพร้อมของไทย รวมถึงข้อเสนอแนวทางและมาตรการในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 (SDG 14) ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย

บทที่ 2

นิยามและความหมายของเป้าประสงค์ (Target) และตัวชี้วัด (Indicator) ภายใต้เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) และความสอดคล้องกับบริบทประเทศไทย

2.1 เป้าประสงค์ (Target) และตัวชี้วัด (Indicator) ภายใต้เป้าหมายที่ 14

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) มุ่งให้มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 โดยกำหนดเป็นเป้าประสงค์ จำนวน 10 เป้าประสงค์ พร้อมตัวชี้วัด (ระดับสากล) จำนวน 10 ตัวชี้วัด รายละเอียดดังนี้

เป้าหมาย	14	อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development)
เป้าประสงค์	14.1	ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะมลพิษจากชายฝั่ง ซึ่งรวมถึงขยะ ของเสีย และมลพิษทางน้ำที่เกิดจากสารอาหาร (nutrient pollution) ในทะเล ให้บรรลุผลภายในปี พ.ศ. 2568 (By 2025, prevent and significantly reduce marine pollution of all kinds, in particular from land-based activities, including marine debris and nutrient pollution)
เป้าประสงค์	14.2	บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบเชิงลบที่รุนแรง รวมถึงการสร้างความเข้มแข็ง (Resilience) และฟื้นฟูระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์และผลิตภาพของทะเล ให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, sustainably manage and protect marine and coastal ecosystems to avoid significant adverse impacts, including by strengthening their resilience, and take action for their restoration in order to achieve healthy and productive oceans)
เป้าประสงค์	14.3	ลดและแก้ไขผลกระทบของภาวะความเป็นกรดใต้น้ำทะเล รวมถึงขยายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ในทุกๆระดับ (Minimize and address the impacts of ocean acidification, including through enhanced scientific cooperation at all levels)

- เป้าประสงค์ 14.4** ควบคุมการประมงอย่างมีประสิทธิภาพ และหยุดการจับสัตว์น้ำเกินศักยภาพ การประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม การใช้เครื่องมือประมงที่ทำลายทรัพยากรและระบบนิเวศ ตลอดจนการปฏิบัติตามแผนการจัดการที่กำหนดจากฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีการฟื้นฟูทรัพยากรประมงโดยเร็วที่สุดอย่างน้อยให้อยู่ในระดับที่สามารถจับสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืนสูงสุด (maximum sustainable yield) ตามลักษณะทางชีวภาพของทรัพยากรนั้นๆ ให้เกิดผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, effectively regulate harvesting and end overfishing, illegal, unreported and unregulated fishing and destructive fishing practices and implement science-based management plans, in order to restore fish stocks in the shortest time feasible, at least to levels that can produce maximum sustainable yield as determined by their biological characteristics)
- เป้าประสงค์ 14.5** อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งให้ได้อย่างน้อย ร้อยละ 10 ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ ให้เกิดผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, conserve at least 10 per cent of coastal and marine areas, consistent with national and international law and based on the best available scientific information)
- เป้าประสงค์ 14.6** ห้ามการอุดหนุนการผลิตและการค้าทางประมงที่มีรูปแบบส่งเสริมการจับสัตว์น้ำเกินศักยภาพ ยกเลิกระบบอุดหนุนที่มีผลสนับสนุนการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม หลีกเลี่ยงการใช้ระบบอุดหนุนในลักษณะดังกล่าว โดยให้ตระหนักว่าการใช้มาตรการพิเศษและข้อยกเว้นที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนาควรอยู่ภายใต้กรอบการเจรจาการอุดหนุนการประมงขององค์การการค้าโลก ทั้งนี้ ให้เกิดผลภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, prohibit certain forms of fisheries subsidies which contribute to overcapacity and overfishing, eliminate subsidies that contribute to illegal, unreported and unregulated fishing and refrain from introducing new such subsidies, recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing and least developed countries should be an integral part of the World Trade Organization)

- fisheries subsidies negotiation)
- เป้าประสงค์ 14.7** เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนาจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยการจัดการประมง การเพาะเลี้ยง และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้เกิดผลภายในปี พ.ศ. 2573 (By 2030, increase the economic benefits to small island developing States and least developed countries from the sustainable use of marine resources, including through sustainable management of fisheries, aquaculture and tourism)
- เป้าประสงค์ 14.a** เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล ภายใต้กรณีการระหว่างประเทศด้านสมุทรศาสตร์เพื่อฟื้นฟูความสมบูรณ์ของมหาสมุทรและเพิ่มการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลให้สนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา (Increase scientific knowledge, develop research capacity and transfer marine technology, taking into account the Intergovernmental Oceanographic Commission Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology, in order to improve ocean health and to enhance the contribution of marine biodiversity to the development of developing countries, in particular small island developing States and least developed countries)
- เป้าประสงค์ 14.b** ให้ประมงพื้นบ้านรายเล็ก (small - scale artisanal fishers) สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและเข้าสู่ตลาดสำหรับผลผลิตทางการประมง (Provide access for small-scale artisanal fishers to marine resources and markets)
- เป้าประสงค์ 14.c** เพิ่มการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนโดยปฏิบัติตามข้อบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ซึ่งมีการระบุไว้ในย่อหน้าที่ 158 ของเอกสาร “อนาคตที่เราต้องการ” (The Future We Want) (Enhance the conservation and sustainable use of oceans and their resources by implementing international law as reflected in the United Nations Convention on the Law of the Sea, which provides the legal framework for the conservation and sustainable use of oceans

and their resources, as recalled in paragraph 158 of “The future we want”)

ตัวชี้วัด¹ จำนวน 10 ตัวชี้วัด รายละเอียดดังนี้

ตัวชี้วัด	14.1.1	ดัชนีของปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชันและความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล/ ตารางกิโลเมตร (Index of coastal eutrophication and floating plastic debris density)
ตัวชี้วัด	14.2.1	สัดส่วนของพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศที่มีการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ (Proportion of national exclusive economic zones managed using ecosystem-based approaches)
ตัวชี้วัด	14.3.1	ภาวะความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (pH) จากจุดตรวจวัดสถานีสุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ (Average marine acidity (pH) measured at agreed suite of representative sampling stations)
ตัวชี้วัด	14.4.1	สัดส่วนของประชากรประมง (fish stocks) ที่อยู่ในระดับความยั่งยืนทางชีวภาพ (MSY) (Proportion of fish stocks within biologically sustainable levels)
ตัวชี้วัด	14.5.1	ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่อยู่ในทะเล (Coverage of protected areas in relation to marine areas)
ตัวชี้วัด	14.6.1	ความก้าวหน้าของประเทศในระดับการใช้กลไกข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อยับยั้งการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Progress by countries in the degree of implementation of international instruments aiming to combat illegal, unreported and unregulated fishing)
ตัวชี้วัด	14.7.1	ร้อยละของผลผลิตประมงที่ยั่งยืนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา ประเทศด้อยพัฒนา และประเทศอื่นๆ (Sustainable fisheries as a percentage of GDP in small island developing States, least developed countries and all countries)
ตัวชี้วัด	14.a.1	สัดส่วนของงบประมาณการวิจัยที่มีการจัดสรรให้แก่การวิจัยด้านเทคโนโลยีทางทะเล (Proportion of total research budget allocated to research in the field)

¹ ตามมติของที่ประชุม Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators เมื่อวันที่ 8 - 11 มีนาคม พ.ศ. 2559

of marine technology)

ตัวชี้วัด 14.b.1 ความก้าวหน้าของประเทศในการใช้มาตรการทางกฎหมาย/ข้อบังคับ/นโยบาย/กรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้การดูแลและปกป้องสิทธิของประมงขนาดเล็ก (Progress by countries in the degree of application of a legal/regulatory/policy/institutional framework which recognizes and protects access rights for small-scale fisheries)

ตัวชี้วัด 14.c.1 จำนวนประเทศที่มีความก้าวหน้าในการให้สัตยาบัน ยอมรับ และปฏิบัติตามกรอบข้อตกลงทางกฎหมาย นโยบาย และสถาบัน ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทะเลตามที่กล่าวถึงในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน (Number of countries making progress in ratifying, accepting and implementing through legal, policy and institutional frameworks, ocean-related instruments that implement international law, as reflected in the United Nation Convention on the Law of the Sea, for the conservation and sustainable use of the oceans and their resources)

2.2 นิยามและคำจำกัดความเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่สำคัญ

ตัวชี้วัด 14.1.1 ดัชนีของปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชันและความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล/ตารางกิโลเมตร (Index of coastal eutrophication and floating plastic debris density)

ดัชนีปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชัน (Index of coastal eutrophication: ICEP) คือ เครื่องมือวัดระดับการเกิดปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชัน ซึ่งหมายถึงการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของแพลงก์ตอนพืช (ซึ่งมีมวลชีวภาพในรูปคลอโรฟิลล์ เอ) พืชน้ำ และสาหร่ายขนาดใหญ่ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณธาตุอาหารพวกสารประกอบฟอสฟอรัสและไนโตรเจน พืชน้ำเหล่านี้เกิดการสังเคราะห์แสงได้มากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการสูญเสียภาวะสมดุลของสิ่งมีชีวิตในน้ำและการเสื่อมสภาพของระบบนิเวศแหล่งน้ำอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง (European Commission, 2016)

ความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล (Floating Plastic Debris density - Particles/Square kilometer (Km²)) หมายถึง อัตราส่วนของขยะพลาสติก (จำนวนชิ้น) ที่ลอยอยู่ในน้ำทะเลต่อพื้นที่ 1 ตาราง

กิโลเมตร ขยะพลาสติกที่มีน้ำหนักเบาและลอยน้ำได้ถูกพัดโดยกระแสน้ำและกระแสนลมจากฝั่งลงสู่ทะเล มีปริมาณมากและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา พบว่าขยะในทะเลมีพลาสติกเป็นองค์ประกอบ อยู่มากถึงร้อยละ 60 - 80 หรืออาจสูงถึงร้อยละ 90 - 95 ในหลายพื้นที่ (สุวจน ธีรุต, 2557) เนื่องจาก พลาสติกสลายตัวได้ช้าทำให้เกิดอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตในทะเล รวมถึงทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยและของแหล่ง วางไข่ของสัตว์น้ำบริเวณพื้นทะเล

ตัวชี้วัด 14.2.1 สัดส่วนของพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศที่มีการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ
(Proportion of national exclusive economic zones managed using ecosystem - based approaches)

แนวทางการจัดการบนฐานระบบนิเวศ (Ecosystem - based Approaches) หมายถึง การบูรณาการ องค์ความรู้ด้านระบบนิเวศเข้ากับการจัดการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อรักษาความสมดุลของระบบ นิเวศ และตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของมนุษย์ (Agardy, Davis, Sherwood and Vestergaard, 2011) การจัดการบนฐานระบบนิเวศคำนึงถึงเงื่อนไขที่เป็นองค์ประกอบของระบบนิเวศ คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งมีชีวิต (biotic component ได้แก่ ผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้ย่อยสลาย) กับสิ่งไม่มีชีวิต (abiotic component ได้แก่ อนินทรียสาร อินทรียสาร และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ) และระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตด้วยกันเองที่ อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ในลักษณะวงจรห่วงโซ่อาหารที่เกี่ยวเนื่องและพึ่งพาอาศัยกันและกันอย่างยั่งยืน

เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zones) ตามคำนิยามของอนุสัญญาสหประชาชาติว่า ด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (United Nations Convention on the Law of the Sea: UNCLOS) หมายถึง น่านน้ำส่วนที่ต่อออกไปจากทะเลอาณาเขต (Territorial Sea หรือส่วนของทะเลที่เป็นแนวประชิดชายฝั่งยื่น ออกไปในทะเลในระยะ 3 ถึง 12 ไมล์ทะเล) โดยวัดจากเส้นฐานออกไปเป็นระยะทางไม่เกิน 200 ไมล์ทะเล หรือ 188 ไมล์ทะเล ซึ่งรัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยในการสำรวจ แสวงประโยชน์ อนุรักษ์ และการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเล (water superjacent to the seabed) และในพื้นดินท้องทะเล (sea-bed) กับดินใต้ผิวดิน (subsoil) ของพื้นดินท้องทะเลนั้น ทั้งนี้ รัฐอื่น ๆ มีเสรีภาพในการเดินเรือ (freedom of navigation) การบินผ่าน (freedom of over flight) การวางสาย เคเบิลและท่อใต้ทะเล (freedom of the laying of submarine cables and pipelines) ในบริเวณเขต เศรษฐกิจจำเพาะ (Part V: Exclusive Economic Zone (United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982)) ปัญหาหลักในพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะคือ การแสวงประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลมาก จนเกินศักยภาพการผลิตตามธรรมชาติ โดยเฉพาะกรณีการทำประมงนอกชายฝั่ง เนื่องจากรัฐชายฝั่งมีการจับ สัตว์น้ำในเขตเศรษฐกิจจำเพาะอย่างต่อเนื่องและขาดการจัดการบนฐานระบบนิเวศ ทำให้ปริมาณทรัพยากร

สัตว์น้ำในเขตเศรษฐกิจจำเพาะลดลง จึงมีเรือประมงออกจับสัตว์น้ำในอาณาเขตของประเทศอื่นๆ และเกิด
กรณีละเมิดน่านน้ำบ่อยครั้ง

ตัวชี้วัด 14.3.1 ภาวะความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (pH) จากจุดตรวจวัดสถานีสุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
*(Average marine acidity (pH) measured at agreed suite of representative
sampling stations)*

ภาวะความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (Average Marine Acidity: pH) หมายถึง ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติ
ความเป็นกรดเป็นด่าง หรือค่า pH ของน้ำทะเล ซึ่งโดยทั่วไปมหาสมุทรจะมีค่า pH ประมาณ 8.0 – 8.1 ซึ่งม
ความแตกต่างเล็กน้อย ปรากฏการณ์ทะเลกรด (Ocean Acidification) มีสาเหตุจากปริมาณก๊าซ
คาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ในชั้นบรรยากาศที่เพิ่มสูงอย่างรวดเร็วเนื่องจากกิจกรรมของมนุษย์ เมื่อ CO₂
ละลายในน้ำทะเล ความเข้มข้นของ CO₂ ที่ระดับผิวน้ำสูงขึ้น ทำให้ค่าความเป็นกรด – ด่างในมหาสมุทร
เปลี่ยนไป มีสภาพเป็นกรดมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อแนวปะการังและสัตว์น้ำอื่นๆ (WHOI, 2017) จากการ
ศึกษาวิจัยโดยองค์การบริหารสมุทรศาสตร์และบรรยากาศแห่งชาติ (National Oceanic and Atmospheric
Administration: NOAA) ของสหรัฐอเมริกา พบว่าปัจจุบันค่าความเป็นกรดของน้ำทะเลมีค่าเพิ่มขึ้นอย่าง
รวดเร็วเมื่อเทียบกับการเพิ่มความเป็นกรดของน้ำทะเลในช่วง 300 ล้านปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ NOAA มีการติดตาม
สถานการณ์และพัฒนาระบบที่สามารถตรวจสอบค่าความเปลี่ยนแปลงของระดับ pH ของน้ำทะเลชายฝั่ง
สหรัฐอเมริกาและทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง (NOAA OPA, 2017) รวมถึงการดำเนินโครงการศึกษาถึงผลลัพธ์ที่
ชัดเจนจากการเกิดภาวะน้ำทะเลเป็นกรดที่เพิ่มขึ้นจากสภาพการเปลี่ยนแปลงอากาศโลกต่อสิ่งมีชีวิตในท้อง
ทะเล

ตัวชี้วัด 14.4.1 สัดส่วนของประชากรประมง (fish stocks) ที่อยู่ในระดับความยั่งยืนทางชีวภาพ (MSY)
(Proportion of fish stocks within biologically sustainable levels)

ระดับที่มีความยั่งยืนทางชีวภาพ (Biologically Sustainable Levels) หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์
ของสิ่งมีชีวิตชนิดใดชนิดหนึ่งภายใต้ระบบนิเวศในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งซึ่งสามารถรักษาสมดุลของวงจรชีวิตไว้ได้
ตลอดไป แนวคิดความยั่งยืนทางชีวภาพเป็นหลักสำคัญในการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจด้านการ
ประมงอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสหประชาชาติ ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล
(UNCLOS) มาตรา 61(3) กำหนดให้มีการวางมาตรการเพื่อบุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรประมงให้อยู่ในระดับที่
มีผลผลิตสูงสุดได้อย่างยั่งยืน โดยตรวจวัดจากระดับการจับสัตว์น้ำสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable
Yield: MSY) จากการศึกษาพบว่า วิธีการประเมินผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (หรือ MSY) สามารถดำเนินการได้ 2
แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่หนึ่ง การประเมินโดยใช้แบบจำลองผลผลิตส่วนเกิน (Surplus Production

Models) ของ Schaefer model (1954) และ Fox model (1970) ซึ่งเป็นวิธีการประเมินในภาพรวมของการประมงแบบง่าย โดยใช้ข้อมูลสถิติผลจับสัตว์น้ำกับปริมาณการลงแรงประมงในช่วงหลายปี และเนื่องจากต้องมีข้อมูลมากพอในการนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ โดยมีแนวคิดตามหลักการลดน้อยถอยลงของการทำประมง กล่าวคือ เมื่อมีการลงแรงประมงเพิ่มขึ้นในแต่ละปี จนถึงจุดหนึ่งแม้จะมีการลงแรงประมงเพิ่มขึ้น แต่ปริมาณสัตว์น้ำลดลง ซึ่งจุดที่จับได้สูงสุดคือ MSY อย่างไรก็ตาม วิธีการนี้ต้องคำนึงถึงการปรับเปลี่ยนประสิทธิภาพของเครื่องมือประมงที่มีการพัฒนาขึ้นด้วย และแนวทางที่สอง การประเมินโดยใช้การวิเคราะห์ประชากรเสมือน (Virtual Population Analysis: VPA) เป็นการนำค่าพารามิเตอร์ทางชีววิทยาของสัตว์น้ำด้านการเจริญเติบโต การตายตามธรรมชาติ จำนวนของกลุ่มอายุของสัตว์น้ำแต่ละรุ่นในแต่ละปี รวมถึงประเมินผลผลิตสัตว์น้ำที่จับมาจากสัตว์น้ำทั้งหมดในทะเลและการลงแรงประมง และนำมาหาค่าผลจับสัตว์น้ำในแต่ละระดับมาพิจารณา ซึ่งจุดที่มีค่าผลจับได้มากที่สุดจะเป็นค่า MSY (Lassen and Medley, 2001)

ตัวชี้วัด 14.5.1 ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่อยู่ในทะเล (Coverage of protected areas in relation to marine areas)

พื้นที่คุ้มครอง (Protected Areas) ตามคำจำกัดความขององค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (International Union for Conservation of Nature: IUCN) (2008) หมายถึง พื้นที่ซึ่งได้รับการกำหนดขอบเขตทางภูมิศาสตร์อย่างชัดเจนเป็นที่รู้จัก มีแนวทางเฉพาะในการดำเนินงาน และบริหารจัดการด้วยวิธีการทางกฎหมาย หรือวิธีการอื่นที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าของระบบนิเวศ และวัฒนธรรมในพื้นที่อย่างยั่งยืน พื้นที่คุ้มครองตามระบบการจำแนกของ IUCN ประกอบด้วย 6 ประเภท ได้แก่ 1a) แหล่งสงวนธรรมชาติอย่างเข้มงวด (Strict nature reserve) 1b) พื้นที่ธรรมชาติดั้งเดิม (Wilderness area) 2) อุทยานแห่งชาติ (National park) 3) อนุสรณ์สถานธรรมชาติ (Natural monument or feature) 4) พื้นที่เพื่อการจัดการที่อยู่อาศัย/ชนิดพันธุ์ (Habitat/species management area) 5) พื้นที่คุ้มครองภูมิทัศน์ทางบก/ภูมิทัศน์ทางทะเล (Protected landscape/seascape) และ 6) พื้นที่คุ้มครองเพื่อการจัดการทรัพยากร (Protected area with sustainable use of natural resources) ในส่วนพื้นที่คุ้มครองทางทะเล (Marine Protected Area: MPA) นั้น IUCN ให้คำนิยามว่า หมายถึงพื้นที่บริเวณน้ำขึ้นน้ำลง หรือบริเวณพื้นที่ท้องทะเล รวมไปถึงมวลน้ำและสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ลักษณะสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งต้องสงวนไว้ด้วยกฎหมายหรือวิธีการอื่นที่มีประสิทธิภาพ เพื่อคุ้มครองส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของสิ่งแวดล้อมบริเวณนั้น (Day, et al., 2012) นอกจากนี้ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity: CBD) (2004) กำหนดคำนิยามของพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่ง (Marine and Coastal Protected

Area: MCPA) ให้หมายถึง พื้นที่ภายในหรืออยู่ติดกับสิ่งแวดล้อมทางทะเล รวมทั้งมวลน้ำ สิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ลักษณะสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งได้รับการสงวนโดยการออกกฎหมายหรือวิธีการอื่นที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลและชายฝั่งและสิ่งแวดล้อมได้รับการปกป้องคุ้มครองเป็นอย่างดี

ตัวชี้วัด 14.6.1 ความก้าวหน้าของประเทศในระดับการใช้กลไกข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อยับยั้งการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Progress by countries in the degree of implementation of international instruments aiming to combat illegal, unreported and unregulated fishing)

การประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) หมายถึง การทำประมงด้วยเครื่องมือและวิธีการซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศสมาชิกองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) จากการนิยามของ FAO (2016) IUU Fishing มีความหมายครอบคลุมถึงการทำประมงหลายประเภท อาทิ การประมงด้วยเรือประมงที่ไม่จดทะเบียน ไม่มีอาชญาบัตรหรือจับสัตว์น้ำโดยไม่มีใบอนุญาต หรือไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐ การไม่ทำตามข้อกำหนดที่ต้องบันทึกและรายงานข้อมูลสัตว์ที่จับได้ และข้อมูลที่ได้จากระบบติดตามเรือ การทำประมงในพื้นที่ห้ามทำ หรือทำในฤดูที่ห้ามทำ หรือจับเกินจำนวนที่ไม่ได้รับโควตา การทำประมงที่มีส่วนร่วมในการทำประมงต้องห้าม การใช้เครื่องมือประมงต้องห้ามไม่เป็นไปตามข้อกำหนด การปลอมแปลงหรือปกปิดเครื่องหมายทะเบียน การปกปิดหรือทำลายหลักฐานในการสอบสวน การขัดขวางการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ การนำสัตว์น้ำขนาดเล็กกว่ามาตรฐานขึ้นเรือหรือขนถ่ายระหว่างเรือ การขนถ่ายสินค้าจากเรือประมงที่ผิดกฎหมายประมง การทำประมงไม่เป็นไปตามมาตรการอนุรักษ์ระดับภูมิภาคที่ทำร่วมกัน หรือซักรงของประเทศที่ไม่ได้รับอนุญาต และเรือประมงไม่มีสัญชาติ ไม่มีสังกัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ การใช้กลไกข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อยับยั้ง IUU Fishing มีสาเหตุหลักจากการขาดประสิทธิภาพในการควบคุมการทำประมงของรัฐเจ้าของธง (Flag States) ทำให้มีการจับสัตว์น้ำเกินศักยภาพหรือเกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรประมง และไม่เป็นไปตามแนวทางการทำประมงอย่างรับผิดชอบ (the Code of Conduct for Responsible Fisheries: CCRF)

ตัวชี้วัด 14.7.1 ร้อยละของผลผลิตประมงที่ยั่งยืนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของประเทศ หมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา ประเทศด้อยพัฒนา และประเทศอื่นๆ (Sustainable fisheries as a percentage of GDP in small island developing States, least developed countries and all countries)

การประมงที่ยั่งยืน (Sustainable Fisheries) ตามคำนิยามของสภาพิทักษ์ทะเล (Marine Stewardship Council: MSC) หมายถึง การทำประมงในระดับที่สามารถควบคุมรักษาปริมาณสัตว์น้ำในท้องทะเลให้มีจับได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลต่อระบบนิเวศในทะเล (MSC, 2017) MSC เป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่ให้การรับรองมาตรฐานสินค้าประมงที่ผลิตอย่างยั่งยืน (Certified Sustainable Seafood) ตั้งแต่ขั้นตอนการจับสัตว์น้ำจนถึงผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายก่อนจำหน่ายให้ผู้บริโภค โดยให้ความสำคัญต่อหลักการรักษาทรัพยากรทางทะเล สนับสนุนให้มีการทำการประมงอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และบริหารจัดการประมงอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนการตรวจมาตรฐานให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่สามารถแสดงข้อมูลรายงานทางวิทยาศาสตร์ยืนยันความยั่งยืนในการทำประมงของประเทศตนอีกด้วย ตัวชี้วัดที่ 14.7.1 เน้นการตรวจสอบสัดส่วนของผลผลิตที่เกิดจากประมงยั่งยืน ต่อมูลค่าตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ถูกผลิตในประเทศในช่วงเวลาหนึ่งๆ หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)

ตัวชี้วัด 14.a.1 สัดส่วนของงบประมาณการวิจัยที่มีการจัดสรรให้แก่การวิจัยด้านเทคโนโลยีทางทะเล (Proportion of total research budget allocated to research in the field of marine technology)

เทคโนโลยีทางทะเล (Marine Technology) หมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ เรือ กระบวนการ และวิธีการศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และการสังเกตการณ์ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและทรัพยากรในมหาสมุทรและพื้นที่ชายฝั่ง (Intergovernmental Oceanographic Commission, 2005). [หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านมหาสมุทรของคณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยสมุทรศาสตร์ภายใต้ยูเนสโก (Intergovernmental Oceanographic Commission: IOC/ United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology)²] ทั้งนี้ IOC มีบทบาทหลักในการ

² Marine technology refers to instruments, equipment, vessels, processes and methodologies required to produce and use knowledge to improve the study and understanding of the nature and resources of the ocean and coastal areas. In this sense, marine technology includes: a) Information and data, in a user-friendly format, on marine sciences and related marine operations and services; b) Manuals, guidelines,

ส่งเสริมพัฒนาการวิจัยทางด้านทะเล การจัดการระบบติดตามสถานการณ์ทางด้านสมุทรศาสตร์ การพัฒนาบุคลากรทางด้านการวิจัยสมุทรศาสตร์และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ตัวชี้วัด 14.b.1 ความก้าวหน้าของประเทศในการใช้มาตรการทางกฎหมาย/ข้อบังคับ/นโยบาย/กรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้การดูแลและปกป้องสิทธิของประมงขนาดเล็ก (Progress by countries in the degree of application of a legal/regulatory/policy/institutional framework which recognizes and protects access rights for small-scale fisheries)

การประมงขนาดเล็กหรือการประมงพื้นบ้าน (Small - Scale Fisheries) หมายถึง สาขาการประมงที่ใช้แรงงานเป็นหลักในการทำประมงและการแปรรูป รวมถึงการอาศัยเทคโนโลยีที่พึ่งแรงงานในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมง [Small-scale fisheries can be broadly characterized as a dynamic and evolving sub-sector of fisheries employing labour-intensive harvesting, processing and distribution technologies to exploit marine and inland water fishery resources. (FAO Regional Office for Asia and the Pacific, 2004)] การประมงพื้นบ้านโดยเฉพาะการจ้างงาน รายได้ และความมั่นคงด้านอาหารเป็นประเด็นสำคัญที่กล่าวไว้ในจรรยาบรรณในเรื่องการทำประมงอย่างรับผิดชอบขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ พ.ศ. 2538 (FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries 1995: CCRF) ซึ่งกำหนดหลักการและมาตรฐานที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์การจัดการ และการพัฒนาการประมงที่ครอบคลุมถึงการจับ กระทบการแปรรูปและการค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การวิจัยทางการประมง และการผสมผสานการประมงกับการจัดการพื้นที่ชายฝั่ง อันเป็นข้อตกลงที่ประเทศสมาชิก FAO รับรองและนำไปปฏิบัติด้วยความสมัครใจไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายระหว่างประเทศ [“Recognizing the important contributions of artisanal and small - scale fisheries to employment, income and food security, States should appropriately protect the rights of fishers and fishworkers, particularly those engaged in subsistence, small-scale and artisanal fisheries, to a secure and just livelihood, as well as preferential access, where appropriate, to traditional fishing grounds and resources in the waters under their national jurisdiction.”

criteria, standards, reference materials; c) Sampling and methodology equipment (e.g. for water, geological, biological, chemical samples); d) Observation facilities and equipment (e.g. remote sensing equipment, buoys, tide gauges, shipboard and other means of ocean observation); e) Equipment for *in situ* and laboratory observations, analysis and experimentation; f) Computer and computer software, including models and modelling techniques; and g) Expertise, knowledge, skills, technical/scientific/legal know-how and analytical methods related to marine scientific research and observation.

“States should investigate and document traditional fisheries knowledge and technologies, in particular those applied to small-scale fisheries, in order to assess their application to sustainable fisheries conservation, management and development.” (FAO, 1995)]

ตัวชี้วัด 14.c.1 จำนวนประเทศที่มีความก้าวหน้าในการให้สัตยาบัน ยอมรับ และปฏิบัติตามกรอบข้อตกลงทางกฎหมาย นโยบาย และสถาบัน ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทะเลตามที่กล่าวถึงในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน (Number of countries making progress in ratifying, accepting and implementing through legal, policy and institutional frameworks, ocean-related instruments that implement international law, as reflected in the United Nation Convention on the Law of the Sea, for the conservation and sustainable use of the oceans and their resources)

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (United Nations Convention on the Law of the Sea: UNCLOS) เป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศทางทะเลและมหาสมุทรโดยคำนึงถึงอำนาจอธิปไตยของรัฐ ยอมรับสิทธิอธิปไตย (sovereign rights) ของรัฐที่จะแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลของตน เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทะเลและมหาสมุทรโดยสันติ อย่างเที่ยงธรรม และมีประสิทธิผล ตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีชีวิตของทะเลและมหาสมุทร รวมถึงการศึกษา สำรวจ และวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล โดยแบ่งพื้นที่ทางทะเลออกเป็นเขตต่าง ๆ คือ น่านน้ำภายใน (Internal Waters) ทะเลอาณาเขต (Territorial Waters) เขตต่อเนื่อง (Contiguous Zone) เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zones) ไหล่ทวีป (Continental Shelf) และทะเลหลวง (High Seas) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ประกอบด้วยบทบัญญัติว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากทะเลจำนวน 320 มาตรา (articles) และ 9 ภาคผนวก (annexes) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ปัจจุบันมี 168 ประเทศที่ได้ให้สัตยาบันแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2560) (United Nations Treaty Collection, 2017)

บทที่ 3

สถานะปัจจุบันของเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) ในบริบทประเทศไทย

จากการศึกษาสถานะปัจจุบันของตัวชี้วัดตามเป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร และทรัพยากรทางทะเลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในบริบทของไทย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

เป้าประสงค์ 14.1 ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะมลพิษจากชายฝั่ง ซึ่งรวมถึงขยะ ของเสีย และมลพิษทางน้ำที่เกิดจากสารอาหาร (nutrient pollution) ในทะเล ให้บรรลุผลภายในปี พ.ศ. 2568 (By 2025, prevent and significantly reduce marine pollution of all kinds, in particular from land-based activities, including marine debris and nutrient pollution)

ตัวชี้วัด 14.1.1 ดัชนีของปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชันและความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล/ ตารางกิโลเมตร (*Index of coastal eutrophication and floating plastic debris density*)

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกำหนดวิธีและมาตรฐานของแหล่งน้ำชายฝั่ง ในการตรวจสอบระดับความรุนแรงและความถี่ของยูโทรฟิเคชัน ยกเว้นการทดสอบเชิงพื้นที่ที่ใช้การวิเคราะห์ปริมาณแพลงก์ตอนพืช (คลอโรฟิลล์ เอ) และปริมาณฟอสฟอรัสทั้งหมด รวมถึงยังไม่มีมาตรการที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันในการตรวจสอบความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล (Floating plastic debris density) ทั้งนี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (UN Environment หรือ UNEP) ได้ทำการศึกษาปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชันโดยใช้การวัดระดับความหนาแน่นของคลอโรฟิลล์ เอ เพื่อแสดงถึงมวลชีวภาพของแพลงก์ตอนพืช และอยู่ในระหว่างกำหนดวิธีการศึกษาและวิธีเก็บข้อมูลความหนาแน่นของคลอโรฟิลล์ เอ สำหรับวัดมวลชีวภาพของแพลงก์ตอนพืช และดัชนีปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชัน (Index of coastal eutrophication: ICEP) ในทะเลและชายฝั่งระดับภูมิภาค (Regional Seas) เพื่อใช้เป็นมาตรฐานสำหรับตัวชี้วัด 14.1.1 รวมถึงการพัฒนาตัวชี้วัดระดับย่อยที่เป็นมาตรฐานสำหรับตรวจนับพลาสติกขนาดใหญ่ (มากกว่า 4.75 มิลลิเมตร) และขนาดเล็ก (น้อยกว่า 4.75 มิลลิเมตร) ในบริเวณชายหาดและฝั่งทะเล ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ประมาณปลายปี พ.ศ. 2560 ตลอดจนวิธีตรวจวัดความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ภายในปี พ.ศ. 2563 (United Nations Environment Programme, 2016)

เป้าประสงค์ 14.2 บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบเชิงลบที่รุนแรง รวมถึงการสร้างเสริมความเข้มแข็ง (Resilience) และฟื้นฟูระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์และผลิตภาพของทะเล ให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, sustainably manage and protect marine and coastal ecosystems to avoid significant adverse impacts, including by strengthening their resilience, and take action for their restoration in order to achieve healthy and productive oceans)

ตัวชี้วัด 14.2.1 สัดส่วนของพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศที่มีการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ (Proportion of national exclusive economic zones managed using ecosystem-based approaches)

ประเทศไทยประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 ตามหลักการของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ให้เขตเศรษฐกิจจำเพาะจะต้องไม่ขยายออกไปเลย 200 ไมล์ทะเลจากเส้นฐาน โดยไม่ได้กำหนดค่าพิกัดส่วนของรัฐที่มีฝั่งตรงข้ามกันหรือประชิดกัน ต่อมาเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 ประเทศไทยประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะด้านอ่าวไทย ส่วนที่ประชิดกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศมาเลเซีย โดยประกาศเขตตามพิกัดภูมิศาสตร์ จำนวน 8 จุด มีพื้นที่ประมาณ 88,193.87 ตารางกิโลเมตร และเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 ประเทศไทยประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะทางด้านทะเลอันดามัน โดยประกาศขอบเขตตามพิกัดภูมิศาสตร์จำนวน 27 จุด คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 75,633.65 ตารางกิโลเมตร (กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2555 และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2556) ในการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 1/2559 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ชี้แจงตัวชี้วัด 14.2.1 เป็นสัดส่วนพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะระดับชาติที่บริหารจัดการโดยใช้แนวทางเชิงระบบนิเวศ มีค่าเป้าหมายคือ สัดส่วนของจำนวนแผนการจัดการพื้นที่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งที่ผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ xx (รอความชัดเจนจากข้อมูลฐาน) สัดส่วนของพื้นที่ฟื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรมให้กลับมา มีความสมบูรณ์ และแผนจัดการทรัพยากรประมงโดยการกำหนดมาตรการจำนวนมาตรการ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ศูนย์สารสนเทศทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมประมง

เป้าประสงค์ 14.3 ลดและแก้ไขผลกระทบของภาวะความเป็นกรดใต้น้ำทะเล รวมถึงขยายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ (Minimize and address the impacts of ocean acidification, including through enhanced scientific cooperation at all levels)

ตัวชี้วัด 14.3.1 ภาวะความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (pH) จากจุดตรวจวัดสถานีสุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ (Average marine acidity (pH) measured at agreed suite of representative sampling stations)

แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีแนวทางและมาตรการที่ชัดเจนในการติดตามและตรวจสอบภาวะความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (Average Marine Acidity: pH) แต่ความเป็นกรดและด่าง (pH) เป็นพารามิเตอร์ตัวหนึ่งที่มีการจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธี pH meter เพื่อตรวจสอบค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล (7.0 - 8.5) ในจุดตรวจสอบโดยส่วนแหล่งน้ำทะเล สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ

เป้าประสงค์ 14.4 ควบคุมการประมงอย่างมีประสิทธิภาพ และหยุดการจับสัตว์น้ำเกินศักยภาพ การประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม การใช้เครื่องมือประมงที่ทำลายทรัพยากรและระบบนิเวศ ตลอดจนการปฏิบัติตามแผนการจัดการที่กำหนดจากฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีการฟื้นฟูทรัพยากรประมงโดยเร็วที่สุดอย่างน้อยให้อยู่ในระดับที่สามารถจับสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืนสูงสุด (maximum sustainable yield) ตามลักษณะทางชีวภาพของทรัพยากรนั้นๆ ให้เกิดผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, effectively regulate harvesting and end overfishing, illegal, unreported and unregulated fishing and destructive fishing practices and implement science-based management plans, in order to restore fish stocks in the shortest time feasible, at least to levels that can produce maximum sustainable yield as determined by their biological characteristics)

ตัวชี้วัด 14.4.1 สัดส่วนของประชากรประมง (fish stocks) ที่อยู่ในระดับความยั่งยืนทางชีวภาพ (MSY) (Proportion of fish stocks within biologically sustainable levels)

ประเทศไทยโดยกรมประมงใช้ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per Unit Effort: CPUE) (FAO, 1969) และปริมาณการจับสัตว์น้ำสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustained Yield: MSY) ในการประเมินสถานภาพทรัพยากรประมงทะเล เพื่อเป็นดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ การวัด CPUE ในแหล่งทะเล เป็นตัวบ่งชี้ความชุกชุมของสัตว์น้ำ ซึ่งมีค่าแตกต่างกันไปตามประเภทของเครื่องมือการ

ทำประมง ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2558 กรมประมงได้คำนวณค่า MSY เพื่อหาจุดอ้างอิงทางชีววิทยาที่มีความสมดุลกับการผลิตตามธรรมชาติ (สัตว์น้ำวัยอ่อนสามารถเติบโตทดแทนสัตว์น้ำโตเต็มวัยที่ถูกจับไป) และใช้ในการกำหนดจำนวนใบอนุญาตทำการประมง (เรือพาณิชย์) ในน่านน้ำไทย การประเมินค่า MSY ในอ่าวไทยและทะเลอันดามันใช้แบบจำลองผลผลิตส่วนเกินของฟ็อกซ์ (Fox) ซึ่งใช้ข้อมูลสถิติ 3 ตัว ได้แก่ ผลจับสัตว์น้ำ อัตราการจับสัตว์น้ำ (CPUE) และข้อมูลการลงแรงประมงของทุกการทำประมง³ (เครื่องมือประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์) ของสัตว์น้ำหน้าดิน ปลาผิวน้ำ และปลากะตัก ซึ่งสัตว์น้ำแต่ละประเภทมีเครื่องมือทำประมงที่แตกต่างกัน⁴ ในส่วนของภาคเอกชน มีการจัดทำมาตรฐานระดับสากลในการผลิตสัตว์น้ำ และการจัดหาวัตถุดิบอย่างยั่งยืน เช่น มาตรฐาน Marine Stewardship Council (MSC) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ให้การรับรองในกลุ่มผู้ทำธุรกิจประมงและผู้ผลิตอาหารทะเล (รายใหญ่และกลุ่มประมงขนาดเล็ก) โดยหากกิจการใดสามารถปฏิบัติตามหลักและมาตรฐานของ MSC จะได้รับอนุญาตให้ติดฉลาก MSC บนผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งเป็นฉลากเพื่อสิ่งแวดล้อม (Eco - label) ตามแนวทางขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) การประยุกต์ใช้มาตรฐาน MSC สามารถอิงหลักการบริหารตามมาตรฐานสากล ได้แก่ ISO 9001 และ ISO 20000 รวมทั้ง Good Manufacturing Practice: GMP และ Hazard Analysis and Critical Control Point: HACCP ทั้งนี้ ใบอนุญาตมีอายุ 5 ปี และสามารถต่ออายุได้โดยต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่รับรองมาตรฐาน MSC ให้ความสำคัญกับการรักษาสภาพแวดล้อมและความยั่งยืนของพันธุ์สัตว์ทะเล รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นต่อผู้บริโภคในเรื่องการป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีในผลิตภัณฑ์อาหารทะเล โดยมีหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ไม่ทำการประมงเกินขนาด ไม่ทำการประมงที่กระทบกับระบบนิเวศ และมีการดำเนินการจัดการที่เคารพกฎหมายระหว่างประเทศในประเทศและท้องถิ่น นอกจากนี้ องค์กร Aquaculture Stewardship Council (ASC) เป็นสถาบันรับรองมาตรฐานสากลด้านการบริหารจัดการ

เ พ า ะ เ ลื ่ ย ง สั ต ว์ น้ า
ได้ออกใบรับรองให้กับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะมีปริมาณสัตว์น้ำที่เพียงพอต่อการบริโภค สภาพแวดล้อมที่ยั่งยืน ความมั่นคงของชุมชนโดยรวม

³ การประเมินข้อมูลผลจับในปี พ.ศ. 2557 และการลงแรงประมงใช้ข้อมูลการสำรวจช่วงเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2558 ที่มีเรือประมงในน่านน้ำไทย 42,512 ลำ

⁴ เครื่องมือประมงที่ใช้ในการประเมิน MSY 1) สัตว์หน้าดิน ประมงพื้นบ้าน ได้แก่ อวนติดปูม้า อวนติดตาอื่นๆ ลอบ (ปลา ปลาหมึก และปู) เบ็ด อวนครอบหมึก อวนช้อนหมึก และอวนรุน ประมงพาณิชย์ ได้แก่ อวนลากคู่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ อวนลากคานถ่าง และอวนรุน 2) ปลาผิวน้ำ ประมงพื้นบ้าน ได้แก่ อวนล้อมติด อวนติดปลา และอวนโปะ ประมงพาณิชย์ ได้แก่ อวนล้อมจับ (อวนดำ อวนดำประกอบแสงไฟล่อ และอวนล้อมซั้ง) และ 3) ปลากะตัก ได้แก่ อวนล้อมปลากะตัก อวนครอบปลากะตัก และอวนช้อนปลากะตัก

เป้าประสงค์ 14.5 อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งให้ได้อย่างน้อย ร้อยละ 10 ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ ให้เกิดผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, conserve at least 10 per cent of coastal and marine areas, consistent with national and international law and based on the best available scientific information)

ตัวชี้วัด 14.5.1 *ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่อยู่ในทะเล (Coverage of protected areas in relation to marine areas)*

ในปัจจุบัน ประเทศไทยกำหนดค่านิยามของพื้นที่คุ้มครองทางทะเลโดยยึดค่านิยามของ IUCN และ CBD ทั้งนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 (มาตรา 20) กำหนดให้พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์ เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลกลางและมาตรฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (2556) ระบุว่าพื้นที่คุ้มครองทางทะเลในประเทศไทย สามารถแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) พื้นที่คุ้มครองโดยใช้กฎหมายภายในประเทศโดยยึดตามแนวทางที่ IUCN กำหนด ได้แก่ ที่รักษาพืชพันธุ์ อุทยานแห่งชาติทางทะเล พื้นที่กำหนดมาตรการในการทำประมง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พื้นที่คุ้มครองโบราณคดีใต้น้ำ 2) พื้นที่คุ้มครองที่จัดตั้งขึ้นตามกรอบความร่วมมือนานาชาติ ได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ พื้นที่มรดกแห่งอาเซียน และ 3) พื้นที่คุ้มครองแหล่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้แก่ พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่แนวปะการัง และพื้นที่แหล่งหญ้าทะเล สำหรับข้อมูลทางสถิติของพื้นที่คุ้มครองในประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ เผยแพร่ข้อมูลสถิติทางการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวบรวมจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ 14.5.1 เช่น สาขาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (อาณาเขตทางทะเล ความยาวชายฝั่งทะเล) สาขาทรัพยากรป่าไม้ (พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวน) และสาขาทรัพยากรชีวภาพ (พื้นที่ชุ่มน้ำ) สามารถสืบค้นและดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่เว็บไซต์สถิติทางการประเทศไทย <http://osthailand.nic.go.th/> สำนักงานสถิติแห่งชาติ นอกจากนี้ สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรพัฒนาเอกชน และเป็นภาคีเครือข่ายของ BirdLife International มีบทบาทด้านการอนุรักษ์นกและธรรมชาติในประเทศไทย และจัดทำฐานข้อมูลบัญชีรายชื่อพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นกและความหลากหลายทางชีวภาพ (IBAs) ในประเทศไทย เนื่องจากนกเป็นตัวชี้วัดความหลากหลายทางชีวภาพที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะเมื่อนำมาใช้ในการกำหนดพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ เผยแพร่ทางเว็บไซต์ <http://www.bcst.or.th/>

เป้าประสงค์ 14.6 ห้ามการอุดหนุนการผลิตและการค้าทางประมงที่มีรูปแบบส่งเสริมการจับสัตว์น้ำเกินศักยภาพ ยกเลิกระบบอุดหนุนที่มีผลสนับสนุนการการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม หลีกเลี่ยงการใช้ระบบอุดหนุนในลักษณะดังกล่าว โดยให้ตระหนักว่าการใช้มาตรการพิเศษและข้อยกเว้นที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนาควรอยู่ภายใต้กรอบการเจรจาการอุดหนุนการประมงขององค์การการค้าโลก ทั้งนี้ ให้เกิดผลภายในปี พ.ศ. 2563 (By 2020, prohibit certain forms of fisheries subsidies which contribute to overcapacity and overfishing, eliminate subsidies that contribute to illegal, unreported and unregulated fishing and refrain from introducing new such subsidies, recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing and least developed countries should be an integral part of the World Trade Organization fisheries subsidies negotiation)

ตัวชี้วัด 14.6.1 ความก้าวหน้าของประเทศในระดับการใช้กลไกข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อยับยั้งการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Progress by countries in the degree of implementation of international instruments aiming to combat illegal, unreported and unregulated fishing)

ประเทศไทยจัดให้ IUU Fishing เป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่ต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ข้าราชการ และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม โดยการจัดตั้งศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) ให้กองทัพเรือและศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานในภาพรวม และจัดทำมาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม อย่างเร่งด่วนเพื่อลดผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าประมงของไทย เสริมสร้างการอนุรักษ์และคุ้มครองการประมงชายฝั่ง และเพิ่มความมั่นคงทางทรัพยากรประมงทะเลของประเทศ นอกจากนี้ ประเทศไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำประมง ที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม พ.ศ. 2558 - 2562 (Thailand National Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing 2015 - 2019 หรือ Thailand NPOA - IUU 2015 - 2019) และแผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย นโยบายแห่งชาติด้านการจัดการประมงทะเล พ.ศ. 2558 - 2562 (Marine Fisheries

Management Plan of Thailand หรือ FMP) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 เห็นชอบแผนปฏิบัติการระดับชาติและแผนบริหารจัดการทั้ง 2 ฉบับแล้ว รวมทั้งมีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ให้มีการลงทะเลเป็ยนเรือตามเครื่องมือทำประมง เพื่อควบคุมและเฝ้าระวังการทำประมง และให้กำหนดผลการจับสัตว์น้ำสูงสุด (MSY) เพื่อจัดสรรปริมาณการจับสัตว์น้ำเค็มในทะเล รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยการจัดตั้งคณะกรรมการประมงระดับจังหวัดที่ประกอบด้วยผู้แทนจากกรมประมง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ชาวประมงพื้นบ้าน ชาวประมงพาณิชย์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญอื่นๆ เพื่อกำหนดกติกาในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในแต่ละพื้นที่

เป้าประสงค์ 14.7 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนาจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยการจัดการประมง การเพาะเลี้ยง และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้เกิดผลภายในปี พ.ศ. 2573 (By 2030, increase the economic benefits to small island developing States and least developed countries from the sustainable use of marine resources, including through sustainable management of fisheries, aquaculture and tourism)

ตัวชี้วัด 14.7.1 ร้อยละของผลผลิตประมงที่ยั่งยืนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา ประเทศด้อยพัฒนา และประเทศอื่นๆ (Sustainable fisheries as a percentage of GDP in small island developing States, least developed countries and all countries)

ประเทศไทยยังไม่มีกำหนดระดับของการผลิตสาขาประมงที่ยั่งยืน ในการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ด้านการผลิต (Production Approach) ซึ่งสามารถคำนวณจากมูลค่าสินค้าและบริการที่ผลิตออกสู่ผู้บริโภคโดยตรง (Final goods and services) หรือจากมูลค่าเพิ่ม (Value Added Approach) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีการจำแนกสาขาการผลิตเป็น 16 สาขาการผลิต ซึ่งรวมถึงสาขาประมง ในขณะที่การจัดเก็บสถิติของกลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง ศูนย์สารสนเทศ กรมประมง มีข้อมูล อาทิ ผลผลิตประมงทะเลตามชนิดสัตว์น้ำ แหล่งทำการประมงในอาณาเขตประเทศไทย เครื่องมือทำการประมง มูลค่าและปริมาณการส่งออก และการใช้ประโยชน์ตามชนิดสัตว์น้ำ

เป้าประสงค์ 14.a เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล ภายใต้กรอบการระหว่างประเทศด้านสมุทรศาสตร์เพื่อฟื้นฟูความสมบูรณ์ของมหาสมุทรและเพิ่มการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลให้สนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา (Increase scientific knowledge, develop research capacity and transfer marine technology, taking into account the Intergovernmental Oceanographic Commission Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology, in order to improve ocean health and to enhance the contribution of marine biodiversity to the development of developing countries, in particular small island developing States and least developed countries)

ตัวชี้วัด 14.a.1 สัดส่วนของงบประมาณการวิจัยที่มีการจัดสรรให้แก่การวิจัยด้านเทคโนโลยีทางทะเล (Proportion of total research budget allocated to research in the field of marine technology)

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับเลือกเป็นรองประธานคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยสมุทรศาสตร์ (IOC) สำหรับวาระปี พ.ศ. 2558 - 2560 การดำเนินงานของ IOC ภายใต้ยุทธศาสตร์ระยะกลาง (ปี พ.ศ. 2557 - 2564) มุ่งเน้นความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวิจัยทางมหาสมุทร (Ocean research) 2) การจัดการข้อมูลและระบบการสังเกตการณ์ (Observing system and data management) 3) การบริการและการเตือนภัยล่วงหน้า (Early warning and services) 4) การกำกับดูแลและการจัดการอย่างยั่งยืน (Sustainable management and governance) 5) การประเมินข้อมูลข่าวสารสำหรับการจัดทำนโยบาย (Assessment information for policy) และ 6) การพัฒนาศักยภาพ (Capacity development) (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2559) ทั้งนี้ ในการประชุม IOC Executive Council ครั้งที่ 49 เมื่อปี พ.ศ. 2559 ที่ประชุมมีการพิจารณาเตรียมการดำเนินงานและงบประมาณสำหรับปี พ.ศ. 2561 - 2564 ซึ่งครอบคลุมใน 4 ประเด็นหลัก

คือ

- 1) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามวาระ 2030
- 2) กรอบการดำเนินงานความตกลงปารีสว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ UNFCCC COP 21
- 3) แนวทาง SAMOA Pathway (เอกสารผลการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก) และ
- 4) กรอบการดำเนินงานเซนได

(Sendai Framework) เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ หน่วยราชการหลักประสานความร่วมมือด้านวิชาการ ภายใต้อาณัติ IOC ได้แก่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐหลายแห่งมีการดำเนินงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทะเล อาทิ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กรมประมง และสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) กระทรวงกลาโหม เป็นต้น

เป้าประสงค์ 14.b ให้ประมงพื้นบ้านรายเล็ก (small - scale artisanal fishers) สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและเข้าสู่ตลาดสำหรับผลผลิตทางการประมง (Provide access for small - scale artisanal fishers to marine resources and markets)

ตัวชี้วัด 14.b.1 *ความก้าวหน้าของประเทศในการใช้มาตรการทางกฎหมาย/ข้อบังคับ/นโยบาย/กรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้การดูแลและปกป้องสิทธิของประมงขนาดเล็ก (Progress by countries in the degree of application of a legal/regulatory/policy/institutional framework which recognizes and protects access rights for small-scale fisheries)*

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของ FAO ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติภายใต้จรรยาบรรณในเรื่องการทำประมงอย่างรับผิดชอบขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ พ.ศ. 2538 (CCRF) ซึ่งกำหนดหลักการและมาตรฐานที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์การจัดการ และการพัฒนาการประมงที่ครอบคลุมถึงประเด็นด้านการจ้างงาน รายได้ และความมั่นคงด้านอาหารของการประมงพื้นบ้าน ปัญหาของการทำประมงขนาดเล็กในประเทศไทยที่สำคัญ คือ ข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงชายฝั่ง การขาดสิทธิควบคุมการทำประมงในเขตหน้าบ้าน และรายได้ของครัวเรือนประมงต่ำ ในห้วงที่ผ่านมารัฐบาลไทยดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการพัฒนาชุมชนชาวประมงพื้นบ้านให้มีการทำการประมงอย่างรับผิดชอบ อนุรักษ์แหล่งเพาะพันธุ์ และแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำวัยอ่อน รวมถึงการออกกฎระเบียบการทำประมงชายฝั่ง อาทิ คำสั่งคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ 24/2558 ห้ามใช้เครื่องมือประมงแบบทำลายล้างทำการประมง และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 (พรก. การประมง พ.ศ. 2558) ซึ่งมุ่งจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยและในน่านน้ำทั่วไป รวมถึงวัตถุประสงค์ประการหนึ่งคือ เพื่อปกป้องคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนประมงพื้นบ้านและชุมชนประมงท้องถิ่น ทั้งนี้ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ได้นิยาม “ประมงพื้นบ้าน” หมายความว่า “การทำการประมงในเขตทะเลชายฝั่งไม่ว่าจะใช้เรือประมงหรือใช้เครื่องมือ โดยไม่ใช้เรือประมง ทั้งนี้ ที่มีใจเป็นประมงพาณิชย์” อย่างไรก็ตาม ชาวประมงพื้นบ้านไทยยังคงเผชิญกับการเข้าถึงทรัพยากรประมงชายฝั่ง เนื่องจากขาดกฎหมายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการจัดการประมงขนาดเล็ก

โดยชุมชน โดยเฉพาะความชัดเจนของหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำการประมงตามมาตรา 33 ของ พรก. การประมง พ.ศ. 2558

เป้าประสงค์ 14.c เพิ่มการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนโดยปฏิบัติตามข้อบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ซึ่งมี การระบุไว้ในย่อหน้าที่ 158 ของเอกสาร “อนาคตที่เราต้องการ” (The Future We Want) (Enhance the conservation and sustainable use of oceans and their resources by implementing international law as reflected in the United Nations Convention on the Law of the Sea, which provides the legal framework for the conservation and sustainable use of oceans and their resources, as recalled in paragraph 158 of “The future we want”)

ตัวชี้วัด 14.c.1 จำนวนประเทศที่มีความก้าวหน้าในการให้สัตยาบัน ยอมรับ และปฏิบัติตามกรอบ ข้อตกลงทางกฎหมาย นโยบาย และสถาบัน ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ เกี่ยวข้องกับทะเลตามที่กล่าวถึงในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อย่างยั่งยืน (Number of countries making progress in ratifying, accepting and implementing through legal, policy and institutional frameworks, ocean-related instruments that implement international law, as reflected in the United Nation Convention on the Law of the Sea, for the conservation and sustainable use of the oceans and their resources)

ประเทศไทยได้ลงนามรับรองอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (UNCLOS 1982) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2525 และให้สัตยาบันโดยการส่งมอบภาคยานุวัติสารเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ซึ่งตามข้อ 308 ของ UNCLOS มีผลบังคับต่อประเทศไทย 30 วัน หลังจากที่ประเทศไทยส่งมอบภาคยานุวัติสารแล้ว คือ วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2554 โดยมีคำประกาศ (Declaration) เป็นเงื่อนไขในการให้สัตยาบัน⁵ ตามข้อ 310 ของ UNCLOS มีสาระสำคัญโดยสรุปว่า ประเทศไทยจะทบทวน

⁵ Thailand’s Declaration:

“1. The Government of the Kingdom of Thailand declares, in relation to Article 310 of the United Nations Convention on the Law of the Sea, as follows:

กฎหมายและข้อบังคับภายในของตนเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของ UNCLOS อย่างค่อยเป็นค่อยไป และ
ได้แสดงท่าทีเพื่อรักษาสิทธิเกี่ยวกับกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องและตามข้อ 298 ของ UNCLOS ว่า
ประเทศไทยไม่ยอมรับวิธีดำเนินการภาคบังคับที่มีผลบังคับเกี่ยวกับข้อพิพาทบางเรื่อง เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับ
การตีความ UNCLOS การกำหนดขอบเขตทางทะเล ข้อพิพาทเกี่ยวกับกิจกรรมทางทหาร เป็นต้น ทั้งนี้
กฎหมายไทยที่รองรับต่อการดำเนินงานตามพันธกรณีภายใต้ UNCLOS มีบทบัญญัติครอบคลุมอย่าง
กว้างขวาง ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม การพาณิชย์นาวี เกี่ยวกับทรัพยากรมีชีวิต ทรัพยากรไม่มีชีวิต เกี่ยวกับสิทธิ
ในเขตต่อเนื่อง เกี่ยวกับความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อยทางทะเลและที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางทะเลอื่นๆ
(สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย, 2557)

1. The Government of the Kingdom of Thailand intends to undertake a comprehensive review of existing domestic laws and regulations with a view to progressively harmonizing them with the provisions of the Convention.
 2. The Government of the Kingdom of Thailand is not bound either by any declaration or position excluding or modifying the legal scope of the provisions of the Convention, or by any domestic legislation which is inconsistent with the relevant principles of international law and the Convention. The Government of the Kingdom of Thailand reserves the right to state its position concerning all such legislations or declarations at the appropriate time.
 3. Ratification by the Government of the Kingdom of Thailand does not imply recognition or acceptance of any territorial claim made by a State party to the Convention.
 4. The Government of the Kingdom of Thailand understands that, in the exclusive economic zone, enjoyment of the freedom of navigation in accordance with relevant provisions of the Convention excludes any non-peaceful use without the consent of the coastal State, in particular, military exercises or other activities which may affect the rights or interests of the coastal State; and it also excludes the threat or use of force against the territorial integrity, political independence, peace or security of the coastal State.
 5. The Government of the kingdom of Thailand reserves the right to make, at an appropriate time, the declaration provided for in Article 287 relating to the settlement of disputes concerning the interpretation or application of the Convention.
- II. The Government of the Kingdom of Thailand declares, in relation to Article 298 of the United Nations Convention on the Law of the Sea, as follows: With reference to Article 298, paragraph 1, the Government of the Kingdom of Thailand does not accept any of the procedures provided for in Part XV, Section 2, with respect to the following disputes:
- disputes concerning the interpretation or application of Articles 15, 74 and 83 relating to sea boundary delimitations, or those involving historic bays or titles;
 - disputes concerning military activities, including military activities by government vessels and aircraft engaged in non-commercial service, and disputes concerning law enforcement activities in regard to the exercise of sovereign rights or jurisdiction excluded from the jurisdiction of a court or tribunal under Article 297, paragraph 2 or 3;
 - disputes in respect of which the Security Council of the United Nations is exercising the functions assigned to it by the Charter of the United Nations, unless the Security Council decides to remove the matter from its agenda or calls upon the parties to settle it by the means provided for in the Convention.”

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

บทที่ 4

การดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ในปัจจุบัน เกี่ยวกับเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) ในบริบทของประเทศไทย

4.1 สรุปการดำเนินงานก่อนเริ่มโครงการ

ประเทศไทยให้การรับรองเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำ (High - level Political Forum on Sustainable Development) และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558 โดยมีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ซึ่งนายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ เป็นกลไกหลักระดับประเทศในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานไทยนำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ไปปฏิบัติ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน และสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่างๆ นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2559 “เห็นชอบในหลักการแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (Sustainable Development Goals 2030: SDGs) ทั้ง 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าประสงค์” และ “ให้ทุกส่วนราชการดำเนินการตามแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP for SDGs) ให้สอดคล้องกับแผนงานในภารกิจหลักของหน่วยงานระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี และ 1 ปี และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ”

ในการประชุมครั้งที่ 1/2559 กพย. ให้ความเห็นชอบกับการจัดลำดับเป้าประสงค์ที่มีความสำคัญสูงสุดต่อประเทศไทยจำนวน 30 เป้าประสงค์ พร้อมทั้งมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักในการประสานและรวบรวมข้อมูลสถิติจากภาครัฐ เพื่อตรวจสอบสถานะความพร้อมด้านข้อมูลทางสถิติของประเทศไทยในปัจจุบัน แนวทางในการปรับปรุงระบบให้ครอบคลุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ SDGs ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้จัดทำสรุปภาพรวมเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันของตัวชี้วัดสำหรับแต่ละเป้าหมายและเป้าประสงค์ พร้อมข้อมูลที่มีการจัดเก็บโดยภาครัฐไว้ในเบื้องต้น นอกจากนี้ กพย. ยังเห็นชอบให้หน่วยงานรับผิดชอบหลัก/ร่วม จัดทำ (ร่าง) แผนที่นำทาง (Roadmap) ประกอบด้วยสถานะปัจจุบันของประเทศไทย ความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา แผนแม่บท แผนยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนงาน และโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในแต่ละเป้าหมาย โดยเน้นเป้าประสงค์ 30 ลำดับแรก

การศึกษาสำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย เป้าหมายที่ 14 เริ่มต้นจากแนวคิดเกี่ยวกับความยั่งยืนของระบบนิเวศชายฝั่ง ทะเล และมหาสมุทร ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับประเทศและระดับโลก แต่ประเด็นความยั่งยืนของระบบนิเวศได้นำทะเลกลับได้รับความสนใจและเอาใจใส่อย่างจำกัดในระยะที่ผ่านมา ด้วยเหตุนี้ ในการกำหนดวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน (2030 Agenda for Sustainable Development) ของสหประชาชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2558 กลุ่มประเทศและรัฐชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะประเทศหมู่เกาะขนาดเล็ก (Small Island Developing States) และประเทศด้อยโอกาสในการพัฒนา (Least Developed Countries) จึงร่วมกันเสนอเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) เพื่อผลักดันให้ทั่วโลกตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ระบบนิเวศดังกล่าว ตลอดจนผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน ทั้งนี้ ภายใต้เป้าหมายที่ 14 สหประชาชาติได้กำหนดเป้าประสงค์ที่จะให้บรรลุภายในปี ค.ศ. 2030 จำนวน 10 ข้อ พร้อมตัวชี้วัด (ระดับสากล) จำนวน 10 ตัวชี้วัด ซึ่งแต่ละประเทศสามารถพัฒนาตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง และครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม

4.2 สรุปผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาสถานะปัจจุบันของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ 14

เป้าหมายที่ 14 เน้นประเด็นสำคัญที่ท้าทายความยั่งยืนของระบบนิเวศชายฝั่ง ทะเล และมหาสมุทร โดยกำหนดเป็นเป้าประสงค์ 10 ประการ ได้แก่ เป้าประสงค์ที่ 14.1 มลภาวะหรือมลพิษในทะเล (Marine Pollution) เป้าประสงค์ที่ 14.2 ความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล (Healthy Oceans) เป้าประสงค์ที่ 14.3 ภาวะความเป็นกรดในมหาสมุทร (Ocean Acidification) เป้าประสงค์ที่ 14.4 การประมงอย่างยั่งยืน (Sustainable Fisheries) เป้าประสงค์ที่ 14.5 พื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง (Marine Protected Areas) เป้าประสงค์ที่ 14.6 ยกเลิกมาตรการอุดหนุนการประมง (Fisheries Subsidies) เป้าประสงค์ที่ 14.7 ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Economic benefits for Small Island Developing States & Least Developed Countries) เป้าประสงค์ที่ 14.a ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทะเล (Knowledge & Technology) เป้าประสงค์ที่ 14.b ประมงพื้นบ้านรายเล็ก (Small Scale Fisheries) และเป้าประสงค์ที่ 14.c การพัฒนาและบังคับใช้กฎหมาย (Law Development & Implementation)

จากการสำรวจและศึกษาสถานะของประเทศไทยเกี่ยวกับนิยาม/คำจำกัดความ ความพร้อมด้านข้อมูลทางสถิติ กฎหมาย การบริหารจัดการที่เกี่ยวข้อง และการมีส่วนร่วม ภายใต้เป้าหมายที่ 14 มีผลสรุปดังนี้

- ประเทศไทยมีพื้นที่เขตทางทะเลประมาณ 323,488 ตารางกิโลเมตร (กองทัพเรือ, พฤษภาคม 2560) ประกอบด้วยน่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ และไหล่ทวีป ซึ่งสร้างผลประโยชน์แห่งชาติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลของไทยที่ขยายออกไปสู่น่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้านหรือเขตทางทะเลของประเทศอื่นๆ และทะเลหลวงหรือน่านน้ำสากลภายใต้กฎและข้อตกลงระหว่างประเทศที่ไทยมีพันธผูกพัน
- ในห้วงเวลาที่ผ่านมา ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทยมีสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ในขณะที่พื้นที่ป่าชายเลนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจากการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลอื่นๆ ล้วนประสบปัญหาความเสื่อมโทรมอย่างรุนแรง อาทิ ปริมาณการจับสัตว์น้ำเค็มจากธรรมชาติมีแนวโน้มลดลงหรือมีปริมาณทรงตัว การเพาะเลี้ยงชายฝั่งมีปริมาณลดลงปะการังและหญ้าทะเลเสื่อมโทรม โดยเฉพาะบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ปะการังฟอกขาวทั้งในอ่าวไทยและอันดามันในช่วงฤดูร้อน สัตว์ทะเลหายากเกยตื้นจำนวนเพิ่มขึ้น รวมถึงปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยมีสาเหตุหลักจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ เช่น การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของชุมชนเมืองและอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเล การท่องเที่ยว และการประมง ซึ่งมักดำเนินการโดยขาดความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมหรือไม่คำนึงถึงความยั่งยืน ก่อให้เกิดปัญหามลพิษและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรอย่างรุนแรงและกว้างขวาง รวมถึงผลกระทบจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2560) ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า อุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยในอ่าวไทยและทะเลอันดามันมีแนวโน้มสูงขึ้นประมาณ 0.1 องศาเซลเซียสต่อทศวรรษ ในรอบ 50 ปี (พ.ศ. 2510 - 2549) (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2558) ซึ่งอาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภาวะความเป็นกรดในทะเล
- ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการแก้ไขปัญหาคาบอนริชชีและใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2560) โดยเฉพาะประเด็นภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ดังนี้
 - “การจัดการทรัพยากรประมง (เป้าประสงค์ที่ 14.4 14.6 และ 14.b) มีการเร่งดำเนินงานตาม 6 แผนงานหลักคือ (1) การปรับปรุงพระราชบัญญัติการประมง และกฎหมายลำดับรอง (2) การจัดทำแผนระดับชาติในการป้องกันยับยั้ง และขจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (ตัวชี้วัดที่ 14.6.1 และ 14.b.1) (3) การเร่งจดทะเบียนเรือประมงและออกใบอนุญาตการทำประมง (ตัวชี้วัดที่ 14.4.1 และ 14.6.1) (4) การพัฒนาระบบควบคุมและเฝ้าระวังการทำประมง โดยเฉพาะการ

- ควบคุมการเข้าออกท่าของเรือประมง (ตัวชี้วัดที่ 14.6.1) (5) การจัดทำระบบติดตามตำแหน่งเรือ (ตัวชี้วัดที่ 14.6.1) และ (6) การปรับปรุงระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (ตัวชี้วัดที่ 14.6.1) นอกจากนี้ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีคำสั่งที่ 24/2558 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2558 เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม เพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยงดการจดทะเบียนเรือไทยสำหรับการประมง รวมถึงห้ามมิให้มีการใช้หรือครอบครองเครื่องมือทำการประมงที่ไม่ถูกต้องตามที่กำหนด และให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถริ้อถอน หรือทำลายเครื่องมือทำการประมงนั้นได้”
- “การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.2 14.3 14.5 และ 14.a) มีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปลูกป่า การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีการส่งเสริมบทบาทของภาคีเครือข่ายทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด รวมถึงได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งช่วยลดข้อจำกัดในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐด้านบุคลากรและงบประมาณ การป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง”
 - นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้ความร่วมมือในระดับนานาชาติ สนับสนุนและดำเนินการด้านวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางสมุทรศาสตร์ ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสมุทรศาสตร์ (IOC) (เป้าประสงค์ที่ 14.a) ตลอดจนการปฏิบัติตามกรอบข้อตกลงทางกฎหมาย นโยบาย และสถาบัน ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทะเลตามที่กล่าวถึงในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน (เป้าประสงค์ที่ 14.c) สำหรับกรณีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) นั้น ปัจจุบันประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มนอกภาคผนวกที่ 1 ซึ่งไม่มีพันธกรณีที่จะต้องตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก แต่มีพันธกรณีในการสนับสนุนการอนุรักษ์แหล่งกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ ป่าไม้ ชีวมวล และระบบนิเวศ ทั้งบนบก ชายฝั่ง และทางทะเล (เป้าประสงค์ที่ 14.3)

บทที่ 5

ความพร้อมของประเทศไทย

ในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) ในบริบทของประเทศไทย

จากการศึกษาถึงความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายที่ 14 กับนโยบายและเป้าหมายหลักของประเทศไทย พบว่ามีสอดคล้องกันในทุกเป้าประสงค์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของประเทศไทยที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายภายใต้บริบทไทย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

(เป้าประสงค์ที่ 14.2) “มาตรา 57 รัฐต้อง (2) อนุรักษ์ ค้ำครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ”

วาระปฏิรูปประเทศ (ที่ 25/2558) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(เป้าประสงค์ที่ 14.2 และ 14.5 ตัวชี้วัดที่ 14.2.1 และ 14.5.1) “ข้อเสนอการปฏิรูป ประเด็นปฏิรูปที่ 1: กำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ทางทะเล”

(เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.3 และ 14.7 ตัวชี้วัดที่ 14.1.1 14.3.1 และ 14.7.1) “ประเด็นปฏิรูปที่ 2: การปรับสมดุลการพัฒนาทะเลไทยตามแนวทางมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” - การควบคุมคุณภาพน้ำทะเล และ (เป้าประสงค์ที่ 14.a ตัวชี้วัดที่ 14. a.1) การส่งเสริมให้วิชาชีพวิทยาศาสตร์ทางทะเลได้รับความคุ้มครอง

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

(เป้าประสงค์ที่ 14.2 14.4 และ 14.6) “ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง

(3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม”

(เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.2 14.3 14.4 14.5 14.6 และ 14.7) “ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(1) จัดระบบอนุรักษ์ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

(5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม”

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564

“นโยบายที่ 6 ปกป้อง รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล”

(เป้าประสงค์ที่ 14.4 และ 14.b) “6.3 สร้างความสงบเรียบร้อยและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเลในการส่งเสริมการพัฒนาและเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทางทะเล และสนับสนุนกิจการพาณิชย์นาวี รวมทั้งจัดให้มีมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งจากการแสวงหาประโยชน์ทางทะเลอย่างสันติวิธี ตลอดจนจัดระเบียบการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมทางทะเลให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม สมดุล และยั่งยืน รวมทั้งให้มีการกำหนดพื้นที่ปกครองทางทะเลเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

(เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.7 และ 14.b) “6.4 สร้างความสมดุลและยั่งยืนของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยผลักดันประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทะเล สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และสนับสนุนสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตน และพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการกับมลพิษที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเคร่งครัด”

(เป้าประสงค์ที่ 14.3 และ 14.a) “6.5 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์กรความรู้ และความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล โดยให้มัธยมศึกษาที่มีหน้าที่ศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับทะเล และเผยแพร่ให้ความรู้และการศึกษากับภาคส่วนต่างๆ และเร่งรัดการพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการทางทะเล”

(เป้าประสงค์ที่ 14.b และ 14.c) “6.6 พัฒนาการบริหารจัดการผลประโยชน์ของชาติทางทะเลขององค์กรของรัฐ โดยจัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายในการสั่งการและบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการดูแลและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งมีการพัฒนากฎ ระเบียบ แผน หรือกฎหมายภายในอื่นๆ เพื่อให้มีความทันสมัยต่อสถานการณ์ทางทะเลและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่าง

ประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายภาคประชาสังคมในการสนับสนุนการดำเนินการของ
หน่วยงานรัฐในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล”

“นโยบายที่ 16 เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ”

(เป้าประสงค์ที่ 14.6 และ 14.c) “16.2 ส่งเสริมบรรยากาศที่นำไปสู่การสำรวจและจัดทำหลักเขต
แดนและเส้นเขตแดนทางทะเลกับประเทศเพื่อนบ้านให้บรรลุผล ในการกำหนดแนวทางและเป้าหมายการ
สำรวจและจัดทำหลักเขตแดนและเส้นเขตแดนทางทะเลกับประเทศเพื่อนบ้านแต่ละด้านอย่างชัดเจน และ
รักษาความต่อเนื่องของคณะเจรจารวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะการสนับสนุน
เครื่องมือที่ทันสมัย การเพิ่มมาตรการความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงจากการสู้รบและกบฏ การเสริมสร้าง
ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น”

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564

“ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน”

(เป้าประสงค์ที่ 14.4 และ 14.6) “แผนงานและโครงการสำคัญ 5.12 การป้องกันการทำประมงผิด
กฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และพัฒนาระบบการทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่าง
ยั่งยืน”

(เป้าประสงค์ที่ 14.7) “5.23 แผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว”

“ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

(เป้าประสงค์ที่ 14.1 และ 14.2) “เป้าหมายที่ 3 สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลด
ผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับการจัดการขยะมูล
ฝอยและของเสียอันตราย พื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำสำคัญของประเทศ และแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน

ตัวชี้วัด 3.1 สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อย
กว่าร้อยละ 75 สัดส่วนของเสียอันตรายชุมชนที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 และกาก
อุตสาหกรรมอันตรายทั้งหมดเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง”

“แนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ” (เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.2
14.3 14.4 14.5 14.6 14.7 14.a 14.b และ 14.c) “3.1.4 ปกป้องทรัพยากรทางทะเลและป้องกันการกัด
เซาะตลิ่งและชายฝั่ง พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนระยะยาว ลด
ความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชน

โดยการจำแนกแนวเขตการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ทะเลและชายฝั่งที่ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ตัดสินใจ และจัดการร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบบริหารจัดการ และการจัดเก็บรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเล หมู่เกาะ และชายหาด เพื่อนำมาใช้ในการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติให้คงความสมบูรณ์และสวยงามตลอดไป ปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล กำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่ง กำหนดมาตรการควบคุมการจับสัตว์น้ำ ห้ามการจับสัตว์น้ำวัยอ่อน ควบคุมเครื่องมือทำประมงที่ผิดกฎหมาย คุ้มครองประมงพื้นบ้าน รวมทั้งแก้ไขปัญหาการกัดเซาะตลิ่งริมแม่น้ำและชายฝั่งโดยคำนึงถึงพลวัตการเปลี่ยนแปลงของระบบชายหาด ใช้แนวคิดการจัดการระบบกลุ่มหาด (Littoral Cell) โดยจำแนกชายหาดตามลักษณะธรณีสัณฐาน และออกแบบระบบป้องกันและการลดพลังงานคลื่นลมอย่างบูรณาการภายในกลุ่มหาดนั้น เพื่อมิให้การก่อสร้างในพื้นที่ชายฝั่งส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง”

“3.4.3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของไทยสู่สากล โดยควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสม พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะระบบการจัดการขยะมูลฝอยและบำบัดน้ำเสีย ปรับใช้มาตรการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบนิเวศเปราะบาง พัฒนาระบบการจัดเก็บรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเล หมู่เกาะ รวมทั้งอุทยานแห่งชาติ ให้เหมาะสมสำหรับใช้ในการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอย่างยั่งยืน ส่งเสริมแนวคิดการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ โดยพัฒนาขีดความสามารถและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน และการท่องเที่ยวธรรมชาติกับการอนุรักษ์ทรัพยากร การสืบทอดอัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ชีวภาพของท้องถิ่นด้วย”

“3.5.4 เพิ่มขีดความสามารถในการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ร่วมกับการศึกษาและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการปรับตัวในการจัดหาเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับภาคเกษตร รวมทั้งมีมาตรการสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในกลุ่มเปราะบางมีความเสี่ยงสูง และมีความสามารถในการปรับตัวต่ำ วางแผนป้องกันเมืองที่อาจได้รับผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล และอาจเผชิญกับฤดูกาลที่รุนแรงและแปรปรวน โดยวางผังเมืองบนพื้นฐานการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับประเทศ ราชสาขา และระดับพื้นที่ ซึ่งมีความเสี่ยงเฉพาะ เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนไปสู่การดำเนินการในระดับท้องถิ่น”

“ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน”
(เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.2 14.3 14.4 14.5 14.6 14.7 14.a 14.b และ 14.c) (ตัวชี้วัดที่ 14.6.1 14.b.1 และ
14.c.1) “ตัวชี้วัด 4.3 จำนวนเหตุการณ์การกระทำผิดกฎหมายทางทะเลลดลง”

“3.4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตยและสิทธิ
อธิปไตยในเขตทางทะเล

3.4.1 เสริมสร้างความร่วมมือในการรักษาความมั่นคงทางทะเลทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อนทางทะเล รวมทั้งพัฒนาความร่วมมือในการแสวงหาและใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบและกลไกการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยในทะเล
ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนรักษาเส้นทางคมนาคมทางทะเลให้มีความปลอดภัยและเอื้อต่อการใช้ประโยชน์
ร่วมกัน

3.4.2 แก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรโดยรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมทางทะเล คุ้มครอง ปกป้อง และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลจากการกระทำผิดกฎหมายใน
ทะเลและวิกฤตทางทะเล พัฒนากลไกในทางปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและปรับปรุง
กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ให้มีความทันสมัยและเป็นสากล ให้เกิดเอกภาพและระบบการบริหารจัดการที่
ดีในการดำเนินงานด้านการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในภาพรวมของประเทศ
รวมทั้งบูรณาการการใช้ทรัพยากรและการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.4.3 พัฒนาสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของทะเล การใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างมี
จิตสำนึกรับผิดชอบ และมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางทะเล รวมทั้ง
ส่งเสริมการพัฒนาคณะความรู้ทางทะเลและการสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในอนาคต”

“ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ” (เป้าประสงค์ที่ 14.4 14.6 และ 14.b)

“ภาคกลาง (4) พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งรอบอ่าวไทย
ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งทะเลอย่างยั่งยืนต่อไป โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ป่าชายเลน และการ
จัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนา
อาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและ
พัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น”

“ภาคใต้ (4) ยกกระดับอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และปัตตานี ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตภัณฑอาหารทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์ม รวมถึงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล การพัฒนาระบบตลาด รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับพื้นที่อย่างยั่งยืน”

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564

(เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.4 และ 14.6) “ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล และเป็นธรรม ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัวของระบบนิเวศธรรมชาติเพื่อรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดความสมดุลและเป็นธรรม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์คือ ให้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการส่งเสริมทั้งการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล เป็นธรรม และเกิดความมั่นคง”

ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ “(7) ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 - 9 (8) อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (Catch Per Unit Effort: CPUE) ใน 1 ชั่วโมง ในน่านน้ำไทย (กิโลกรัมต่อชั่วโมง) เพิ่มขึ้น” (ตัวชี้วัดที่ 14.1.1 14.4.1 และ 14.6.1)

“แผนงานที่ 1.1.4.4 จัดทำพื้นที่อนุรักษ์เพื่อคุ้มครองระบบนิเวศที่สำคัญ ควบคู่กับยกเลิกโครงการที่ทำลายระบบนิเวศและแหล่งอาหารของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่ง เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณชายฝั่งที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่” (เป้าประสงค์ที่ 14.2 และ 14.5)

“แผนงานที่ 1.1.4.6 กำหนดเขตและหลักเกณฑ์การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินชายฝั่งทะเล ที่ได้ น้ำทะเล และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้สอดคล้องกับศักยภาพในการรองรับ เพื่อป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และลดข้อขัดแย้งการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่” (ตัวชี้วัดที่ 14.2.1 และ 14.5.1)

“แผนงานที่ 1.1.4.8 ส่งเสริมการประเมินทรัพยากรประมง (Fisheries Stock Assessment) เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับศักยภาพ การทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศ และสอดคล้องกับหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งจำกัดและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง และป้องกันไม่ให้เรือประมงเถื่อนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศเข้ามาทำการประมงที่ผิดกฎหมาย” (เป้าประสงค์ที่ 14.4 และ 14.6)

“แผนงานที่ 1.1.4.12 สร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน เอเปค และความร่วมมือภายใต้อนุสัญญาต่างๆ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการปกป้อง รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล” (ตัวชี้วัดที่ 14.c.1)

“แผนงานที่ 1.2.1.4 สนับสนุนบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงชายฝั่ง รวมถึงเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนชายฝั่งให้ร่วมดำเนินกิจกรรม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและพื้นที่อ่าว โดยเฉพาะการเฝ้าระวังการทำประมงที่ผิดกฎหมายในเขตการทำประมงพื้นบ้าน การถ่ายทอดความรู้การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งให้แก่สมาชิก และการใช้ระบบขยะลอยที่เลียนแบบธรรมชาติให้เหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่และวิถีชีวิตชุมชน” (ตัวชี้วัดที่ 14.2.1 และ 14.b.1)

“แผนงานที่ 2.1.4.6 กำหนดมาตรการการจัดการขยะทะเล โดยควบคุมการทำกิจกรรมบริเวณชายฝั่ง เช่น การทำประมง การท่องเที่ยว การเดินเรือ และการขนถ่ายสินค้ากลางทะเล ไม่ให้มีการทิ้งขยะมูลฝอยลงในทะเล รวมทั้งควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยจากแผ่นดินที่มาจากแม่น้ำ ลำคลอง โดยออกกฎระเบียบสร้างระบบการจัดเก็บ และรวบรวมขยะ เพื่อนำมาจัดการอย่างถูกต้อง รวมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการลดปริมาณขยะทะเลที่ต้นทาง” (ตัวชี้วัดที่ 14.1.1)

“แผนงานที่ 4.2.1.4 ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง ชุมชน และท้องถิ่น โดยให้มีแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องและคำนึงถึงปัจจัยทางภูมิอากาศ และมีมาตรการปรับตัวที่ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน และวิทยาการสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ซึ่งมีความหลากหลายและแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่”

“แผนงานที่ 4.2.2.2 จัดทำแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพื้นที่ที่มีแนวโน้มอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต รวมทั้งให้มีการเฝ้าระวังและติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของน้ำทะเลหรือระดับความสูงของน้ำทะเล และการเฝ้าระวังปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว” (ตัวชี้วัดที่ 14.3.1)

โครงการเร่งด่วน (Flagship Projects)

1. โครงการศึกษาและจัดระบบกลุ่มหาด (Littoral Cell)
4. โครงการศึกษาวิจัยด้านสมุทรศาสตร์

(เป้าประสงค์ที่ 14.1) “ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ณ แหล่งกำเนิด ลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอน และสนับสนุนการนำกลับมาใช้ใหม่ อีกทั้งการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจะต้องมีระบบการจัดการแบบรวมศูนย์ เพื่อลดการเกิดแหล่งมลพิษ รวมถึงเพิ่มบทบาทความรับผิดชอบของผู้ผลิตในการจัดการผลิตภัณฑ์ของตนเองและซากผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นอย่างครบวงจร และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดี โดยสิ่งแวดล้อมจะต้องได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบำบัด และฟื้นฟูอย่างถูกหลักวิธี ทำให้มีการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า และไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์คือ สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการที่ดีอย่างมีคุณภาพ ทั้งการป้องกัน บำบัด ฟื้นฟู และการถ่ายทอดสิ่งแวดล้อมที่ดีสู่รุ่นต่อไป”

ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ “2.3 ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 โดยมีอัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ” (ตัวชี้วัดที่ 14.1.1)

(เป้าประสงค์ที่ 14.3) ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ เป็นการสร้างศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ที่มีความเปราะบางและมีความเสี่ยง ให้สามารถเตรียมพร้อมรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติที่เกิดขึ้น โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานตามพันธกรณีและความตกลงกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และประชาคมโลก ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์คือ ทุกภาคส่วนมีศักยภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และมีความพร้อมในความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมกับต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและโลกที่เป็นเชิงรุก

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องคือ “4.3 จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น” (ตัวชี้วัดที่ 14.4.1)

แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 - 2593

(เป้าประสงค์ที่ 14.3) “แนวทางที่ 1 การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

แนวทางและมาตรการที่ “2.2 การสร้างความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

“(7) ประเมินนัยยะของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบในภาคการเกษตร เช่น การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ ความชื้น กระแสลม กระแสน้ำ ฤดูกาล ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำท่า ความเค็มและความเป็นกรดของน้ำทะเล” (ตัวชี้วัดที่ 14.3.1)

แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2564

(เป้าประสงค์ที่ 14.2) “ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของชาติทางทะเล”

“แนวทางที่ 1.5 ผนึกกำลังอำนาจแห่งชาติทั้งหมดในการเร่งรัดการแก้ไขปัญหาเขตแดนทางทะเลกับประเทศเพื่อนบ้านให้บรรลุผลโดยเร็วโดยเน้นการเจรจาทางการเมืองและการทูต เพื่อให้สามารถตกลงแบ่งเขตแดนทางทะเลกันได้ทั้งหมด หรือให้เหลือพื้นที่ขัดแย้งน้อยที่สุดโดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการจัดทำพื้นที่พัฒนาร่วมหรืออื่นๆ บนพื้นฐานของการดำรงบูรณภาพแห่งดินแดนและความสัมพันธ์อันดีที่ยั่งยืนระหว่างประเทศ”

(เป้าประสงค์ที่ 14.2 14.5 14.6 และ 14.c) “ยุทธศาสตร์ที่ 2 การคุ้มครองการใช้ประโยชน์จากทะเล”

“แนวทางที่ 2.6 นำประเด็นเรื่องความมั่นคงและความปลอดภัยทางทะเลเข้าสู่เวทีระหว่างประเทศต่างๆ โดยเฉพาะความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อสนับสนุนการสร้างมาตรการ เครื่องมือ และความร่วมมือด้านอื่นๆ ในการให้ความช่วยเหลือทางทะเลร่วมกัน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานของไทยในการเข้าไปมีส่วนร่วมในความร่วมมือนี้”

(เป้าประสงค์ที่ 14.2 14.4 14.5 14.6 และ 14.b) “ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความสงบเรียบร้อยและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเล”

“แนวทางที่ 3.4 การดำเนินกิจกรรมเพื่อแสวงหาประโยชน์จากทะเล ทั้งกิจกรรมของภาครัฐและกิจการของภาคเอกชน จะต้องคำนึงถึงสิทธิ ความเป็นธรรม และวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งการให้ความสำคัญในเรื่องผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล

3.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลต้องจัดให้มีมาตรการเชิงป้องกันและมาตรการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอันเกิดจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างสันติวิธีและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

3.6 จัดระเบียบการบริหารจัดการประโยชน์และการดำเนินกิจกรรมทางทะเลอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม สมดุลและยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินการหรือกิจกรรมของทุกภาคส่วนในการแสวงหา

ประโยชน์จากทะเล เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิ มีความเป็นธรรมต่อชุมชนในพื้นที่ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล

3.7 ให้มีการกำหนดเขตพื้นที่ปกครองทางทะเล เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

(เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.2 14.4 14.5 14.b และ 14.c) “ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลและยั่งยืนของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล”

“แนวทางที่ 4.1 ผลักดันเรื่องการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมให้เป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการทางนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับทะเล รวมทั้งมีมาตรการเชิงรุกในการสร้างความสมดุลและความยั่งยืน”

“4.4 หน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้องและมีอำนาจหน้าที่จะต้องดำเนินการในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โปร่งใสและมีความเป็นธรรม เพื่อหยุดยั้งการสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล รวมทั้งสร้างขีดความสามารถในการจัดการกับมลพิษที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

4.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีมาตรการในการควบคุมการแสวงหาประโยชน์จากทะเลอย่างเข้มงวด ทั้งจากหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะธุรกิจที่แสวงหาผลประโยชน์จากทะเลต้องมีการจัดระเบียบและสร้างจิตสำนึก รวมถึงส่งเสริมให้มีการดำเนินการในลักษณะที่สมดุลต่อทั้งชุมชนและสิ่งแวดล้อม

4.6 หน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่ดูแลสิ่งแวดล้อมทางทะเลต้องเร่งรัดดำเนินการให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่ชัดเจนและมีลักษณะบูรณาการ ตลอดจนมีมาตรการที่เด็ดขาด และเป็นธรรม

4.7 สร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน เอเปค และความร่วมมือภายใต้อนุสัญญาต่างๆ ซึ่งไทยเป็นภาคี เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการปกป้อง รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล”

(เป้าประสงค์ที่ 14.a) “ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์กรความรู้ และความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล

แนวทางที่ 5.1 ให้จัดตั้งองค์กรหรือสถาบันที่ทำหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และจัดการความรู้เกี่ยวกับทะเลในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลเชิงวิชาการทางทะเล สมุทรศาสตร์ ธรณีวิทยา ชีววิทยา

ทางทะเล และอุดมวิทย์วิทยาทางทะเล รวมทั้งวิศวกรรมชายฝั่ง และสิ่งแวดล้อม สำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกันใน
การปกป้องและรักษาความมั่นคงของชาติ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลให้เกิดประโยชน์สูงสุด
และมีความยั่งยืน”

“5.3 เร่งรัดการพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการทางทะเล ด้านนโยบายและ
ยุทธศาสตร์ทางทะเล ด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทางทะเล ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
ทางทะเลและสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับทางทะเลให้เพียงพอ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
เกี่ยวข้อง กับการรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงทางทะเลให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้
ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางทะเล”

“5.5 ให้มีการศึกษาวิจัยทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ในมิติด้านความมั่นคงทางทะเล เพื่อ
สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับ ทั้งนโยบายและในระดับ
ปฏิบัติ โดยเฉพาะการศึกษาวิจัยผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศบริเวณชายฝั่ง รวมถึงผลกระทบจากการพัฒนาบริเวณชายฝั่งทะเล และเสนอ
มาตรการแก้ไขและปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์”

(เป้าประสงค์ที่ 14.C) “ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการผลประโยชน์ของชาติทางทะเลโดยองค์กร
ของรัฐ

แนวทางที่ 6.1 ให้มีการดำเนินการเพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย
กฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รวมถึงให้มีการพิจารณาเข้าเป็นภาคีสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ
อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับทะเลโดยเร็ว โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติอย่างรอบคอบทุกด้าน

6.2 ติดตามและเร่งรัดการพัฒนากฎ ระเบียบ แผน หรือกฎหมายภายในอื่นๆ เพื่อรองรับและ
สนับสนุนสิทธิประโยชน์ของรัฐ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ทางทะเล โดยให้สอดคล้องกับหลัก
กฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ รวมทั้งให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป”

แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564

(เป้าประสงค์ที่ 14.6 และ 14.C) “ยุทธศาสตร์ที่ 1 บูรณาการคุณค่าและการจัดการความหลากหลาย
ทางชีวภาพโดยกรมมีส่วนร่วมในทุกระดับ”

“มาตรการที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและอนุวัติการ
ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง”

“2.3 เสริมสร้างประสิทธิภาพและสมรรถนะในการบังคับใช้กฎหมาย ข้อบังคับ มาตรการ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ ป่าไม้ คุ้มครอง และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน”

“2.7 พัฒนากลไกในการเชื่อมโยงการดำเนินงานตามอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน”

(เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.2 14.3 14.4 และ 14.7) “ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

มาตรการที่ 1 อนุรักษ์ ป่าไม้ และปกป้องคุ้มครองระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์ และพันธุกรรม

1.1) เพิ่มประสิทธิภาพและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย”

“มาตรการที่ 3 ลดภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพและถิ่นที่อยู่อาศัย

3.2) ควบคุมและป้องกันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ และระบบนิเวศเปราะบางอื่นที่อาจได้รับผลกระทบจากการขยายตัวของชุมชน ภาวะมลพิษ การประมงเกินขีดจำกัด และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561

(เป้าประสงค์ที่ 14.4 14.6 และ 14.c) กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการจัดการประมงทะเลให้มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม

มาตรการที่ 1 ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ และการบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์

(ตัวชี้วัดที่ 14.6.1 และ 14.c.1) แนวทางที่ 1.5 มีส่วนร่วมและสนับสนุนการลงสัตยาบันและข้อตกลงทางการประมงในระดับสากลที่สอดคล้องกับการประมงของประเทศและตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS)

(ตัวชี้วัดที่ 14.b.1) 2. กำหนดเขตการทำประมงที่เป็นธรรมและชัดเจน

2.1 กำหนดเขตชายฝั่งและพื้นที่ทำประมงที่ชัดเจนโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชาวประมงมีส่วนร่วม

2.2 กำหนดเขตทางทะเลในแต่ละจังหวัด เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประมงทะเลในกลุ่มจังหวัด
ที่มีลักษณะพื้นที่และระบบนิเวศใกล้เคียงกัน

กลยุทธ์ที่ 2 ปรับปรุงโครงสร้างและศักยภาพองค์กรภาคประมง

(เป้าประสงค์ที่ 14.4) 3. สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และเสริมความเข้มแข็งให้แก
องค์กรหรือชุมชนชาวประมงในการจัดการประมงชายฝั่ง

(เป้าประสงค์ที่ 14.a) 4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการประมงทะเลให้ถูกต้องแม่นยำและเป็นปัจจุบัน
เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4.1 ส่งเสริมการจัดทำความร่วมมือและการศึกษาวิจัยด้านการประมงทะเล รวมถึงพัฒนา/ปรับปรุง
การวางแผนงานวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการประมงทะเล

(เป้าประสงค์ที่ 14.4 และ 14.6) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่าง
รับผิดชอบและยั่งยืน

1. พัฒนาและส่งเสริมเครื่องมือและการทำประมงอย่างยั่งยืน

1.2 ส่งเสริมงานวิจัยและกิจกรรมการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนเครื่องมือ ตลอดจนวิธีการทำประมง
ที่เป็นมิตรกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

2. ควบคุมการทำประมงผิดกฎหมายและทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำและถิ่นที่อยู่อาศัย

2.1 ควบคุมการครอบครองเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด

2.2 ควบคุม/ห้ามการซื้อขายสัตว์น้ำที่ได้จากเครื่องมือและวิธีการทำประมงที่ผิดกฎหมายและ
ทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

(ตัวชี้วัดที่ 14.6.1) 2.6 ปรับปรุงมาตรการการติดตามผล การควบคุมและเฝ้าระวัง (MCS) ให้มี
ประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการใช้มาตรการควบคุมของรัฐท่าเรือ (port state control) และการติดตั้งระบบ
ระบุตำแหน่งเรือ (VMS) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชาวประมงมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
ตามมาตรการต่างๆ

(เป้าประสงค์ที่ 14.2 และ 14.b) กลยุทธ์ที่ 4 ฟื้นฟูระบบนิเวศและพัฒนาแหล่งประมงทะเล เพื่อ
รักษาความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล

1. กำหนดเขตและฤดูการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยให้ชุมชนและองค์กรชาวประมงมี
ส่วนร่วม

1.1 ศึกษาชนิดพันธุ์สัตว์น้ำ แหล่งที่อยู่อาศัยแหล่งวางไข่และเลี้ยงตัวอ่อน ฤดูกาลและการเคลื่อนย้ายถิ่นของสัตว์น้ำใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการ

1.2 กำหนดเขตอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งเลี้ยงตัวอ่อนที่สำคัญ

1.3 กำหนดการอนุรักษ์และคุ้มครองชนิดพันธุ์ในบางฤดูกาล เพื่อห้ามทำประมงด้วยเครื่องมือ/วิธีการบางชนิดตามที่กฎหมายกำหนด

1.4 บูรณาการแผนและมาตรการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรประมงชายฝั่งในระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริม และพัฒนาการประมงนอกน่านน้ำไทย

(เป้าประสงค์ที่ 14.6) 3. จัดระเบียบการประมงนอกน่านน้ำไทย

3.1 จัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการหรือขึ้นทะเบียนผู้ที่มีความประสงค์จะประกอบกิจกรรมการประมงนอกน่านน้ำไทยรวมทั้งขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่มีสัมปทานหรือข้อตกลงทางการประมงกับต่างประเทศอยู่แล้ว

3.2 ตรวจสอบเงื่อนไขและข้อตกลงต่างๆ ที่มีการลงนามแล้ว ก่อนที่จะอนุญาตให้มีการส่งเรือประมงออกไปทำการประมง

3.3 กำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้เรือนอกน่านน้ำเข้ามาทำประมงในประเทศ

3.4 ควบคุมการทำประมงนอกน่านน้ำตามกฎหมายและเงื่อนไขที่กำหนด (เช่น จำนวนและขนาดเรือ เครื่องมือประมง มาตรฐานความปลอดภัย) รวมทั้งการกำหนดบทลงโทษและเพิ่มความเข้มข้นในการลงโทษผู้ประกอบการ ใต้ก้างเรือหรือผู้ควบคุมเรือประมงที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

3.5 พัฒนาระบบติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง (Monitoring Control and Surveillance: MCS) ที่มีประสิทธิภาพโดยรวมถึงการติดตั้งระบบติดตามเรือ (Vessel Monitoring System: VMS) และการควบคุมของรัฐท่าเรือ (port state control)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558

(เป้าประสงค์ที่ 14.2 14.5 และตัวชี้วัดที่ 14.2.1 14.5.1) “หมวด 3 การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง”

“มาตรา 20 เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มิใช่พื้นที่ป่าชายเลนตามมาตรา 18 ให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(1) พื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม

(2) พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์

(3) พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์ พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา 23 และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย”

(เป้าประสงค์ที่ 14.2 14.5 และตัวชี้วัดที่ 14.2.1 14.5.1) “มาตรา 23 การกำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา 18 มาตรา 20 และมาตรา 22 ให้กำหนดในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้”

“(2) กำหนดมาตรการในการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามความเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น” “(5) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่นๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น”

บทที่ 6

การจัดลำดับความสำคัญ

จากการศึกษาภาพรวมของปัญหา และการแก้ไขปัญหาคความยั่งยืนของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในประเทศไทยปัจจุบัน พบว่าประเด็นที่ระบุไว้ในเป้าหมายที่ 14 มีความสำคัญในยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศไทย (national priorities) เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในภาคการประมงและการท่องเที่ยว จึงมีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไว้อย่างชัดเจน อาทิ วาระปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 - 2593 แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2564 แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558

เนื่องจากการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถูกกำหนดโดยปัจจัยระยะเวลา คือ ภายในปี ค.ศ. 2030 รวมถึงต้องคำนึงถึงบริบทอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากร ความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีน้ำหนักกันน้อยแตกต่างกันในแต่ละเป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงควรคัดเลือกเป้าประสงค์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีผลกระทบต่อประชาชนโดยรวมหรือส่วนใหญ่ รวมถึงการคัดเลือกตัวชี้วัดที่มีความเป็นไปได้สูงกว่าในการตรวจสอบระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามเป้าหมาย เพื่อดำเนินการก่อนในระยะแรก ทั้งนี้ เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกและเรียงลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14 ได้แก่ (1) ความสำคัญ - มีการระบุไว้ในยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศไทย (2) ความชัดเจน (science based) - มีทฤษฎี/หลักการ/ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับ (3) ความเป็นไปได้ (means of implementation availability) - มีมาตรการ กลไก และหน่วยงานรองรับในทางปฏิบัติ และ (4) ความเชื่อมโยง (local, regional, and global relevance) - มีความสอดคล้องกับแนวคิดในระดับสากลและเกี่ยวข้องในระดับประเทศและท้องถิ่น โดยมีสรุปผลการศึกษาแสดงในตารางที่ 6.1 แสดงการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14 ในบริบทไทย

ในการประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ณ ตึกสันติไมตรีหลังใน ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุมและมีผู้แทนจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมนั้น ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับผลการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในส่วนของประเทศไทย ที่ต้องเร่งดำเนินการจำนวน 30 ลำดับแรกจาก 169 เป้าประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ 2 เกณฑ์หลัก คือ ความสำคัญ (ความเร่งด่วนและผลกระทบ) และความพร้อมใน 5 ด้าน (ข้อมูล ความรู้ กฎหมาย ทรัพยากร และสังคม) ทั้งนี้ ในส่วนของเป้าหมายที่ 14 (อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน) กำหนดให้มีการเร่งดำเนินการขับเคลื่อนเป้าประสงค์ที่ 14.4 (การประมงอย่างยั่งยืน) และ 14.6 (ยกเลิกมาตรการอุดหนุนการประมง) เป็นเป้าประสงค์ที่มีความสำคัญลำดับแรก

สำหรับเป้าประสงค์ที่เหลือ (14.1 14.2 14.3 14.5 14.7 14.a 14.b และ 14.c) นั้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทย ซึ่งต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังเสมอกัน ดังจะเห็นได้จากข้อพิจารณาของ กพย. ที่ให้หน่วยงานดำเนินการในเป้าหมายอื่น ๆ นอกเหนือจาก 30 เป้าหมายเร่งด่วนแล้ว รวมถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 6.1 แสดงการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14 ในบริบทไทย

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
1. เป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่มีความสำคัญลำดับสูง (ตามมติ กพย. ครั้งที่ 1/2559)				
เป้าประสงค์ที่ 14.4 ควบคุมการประมงอย่างมีประสิทธิภาพ และหยุดการจับสัตว์น้ำเกินศักยภาพการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม การใช้เครื่องมือประมงที่ทำลายทรัพยากรและระบบนิเวศ ตลอดจนการปฏิบัติตามแผนการจัดการที่กำหนดจากฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีการฟื้นฟูทรัพยากรประมงโดยเร็วที่สุด	<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 3. แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 4. แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2562 5. แผนแม่บทบูรณาการจัดการความ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier I⁷ ● ฐานข้อมูลมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยกรมประมง (MSY) และ ศปมผ. (ปัญหา IUU) 	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดทำกระบวนการดำเนินงานและมาตรการประเมิน MSY ที่ชัดเจน ● การทำประมงที่เหมาะสม การอนุญาตทำการประมงแต่ละกลุ่มสัตว์น้ำ และการออกใบอนุญาตทำการประมง ● หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ กระทรวงเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> ● FAO ใช้ตัวชี้วัดด้านปริมาณสัตว์น้ำที่มีอยู่สูงกว่าระดับการจับสัตว์น้ำสูงสุดที่ยั่งยืน หรือ MSY และปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง หรือ CPUE ในการประเมินความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพื่อการทำประมงทะเลที่ยั่งยืน ● กรมประมงมีการจัดเก็บข้อมูล

⁶ สรุปรจากเอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 14ฯ ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2560

⁷ ข้อมูลการจัดลำดับเมื่อวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2560 โดย IAEG - SDG การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด (<https://unstats.un.org/sdgs/iaeg-sdgs/tier-classification/>) Tier I: ตัวชี้วัดซึ่งมีการกำหนดวิธีการได้มาที่ชัดเจน มีมาตรฐาน และข้อมูลมีการผลิตโดยประเทศต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ (Indicator conceptually clear, established methodology and standards available and data regularly produced by countries.) Tier II: ตัวชี้วัดซึ่งมีการกำหนดวิธีการได้มาที่ชัดเจน มีมาตรฐาน แต่ข้อมูลไม่ได้มีการผลิตโดยประเทศต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ (Indicator conceptually clear, established methodology and standards available but data are not regularly produced by countries.) Tier III: ตัวชี้วัดซึ่งยังไม่มีกำหนดหลักการ มาตรฐาน วิธีการได้มา และหรืออยู่ระหว่างการพัฒนา/ทดสอบ (Indicator for which there are no established methodology and standards or methodology/standards are being or will be developed/tested.)

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<p>อย่างน้อยให้อยู่ในระดับที่สามารถจับสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืนสูงสุด (maximum sustainable yield: MSY) ตามลักษณะทางชีวภาพของทรัพยากรนั้นๆ ให้เกิดผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.4.1 สัดส่วนของประชากรประมง (fish stocks) ที่อยู่ในระดับความยั่งยืนทางชีวภาพ (MSY)</p> <p>ค่าเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> ปริมาณการจับสัตว์น้ำรวม/ปีของประเทศไม่เกิน xxx ตัน 	<p>หลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 – 2564</p> <p>6. แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 – 2561</p>		<p>และสหกรณ์ (กรมประมง)</p>	<p>ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) และการวิเคราะห์ค่า MSY เป็นประจำทุกปีเพื่อตรวจสอบความอุดมสมบูรณ์ของผลผลิตประมง</p>
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.6 ห้ามการอุดหนุนการผลิตและการค้าทางประมงที่มีรูปแบบส่งเสริมการจับสัตว์น้ำเกินศักยภาพ ยกเลิกระบบอุดหนุนที่มีผลสนับสนุนการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม หลีกเลี่ยงการใช้ระบบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 	<ul style="list-style-type: none"> การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier III ฐานข้อมูลมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดย ศปมผ. เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา IUU ฐานข้อมูลจากการพัฒนาและควบคุมระบบการผลิตสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> การทำ MOU กับประเทศคู่ค้าโดยกรมประมง หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) 	<ul style="list-style-type: none"> FAO กำหนดแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศ (International Plan of Action: IPOA) เกี่ยวกับการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) ในปี พ.ศ. 2544 เพื่อให้ประเทศต่างๆ นำไปปฏิบัติหรือ

โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไก การดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<p>อุดหนุนในลักษณะดังกล่าว โดยให้ ตระหนักว่าการใช้มาตรการพิเศษ และช้อยกเว้นที่เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพสำหรับประเทศกำลัง พัฒนาและด้อยพัฒนาควรอยู่ภายใต้ กรอบการเจรจาการอุดหนุนการ ประมงขององค์การการค้าโลก ทั้งนี้ ให้เกิดผลภายในปี พ.ศ. 2563</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.6.1 ความก้าวหน้าของ ประเทศในระดับการใช้กลไกข้อตกลง ระหว่างประเทศเพื่อยับยั้งการประมง ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้ การควบคุม</p> <p>คำเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> ร้อยละของความสำเร็จในการ ดำเนินการแก้ไขการประมงที่ผิด กฎหมาย ที่ไม่มีการรายงาน และที่ไม่มีการควบคุม 	<p>4. แผนความมั่นคงแห่งชาติ ทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2562</p> <p>5. แผนแม่บทบูรณาการจัดการความ หลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564</p> <p>6. แผนแม่บทการจัดการประมง ทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561</p>	<p>และผลิตภัณฑ์ประมงทะเล ของไทย โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมประมง - สมาคมสินค้าประมง - องค์การสะพานปลา - สมาพันธ์ผู้ผลิตสินค้าประมง ไทย - สภาอุตสาหกรรมแห่ง ประเทศไทย - สภาหอการค้าแห่ง ประเทศไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมเจ้าท่า - กองทัพเรือ (ศปมผ.) 	<p>ปรับใช้บนฐานความสมัครใจ เพื่อป้องกันต่อต้าน และขจัด การทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การ ควบคุม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติ ที่ทั่วโลกยอมรับ ประเทศไทย จัดตั้ง ศปมผ. และเชื่อมโยงการ ดำเนินการกับ ศรชล. และกรม ประมงในการควบคุมกำกับ ไม่ให้มีการทำประมงแบบ IUU และการตั้งศูนย์ PIPO (Port in/Port out) รวมทั้ง กำหนด แนวทาง และมาตรการแก้ไข ปัญหาการประมง IUU รวมถึง การปรับปรุงระบบการรวบรวม ข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศไปสู่ระดับปฏิบัติใน รูปแบบออนไลน์
2. เป้าประสงค์และตัวชี้วัดอื่นๆ				
เป้าประสงค์ที่ 14.1 ป้องกันและ	1. วาระปฏิรูปประเทศ (ที่ 25/2558)	● การจัดระดับขั้นตามวิธีการ	● การพัฒนาระบบภูมิ	● สหประชาชาติและสหภาพ

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<p>ลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะมลพิษจากชายฝั่ง ซึ่งรวมถึงขยะ ของเสีย และมลพิษทางน้ำที่เกิดจากสารอาหาร (nutrient pollution) ในทะเล ให้บรรลุผลภายในปี พ.ศ. 2568</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.1.1 ดัชนีของปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชันและความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล/ตร.กม.</p> <p>คำเป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ปริมาณสารอาหารที่ส่งเสริมการเกิดยูโทรฟิเคชันลดลง ความถี่ในการเกิดยูโทรฟิเคชันน้อยลง ปริมาณความหนาแน่นของขยะพลาสติกในทะเลลดลง 	<p>ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</p> <ol style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 แผนความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2562 แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 	<p>ได้มาของตัวชี้วัด: Tier III</p> <ul style="list-style-type: none"> รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย (รายปี) ปริมาณสารอาหารที่ตรวจวัดจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ 50 แห่ง มาตรฐานน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม จากนิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรม ปริมาณ loading BOD ในแม่น้ำสายหลัก ข้อมูลคุณภาพน้ำทะเล วิเคราะห์แหล่งกำเนิดขยะบริเวณพื้นที่ชายฝั่งจากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินชายฝั่งทะเล วิเคราะห์และตรวจสอบการเคลื่อนที่ของขยะลงสู่ทะเลจาก 	<p>สารสนเทศเพื่อติดตามคุณภาพน้ำทะเล</p> <ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล สนับสนุนงานวิจัยเชิงลึกด้านแนวทางและกลยุทธ์เชิงเทคนิคเพื่อการจัดการผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลอย่างยั่งยืน อาทิ “ขยะทะเล” หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ <ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรทางทะเลและ 	<p>ยุโรปเห็นพ้องกันว่าปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชันและขยะพลาสติกเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตในทะเลทำให้เกิดการสูญเสียภาวะสมดุลของสิ่งมีชีวิตในน้ำและการเสื่อมสภาพของระบบนิเวศแหล่งน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> UN Environment และ IOC-UNESCO อยู่ในระหว่างศึกษาและทดสอบตัวชี้วัดปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชันและความหนาแน่นของขยะพลาสติกในน้ำทะเล/ตร.กม. ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณปลายปี พ.ศ. 2560 (Chlorophyll-a และ Beach Litter) และ 2563 (ICEP Floating และ Debris Density)

โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ ตัวชี้วัด	มาตรการ/กลไก การดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
		<p>สีของน้ำทะเลด้วยข้อมูล ภาพถ่ายดาวเทียมร่วมกับ ข้อมูลทิศทางและความเร็วของ กระแสน้ำจากระบบเรดาร์ ชายฝั่ง</p>	<p>ชายฝั่ง กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์ พืช สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ (กรมประมง) - กระทรวงวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี (สำนักงาน พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)) - สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย</p>	
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.2 บริหาร จัดการและปกป้องระบบนิเวศทาง ทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน เพื่อ หลีกเลี่ยงผลกระทบเชิงลบ ที่รุนแรง รวมถึงการสร้าง ความเข้มแข็ง (Resilience) และฟื้นฟู</p>	<p>1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 2. วาระปฏิรูปประเทศ (ที่ 25/2558) ระบบการบริหารจัดการ ทรัพยากร: การปฏิรูปการจัดการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดระดับชั้นตามวิธีการ ได้มาของตัวชี้วัด: Tier III ● พ.ร.บ. ส่งเสริมการบริหาร จัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558 	<ul style="list-style-type: none"> ● การรวบรวมข้อมูล สถานะปัจจุบันของที่อยู่ อาศัยสัตว์น้ำทะเลที่สำคัญ ● มาตรการอนุรักษ์ เช่น ประกาศพื้นที่ปิดอ่าวทะเล 	<ul style="list-style-type: none"> ● แนวคิดการจัดการพื้นที่เชิง ระบบนิเวศที่เน้นผลในทาง ปฏิบัติคือการบูรณาการ แนวคิดดังกล่าวในแผนและ ยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<p>ระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์และผลิดภาพของทะเล ให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.2.1 สัดส่วนของพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศที่มีการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ</p> <p>คำเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> • สัดส่วนของจำนวนแผนการจัดการพื้นที่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งที่ผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ xx (รอความชัดเจนจากข้อมูลฐาน) • สัดส่วนของพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งที่ได้รับการฟื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรมให้กลับมามีความสมบูรณ์ 	<p>ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</p> <ol style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2562 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 	<p>กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแล การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีขอบเขตความรับผิดชอบเชิงพื้นที่ ได้แก่ เขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่ชายฝั่งไปจรดเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ตัวชี้วัดการควบคุมจำนวนวันทำประมง • การกำหนดแผนและมาตรการระดับชาติและระดับพื้นที่ โดยมีนิยามความหมายและกำหนดช่วงเวลาชัดเจน • หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์คือ <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) 	<p>จำเพาะซึ่งรัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยในการสำรวจ แสวงประโยชน์ อนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเล</p> <ul style="list-style-type: none"> • UN Environment และ IOC-UNESCO อยู่ในระหว่างศึกษาและทดสอบวิธีหาค่าและระบบการเก็บข้อมูลสถิติ สัดส่วนของพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศที่มีการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศในประเทศกรณีศึกษา ซึ่งคาดว่าจะทราบผลในปี พ.ศ. 2561 (วิธีหาค่า) และหลังจากปี พ.ศ. 2564 (ระบบสถิติข้อมูล)

โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<ul style="list-style-type: none"> แผนการจัดการทรัพยากรประมงที่กำหนดมาตรการชัดเจน (จำนวนมาตรการ) 				
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.3 ลดและแก้ไขผลกระทบของภาวะความเป็นกรดในน้ำทะเล รวมถึงขยายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.3.1 ภาวะความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (pH) จากจุดตรวจวัดสถานีสู่มตัวอย่างที่กำหนดไว้</p> <p>ค่าเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> ค่า pH ตรวจวัดด้วยวิธีการมาตรฐานในอ่าวไทยและทะเลอันดามันรวมไม่น้อยกว่า 5 บริเวณ 	<ol style="list-style-type: none"> วาระปฏิรูปประเทศ (ที่ 25/2558) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 - 2593 แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 	<ul style="list-style-type: none"> การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier III ข้อมูลคุณภาพน้ำทะเล – พารามิเตอร์ความเป็นกรดต่างย้อนหลัง 20 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> การตรวจวัดค่า pH ด้วยวิธีมาตรฐาน และกำหนดสถานีมาตรฐานในการวัดน้ำทะเลที่มีความเชื่อมั่นสูง หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ <ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) กระทรวงเกษตรและ 	<ul style="list-style-type: none"> ปรากฏการณ์ทะเลกรด มีความเชื่อมโยงกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก และมีผลกระทบด้านลบต่อสิ่งมีชีวิตในทะเล ซึ่งจากการติดตามสถานการณ์และพัฒนาระบบที่สามารถตรวจสอบค่าความเปลี่ยนแปลงของระดับ pH ของน้ำทะเลชายฝั่ง สหรัฐอเมริกาและทั่วโลก มาอย่างต่อเนื่อง พบว่าปัจจุบันค่าความเป็นกรดของน้ำทะเลมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันยังไม่พบฐานข้อมูลที่ใช้กำกับและอธิบายข้อมูลหลักหรือกลุ่มข้อมูล

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
			สหกรณ์ (กรมประมง)	ที่เกี่ยวข้อง (Metadata)
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.5 อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งให้ได้อย่างน้อย ร้อยละ 10 ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ ให้เกิดผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.5.1 ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่อยู่ในทะเล</p> <p>ค่าเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> พื้นที่คุ้มครองทางทะเลไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ทางทะเลทั้งหมดของประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> วาระปฏิรูปประเทศ (ที่ 25/2558) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2562 พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 	<ul style="list-style-type: none"> การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier I ประเทศไทยมีการกำหนดพื้นที่อุทยานแห่งชาติทางทะเลแล้วจำนวน 22 แห่ง ข้อมูลจาก GIS กำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในทะเลแล้วรวม 9,530 ตร.กม. ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ภูเก็ต พังงา กระบี่ เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ และชลบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดพื้นที่อุทยานแห่งชาติทางทะเลเพิ่มเติมอีกไม่น้อยกว่า 4 แห่ง การกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในทะเลเพิ่มเติมอีก 233 ตร.กม. ในจังหวัดสมุทรสงคราม การเก็บรวบรวมข้อมูลขอบเขตพื้นที่คุ้มครองทางทะเลเป็นข้อมูลดิจิทัลโดยไม่รวมพื้นที่แผ่นดิน นิยามพื้นที่คุ้มครองคือพื้นที่ที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 หน่วยงานรับผิดชอบในการ 	<ul style="list-style-type: none"> การปกป้องพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเป็นแนวคิดสากล โดยใช้ในการกำหนดพื้นที่คุ้มครองเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน UNEP-WCMC ร่วมกับ IUCN ดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นที่คุ้มครองทั่วโลกผ่านศูนย์ข้อมูล (World Database on Protected Areas) นอกจากนี้ องค์กรไม่หวังผลกำไรหลายแห่งทั่วโลกมีการรวบรวมและติดตามข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไก การดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
			<p>เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) - กองทัพเรือ 	
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.7 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนาจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยการจัดการประมงการเพาะเลี้ยง และการท่องเที่ยว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วาระปฏิรูปประเทศ (ที่ 25/2558) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) 	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier III ● (รอความชัดเจนจาก Metadata) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบันยังไม่มี Metadata ● หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบันการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลกที่ประสบผลสำเร็จต่างอาศัยรายได้จากสาขาการผลิตที่สำคัญคือ การประมง การเพาะเลี้ยง และการท่องเที่ยว แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนจึง

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<p>อย่างยั่งยืน ให้เกิดผลภายในปี พ.ศ. 2573</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.7.1 ร้อยละของผลผลิตประมงที่ยั่งยืนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา ประเทศด้อยพัฒนา และประเทศอื่นๆ</p> <p>ค่าเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> ● (ยังไม่มีกำหนดค่าเป้าหมาย) 	<ol style="list-style-type: none"> 3. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 5. แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 			<p>มุ่งให้มีบูรณาการการผลิตอย่างยั่งยืนเข้าในระบบการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เพื่อสนับสนุนให้มีการทำประมงอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ปัจจุบันยังไม่พบฐานข้อมูลที่ใช้กำกับและอธิบายข้อมูลหลักหรือกลุ่มข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (Metadata)
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.a เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล ภายใต้กรอบมาตรการระหว่างประเทศด้านสมุทรศาสตร์ เพื่อฟื้นฟูความสมบูรณ์ของ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วาระปฏิรูปประเทศ (ที่ 25/2558) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier III ● งบวิจัยด้านผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงทางทะเลต้องบววิจัยทั้งหมดของ สกว. ในปี พ.ศ. 2559 : 0.0045 	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลรวบรวมจากระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) ผ่านสำนักงบประมาณ และหน่วยงานจัดสรรทุนภาครัฐ ● จัดทำแผนที่นำทางการวิจัยประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงทางทะเล (สกว.) 	<ul style="list-style-type: none"> ● IOC/UNESCO กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านมหาสมุทรเพื่อส่งเสริมพัฒนาการวิจัยทางด้านทะเล การจัดการระบบติดตามสถานการณ์ทางด้านสมุทรศาสตร์ การพัฒนาบุคลากรทางด้านการศึกษาวิจัยสมุทรศาสตร์

โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไก การดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<p>มหาสมุทรและเพิ่มการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลให้สนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่กำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.a.1 สัดส่วนของงบประมาณการวิจัยที่มีการจัดสรรให้แก่การวิจัยด้านเทคโนโลยีทางทะเล</p> <p>คำเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> • สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยทางทะเลต่องบประมาณการวิจัยทั้งหมด 	<p>2560 - 2564</p> <p>4. แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2562</p> <p>5. แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561</p>		<ul style="list-style-type: none"> • วิจัยเพื่อจัดทำสถานการณ์และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการผลประโยชน์ทางทะเลของไทยเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน รวมถึงการสร้างและเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล • วิจัยเพื่อพัฒนารอบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน (Blue Economy) ในบริบทของประเทศไทย • หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรทางทะเล 	<p>และการถ่ายทอดเทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> • ปัจจุบันยังไม่พบฐานข้อมูลที่ใช้กำกับและอธิบายข้อมูลหลักหรือกลุ่มข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (Metadata)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไกการดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
			และชายฝั่ง) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง)	
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.b ให้ประมงพื้นบ้านรายเล็ก (small - scale artisanal fishers) สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและเข้าสู่ตลาดสำหรับผลผลิตทางการประมง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.b.1 ความก้าวหน้าของประเทศในการใช้มาตรการทางกฎหมาย/ข้อบังคับ/นโยบาย/กรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้การดูแลและปกป้องสิทธิของประมงขนาดเล็ก</p> <p>ค่าเป้าหมาย⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> • (ยังไม่มีกำหนดค่าเป้าหมาย) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 2. แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2562 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 4. แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 5. แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552-2561 	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier III • (รอความชัดเจนจากการกำหนดค่าเป้าหมาย) 	<ul style="list-style-type: none"> • หน่วยงานรับผิดชอบ กำหนดค่าเป้าหมาย คือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งร่วมกับกรมประมง • หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) 	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาประมงพื้นบ้าน เพื่อให้เกิดการจ้างงาน รายได้และความมั่นคงด้านอาหาร เป็นประเด็นสำคัญที่กล่าวไว้ในจรรยาบรรณการทำประมงอย่างรับผิดชอบขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ พ.ศ. 2538 (FAO CCRF) • ปัจจุบันยังไม่มีชุดข้อมูลหลักสำหรับตัวชี้วัดนี้ แต่ FAO อยู่ในระหว่างการจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการของประเทศสมาชิกภายใต้ CCRF ซึ่งจัดเก็บราย 2 ปี

โครงการ “สำรวจสถานะของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทประเทศไทย และทางเลือก
มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย” เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life below Water)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเลและชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไก การดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
<p>เป้าประสงค์ที่ 14.c เพิ่มการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนโดยปฏิบัติตามข้อบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ซึ่งมีการระบุไว้ในย่อหน้าที่ 158 ของเอกสาร “อนาคตที่เราต้องการ” (The Future We Want)</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14.c.1 จำนวนประเทศที่มีความก้าวหน้าในการให้สัตยาบัน ยอมรับ และปฏิบัติตามกรอบข้อตกลงทางกฎหมาย นโยบาย และสถาบัน ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทะเลตามที่กล่าวถึงในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลและ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 3. แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 4. แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2562 5. แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 6. แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 	<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดระดับชั้นตามวิธีการได้มาของตัวชี้วัด: Tier III ● ประเทศไทยให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาเกี่ยวกับการป้องกันมลพิษทางทะเลจากการขนส่งทางน้ำจำนวน 3 ฉบับ คือ IMO Convention 1948, MARPOL 1973/78 (Annex I/II), และ OPRC Convention 1990 	<ul style="list-style-type: none"> ● หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นคณะทำงานฯ ● การพิจารณารับรองอนุสัญญา/ข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ London Protocol 1996, MARPOL 1973/78 (Annex III-VI) และ BWM 2004 ● หน่วยงานรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล คือ กระทรวงการต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ● อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ประกอบด้วยบทบัญญัติว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากทะเล มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ปัจจุบันมี 168 ประเทศที่ได้ให้สัตยาบันหรือส่งมอบภาคยานุวัติสารแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2560) ● ประเทศไทยได้ลงนามรับรองอนุสัญญาฯ ฉบับนี้ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2525 และให้สัตยาบันโดยการส่งมอบภาคยานุวัติสารเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 มีผลบังคับต่อประเทศตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2554

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	เป้าหมายระดับชาติด้านทะเล และชายฝั่ง	ความชัดเจนของเป้าประสงค์/ ตัวชี้วัด ⁶	มาตรการ/กลไก การดำเนินงาน ⁶	ความสอดคล้องเชื่อมโยง
ชายฝั่งอย่างยั่งยืน <i>คำเป้าหมาย⁶</i> <ul style="list-style-type: none">ร้อยละของความก้าวหน้าของประเทศไทยในการให้การรับรองพันธกรณีทางทะเล				

บทที่ 7

การสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรการทางเลือกด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water)

จากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ด้านนโยบายทางทะเลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความพร้อมด้านองค์ความรู้และข้อมูล เพื่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 พบว่า มาตรการสำคัญที่จะช่วยผลักดันการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 ให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 มาตรการเพื่อการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัด และส่วนที่ 2 มาตรการทางเลือกด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย เพื่อการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัด

ส่วนที่ 1 มาตรการเพื่อการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการร่วมของคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ดำเนินการร่วมกับ “คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ซึ่งแต่งตั้งตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 115/2559 ลงวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2559

ตารางที่ 7.1 มาตรการและกลไกการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14

มาตรการ	กลไกการดำเนินงาน
1. การจัดทำแนวทางการดำเนินงานหรือแผนที่นำทาง (roadmap) การข้อมูล (Data Roadmap) เพื่อพัฒนาและติดตามประเมินตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์	<ul style="list-style-type: none">ขั้นตอนต่างๆ ในการทบทวนและสังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ 14 รวมถึงการจัดระบบข้อมูลที่ต้องใช้ข้อจำกัดของตัวชี้วัด และการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การทบทวนบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ของรัฐ การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนประเด็นอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกับสถานะปัจจุบันของประเทศและทรัพยากรทางทะเล

มาตรการ	กลไกการดำเนินงาน
	<ul style="list-style-type: none"> ● กระบวนการจัดทำแนวทางหรือแผนที่นำทาง กรอบนโยบายและสถาบันที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อสรุปบทเรียนจากประเทศอื่นๆ ● การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการบูรณาการการขับเคลื่อนข้ามเป้าหมายที่มีเป้าประสงค์สอดคล้องกัน
<p>2. การกำหนดกรอบประสานการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านข้อมูลและสถิติระหว่างภาครัฐและผู้เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● เครือข่ายผู้พัฒนาระบบข้อมูล จัดเก็บรวบรวมและประเมินผลข้อมูล เพื่อระดมศักยภาพจากทุกภาคส่วนในกระบวนการขับเคลื่อน ● การจัดทำแผนความเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ● การประชุมเครือข่ายบริหารจัดการตัวชี้วัดและระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และปรับแผนการดำเนินงาน
<p>3. การจัดทำระบบฐานข้อมูลสถิติเพื่อการติดตามและประเมินผลตัวชี้วัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การพัฒนาแหล่งข้อมูลใหม่และสร้างสรรค์เพื่อเติมเต็มช่องว่างด้านข้อมูลและการติดตามประเมินผลตามเป้าประสงค์ ● การคิดค้นแนวทางและรูปแบบการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ
<p>4. การเสริมสร้างศักยภาพด้านการวางแผนพัฒนา จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● แผนงานและโครงการพัฒนาทักษะความรู้ทางวิชาการด้านการจัดการระบบข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อติดตามประเมินผลตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์ พร้อมการจัดสรรงบประมาณ

ส่วนที่ 2 มาตรการทางเลือกด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย เพื่อการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14

มาตรการทางเลือกด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย เพื่อการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14 รายละเอียดดังตารางที่ 7.2

ตารางที่ 7.2 มาตรการเพื่อการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดภายใต้เป้าหมายที่ 14

มาตรการ	กลไกการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
1. การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล	<ul style="list-style-type: none"> • การสำรวจเก็บข้อมูลคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทะเลทั่วประเทศเป็นประจำ โดยกำหนดบริเวณคุณภาพน้ำทะเลเลมีแนวโน้มเสื่อมโทรม ติดตามตรวจสอบซ้ำ • การพัฒนาทักษะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านเทคนิคและด้านการตรวจสอบค้นหาแหล่งกำเนิดมลพิษและควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย 	กรมควบคุมมลพิษ
2. การกำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> • การประกาศมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษบริเวณชายฝั่งที่มีผลต่อคุณภาพน้ำทะเล เช่น มาตรฐานน้ำทิ้งชุมชน มาตรฐานน้ำทิ้งอุตสาหกรรม • การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด 	กรมควบคุมมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การจัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำและน้ำทะเลชายฝั่ง	<ul style="list-style-type: none"> • แผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันออก และลุ่มน้ำภาคใต้ • แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษทางน้ำในเขตชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม 	กรมควบคุมมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. การพัฒนาเทคโนโลยีในการลดมลพิษทางทะเล	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาระบบเก็บรวบรวมและกำจัดขยะพลาสติกจากต้นทาง • การส่งเสริมงบประมาณการวิจัยด้านเทคโนโลยีทางทะเลเพื่อลดมลพิษ 	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
5. จัดทำแผนการจัดการ แนวทาง และมาตรการการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	<ul style="list-style-type: none"> • ความร่วมมือด้านวิชาการและการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก • ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและผู้ผลิตผู้บริโภคเพื่อลดปริมาณขยะพลาสติก 	กรมควบคุมมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการ	กลไกการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
6. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์แก่ข้าราชการ ผู้ประกอบการ และประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> • เอกสารเผยแพร่และกิจกรรม/โครงการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบและเข้าใจคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง • กระบวนการมีส่วนร่วมในทุกระดับ (ประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น) และทุกภาคส่วน (รัฐ เอกชน ประชาสังคม) 	ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. แผนปฏิบัติการฉุกเฉินเพื่อป้องกันและแก้ไขมลพิษทางทะเล	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานและโครงสร้างของการปฏิบัติการต่างๆ เพื่อดำเนินการกำจัดขยะพลาสติกในทะเล 	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมควบคุมมลพิษ
8. การกำหนดพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศที่มีการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดเตรียมข้อมูลและความพร้อมในพื้นที่เพื่อกำหนดกลไกทางกฎหมายสำหรับบังคับใช้ในพื้นที่เป้าหมาย • กระบวนการติดตามและประเมินผล 	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
9. การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างบูรณาการสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนานโยบาย กฎระเบียบ และสถาบันขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่เป้าหมาย • แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการระดับกระทรวง 	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
10. การลดการทำประมง IUU ผ่านการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> • กระบวนการรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างรัฐให้ข้อมูลเรื่องเรือประมงที่ทำประมง IUU และการต่อต้านการทำประมง IUU • การประสานระหว่างหน่วยงาน การจัดตั้งองค์กรการประเมินทรัพยากร ควบคุม และตรวจสอบ • การดำเนินตามความรับผิดชอบในฐานะรัฐเจ้าของธง โดยกำหนดให้ต้องขออนุญาตทำการประมง การรายงานตำแหน่งเรือ และการจัดทำฐานข้อมูล 	กรมประมง กระทรวงการต่างประเทศ กองทัพเรือ ภาคเอกชนผู้ผลิตและผู้ค้า สัตว์น้ำทะเล

มาตรการ	กลไกการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
	<p>แบบบูรณาการ รวมทั้งการควบคุมเรือประมงให้ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดโดยรัฐ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การปฏิบัติตามมาตรการตลาดที่ได้รับ การยอมรับระหว่างประเทศ โดยการตรวจสอบการนำเข้าส่งออกสินค้าตามตามอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง การเสริมสร้างศักยภาพการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อทราบที่มาของวัตถุดิบ การปรับปรุงสมุดบันทึกการทำประมง รายงานการซื้อขายสัตว์น้ำ และการตรวจสอบสมุดบันทึกการทำประมง 	
<p>11. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การพัฒนาและส่งเสริมเครื่องมือและการทำประมงอย่างยั่งยืน ● การควบคุมการทำประมงผิดกฎหมายและทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำและถิ่นที่อยู่อาศัย ● การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่จับได้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ● ส่งเสริมและติดตามผลการฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเล ทรัพยากรประมงทะเล และแหล่งประมงทะเล ● การสนับสนุนและสร้างภูมิคุ้มกันให้ชาวประมงพื้นบ้านสามารถดำรงวิถีชีวิตได้อย่างยั่งยืน 	<p>กรมประมง</p>

บทที่ 8

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งตอบคำถามหลักคือ ประเทศไทยมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 (SDG 14) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 และควรกำหนดมาตรการใดบ้างในการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว โดยทำการศึกษาสถานะปัจจุบันของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ 14 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG 14) ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) รวมถึงวิเคราะห์ความสอดคล้องของเป้าประสงค์ (Targets) ที่กำหนดให้ และการปรับและกำหนดเป้าประสงค์ใหม่/เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทประเทศไทย การจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ภายใต้เป้าหมายที่ 14 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG 14) ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) โดยพิจารณาความสำคัญและความพร้อมของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน และได้ประเมินสถานะด้านมาตรการที่ภาครัฐและหน่วยงานในภาคส่วนอื่นๆ ดำเนินการอยู่ สார்วจข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยของไทยเกี่ยวกับมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย และประสบการณ์จากต่างประเทศที่สามารถใช้เป็นทางเลือกของมาตรการในการบรรลุเป้าหมายอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนของไทย ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายที่ 14 เน้นประเด็นสำคัญที่ท้าทายความยั่งยืนของระบบนิเวศชายฝั่ง ทะเล และมหาสมุทร โดยกำหนดเป็นเป้าประสงค์ 10 ประการ ได้แก่ เป้าประสงค์ที่ 14.1 มลภาวะหรือมลพิษในทะเล (Marine Pollution) เป้าประสงค์ที่ 14.2 ความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล (Healthy Oceans) เป้าประสงค์ที่ 14.3 ภาวะความเป็นกรดในมหาสมุทร (Ocean Acidification) เป้าประสงค์ที่ 14.4 การประมงอย่างยั่งยืน (Sustainable Fisheries) เป้าประสงค์ที่ 14.5 พื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง (Marine Protected Areas) เป้าประสงค์ที่ 14.6 ยกเลิกมาตรการอุดหนุนการประมง (Fisheries Subsidies) เป้าประสงค์ที่ 14.7 ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Economic benefits for Small Island Developing States & Least Developed Countries) เป้าประสงค์ที่ 14.a ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทะเล (Knowledge & Technology) เป้าประสงค์ที่ 14.b ประมงพื้นบ้านรายเล็ก (Small Scale Fisheries) และเป้าประสงค์ที่ 14.c การพัฒนาและบังคับใช้กฎหมาย (Law Development & Implementation) จากการทบทวนวรรณกรรมและรายงานการประชุมของรัฐบาลพบว่าประเด็นการขับเคลื่อนภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งหมด มีความ

เกี่ยวข้องและเป็นประเด็นที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญอย่างสูง โดยเฉพาะเป้าประสงค์ที่ 14.4 และ 14.6 เกี่ยวกับทรัพยากรประมงและการประมงอย่างยั่งยืน

ประเทศไทยให้การรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน 2030 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558 โดยมีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ซึ่งนายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ เป็นกลไกหลักระดับประเทศในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในรายละเอียด ทั้งนี้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้กลไกคณะทำงาน ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีการประชุมหารือร่วมกันไปมากกว่าสามครั้ง และมีผลสรุปเพื่อการจัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 ตามมติที่ประชุม กพย. ต่อไป

ประเด็นสำคัญจากการศึกษาวิจัยสถานะปัจจุบันของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ 14 และความพร้อมของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 ของการพัฒนาที่ยั่งยืน สรุปได้ดังนี้

1. ประเทศไทยมีพื้นที่เขตทางทะเลรวม 323,488 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยน่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ และไหล่ทวีป
2. ประเด็นภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14 ในบริบทของไทย ได้แก่
 - 1) การจัดการทรัพยากรประมง (เป้าประสงค์ที่ 14.4 14.6 และ 14.b)
 - 2) การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (เป้าประสงค์ที่ 14.1 14.2 14.3 14.5 และ 14.a)
 - 3) สนับสนุนและดำเนินการด้านวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางสมุทรศาสตร์ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสมุทรศาสตร์ (IOC) (เป้าประสงค์ที่ 14.a) และ
 - 4) ปฏิบัติตามกรอบข้อตกลงทางกฎหมาย นโยบาย และสถาบัน ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทะเลตามที่กล่าวถึงในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พื้นที่และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน (เป้าประสงค์ที่ 14.c)
3. สถานะปัจจุบันของตัวชี้วัดตามเป้าหมายที่ 14 ในบริบทไทย
 - 1) ตัวชี้วัดที่ 14.1.1 ปัจจุบันไทยยังไม่มีกำหนดวิธีและมาตรฐานของแหล่งน้ำชายฝั่ง ในการตรวจสอบระดับความรุนแรงและความถี่ของยูโทรฟิเคชัน ยกเว้นการทดสอบเชิงพื้นที่โดยใช้การวิเคราะห์ปริมาณแพลงก์ตอนพืช (คลอโรฟิลล์ เอ) และปริมาณฟอสฟอรัสทั้งหมด รวมถึง

- ยังไม่มีมาตรการที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันในการตรวจสอบความหนาแน่นของขยะ
พลาสติกในน้ำทะเล (Floating plastic debris density)
- 2) ตัวชี้วัดที่ 14.2.1 ประเทศไทยประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะตามหลักการของอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล
 - 3) ตัวชี้วัดที่ 14.3.1 แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีแนวทางและมาตรการที่ชัดเจนในการ
ติดตามและตรวจสอบภาวะความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (Average Marine Acidity: pH) แต่
ความเป็นกรดและด่าง (pH) เป็นพารามิเตอร์ตัวหนึ่งที่มีการจัดเก็บข้อมูลโดย คพ.
 - 4) ตัวชี้วัดที่ 14.4.1 ประเทศไทยโดยกรมประมงใช้ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรง
ประมง (Catch per Unit Effort: CPUE) และปริมาณการจับสัตว์น้ำสูงสุดที่ยั่งยืน
(Maximum Sustained Yield: MSY) ในการประเมินสถานภาพทรัพยากรประมงทะเล
 - 5) ตัวชี้วัดที่ 14.5.1 ประเทศไทยกำหนดค่านิยามของพื้นที่คุ้มครองทางทะเลโดยยึดค่านิยามของ
IUCN และ CBD พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
พ.ศ. 2558 (มาตรา 20) กำหนดนิยามของพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 - 6) ตัวชี้วัดที่ 14.6.1 ประเทศไทยจัดให้ IUU Fishing เป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ
 - 7) ตัวชี้วัดที่ 14.7.1 ประเทศไทยยังไม่มีกำหนดระดับของการผลิตสาขาประมงที่ยั่งยืน ในการ
คำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ด้านผลผลิต (Production Approach)
 - 8) ตัวชี้วัดที่ 14.a.1 ปัจจุบันประเทศไทยได้รับเลือกเป็นรองประธานคณะกรรมการระหว่าง
รัฐบาลว่าด้วยสมุทรศาสตร์ (IOC) หน่วยงานของรัฐหลายแห่งมีการดำเนินงานวิจัยด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทะเล
 - 9) ตัวชี้วัดที่ 14.b.1 ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของ FAO ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติภายใต้
จรรยาบรรณในเรื่องการทำประมงอย่างรับผิดชอบขององค์การอาหารและเกษตรแห่ง
สหประชาชาติ พ.ศ. 2538 (CCRF) ซึ่งกำหนดหลักการและมาตรฐานที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์การ
จัดการ และการพัฒนาการประมงที่ครอบคลุมถึงประเด็นด้านการจ้างงาน รายได้ และความ
มั่นคงด้านอาหารของการประมงพื้นบ้าน
 - 10) ตัวชี้วัดที่ 14.c.1 ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล
ค.ศ. 1982 (UNCLOS 1982)
4. การจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์และตัวชี้วัด
- 1) มติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ครั้งที่ 1/2559 เห็นชอบการ
จัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในส่วนของประเทศ

ไทยที่ต้องเร่งดำเนินการจำนวน 30 ลำดับแรกจาก 169 เป้าประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ 2 เกณฑ์หลัก คือ ความสำคัญ (ความเร่งด่วนและผลกระทบ) และความพร้อมใน 5 ด้าน (ข้อมูล ความรู้ กฎหมาย ทรัพยากร และสังคม)

- 2) ในส่วนของเป้าหมายที่ 14 กำหนดให้มีการเร่งดำเนินการขับเคลื่อนเป้าประสงค์ที่ 14.4 (การประมงอย่างยั่งยืน) และเป้าประสงค์ที่ 14.6 (ยกเลิกมาตรการอุดหนุนการประมง) เป็นเป้าประสงค์ที่มีความสำคัญลำดับแรก
 - 3) เป้าประสงค์ที่มีความท้าทายในการขับเคลื่อน ได้แก่ เป้าประสงค์ที่ 14.3 (ลดและแก้ไขผลกระทบของภาวะความเป็นกรดในน้ำทะเล) เป้าประสงค์ที่ 14.7 (การใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน) และเป้าประสงค์ที่ 14.b (ประมงพื้นบ้านรายเล็ก)
5. ข้อเสนอเบื้องต้นมาตรการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14

ส่วนที่ 1 มาตรการเพื่อการพัฒนาและติดตามประเมินผลตัวชี้วัด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ และคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน) จำนวน 4 มาตรการ

- 1) การจัดทำแนวทางการดำเนินงานหรือแผนที่นำทาง (roadmap) การข้อมูล (Data Roadmap) เพื่อพัฒนาและติดตามประเมินตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์
- 2) การกำหนดกรอบประสานการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านข้อมูลและสถิติระหว่างภาครัฐและผู้เกี่ยวข้อง
- 3) การจัดทำระบบฐานข้อมูลสถิติเพื่อติดตามและประเมินผลตัวชี้วัด
- 4) การเสริมสร้างศักยภาพด้านการวางแผน พัฒนา จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 2 มาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย เพื่อการดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัด จำนวน 10 มาตรการ

- 1) การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล
- 2) การกำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่างๆ
- 3) การจัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำและน้ำทะเลชายฝั่ง
- 4) การพัฒนาเทคโนโลยีในการลดมลพิษทางทะเล
- 5) จัดทำแผนการจัดการ แนวทาง และมาตรการการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 6) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์แก่ข้าราชการ ผู้ประกอบการ และประชาชน
- 7) แผนปฏิบัติการฉุกเฉินเพื่อป้องกันและแก้ไขมลพิษทางทะเล
- 8) การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างบูรณาการ สามารถตอบสนองต่อการพัฒนา และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- 9) การลดการทำประมง IUU ผ่านการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ
- 10) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรวบรวมข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการ ตัวแทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ตัวแทนภาคประชาสังคม และตัวแทนภาคธุรกิจ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 พบว่า ปัญหาหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาทะเลไทยอย่างยั่งยืน ซึ่งควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอด เพื่อให้เกิดความชัดเจนและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สรุปได้ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการพื้นที่ กำกับดูแล และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ควรมีการกำหนดแบ่งเขตทางทะเลอย่างชัดเจนในระดับจังหวัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่ โดยอาจต้องให้การวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (Marine Special Planning: MSP) การขับเคลื่อนกระบวนการทางกฎหมาย และการให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอ
- 2) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน ควรเน้นความเข้าใจและดำเนินการตามจรรยาบรรณในการทำประมงอย่างรับผิดชอบ (CCRF) ของ FAO โดยประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีใน 1995 United Nations Fish Stocks Agreement (UNFSA) ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่มีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันและรักษาทรัพยากรทางทะเล
- 3) การลดการทำประมง IUU ผ่านการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเน้น input control ด้านเดียว จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงกลไกด้าน output control เช่น Total Allowable Catch (TAC) ซึ่งว่าด้วยการจำกัดปริมาณการจับสัตว์น้ำแต่ละชนิดในแต่ละปีหรือแต่ละฤดู เพื่อให้เกิดสมดุลในการจัดการทรัพยากร
- 4) การจัดการคุณภาพแหล่งน้ำและน้ำทะเลชายฝั่ง ควรกำหนดมาตรฐานของแหล่งน้ำในการตรวจสอบระดับความรุนแรงและความถี่ของยูโทรฟิเคชัน รวมถึงการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในทะเลและชายฝั่ง โดยให้มีการกำหนดกฎหมายด้านการบริหารจัดการขยะที่ชัดเจนและเป็นองค์รวม กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน หน้าที่ของผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

นอกจากนี้ เพื่อให้การศึกษาวิจัยภายใต้กรอบโครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีความสอดคล้องและสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย ภายใต้การกำกับของ กพย. การวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยรวมจึงควรพิจารณาในประเด็นสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

- 1) การวิจัยประเด็นเชื่อมโยงระหว่างแนวทางและตัวชี้วัดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 14 และเป้าหมายอื่นๆ
- 2) การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบและกลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 รวมถึงการติดตามประเมินผลในระยะยาว โดยอาจนำแนวคิดการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (MSP) หรือเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) มาเป็นหลักในการวิเคราะห์และกำหนดพื้นที่เป้าหมาย
- 3) การจัดทำรายละเอียดของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 โดยการศึกษาเพิ่มเติมและขยายผลจากการศึกษาและข้อเสนอแนะมาตรการในครั้งนี้

บรรณานุกรม

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2556). อาณาเขตทางทะเลไทย. สืบค้นจาก http://marinegiscenter.dmcg.go.th/km/maritimezone_doc1/#.WXyilkXyhdg.

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2559). คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยสมุทรศาสตร์ (The Intergovernmental Oceanographic Commission: IOC). Retrieved from <http://dmcgth.dmcg.go.th/ckeditor/upload/files/id20/IOC.pdf>.

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2552). แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561. สืบค้นจาก http://www.fisheries.go.th/planning/index.php?option=com_content&view=article&id=32:2009-11-20-08-46-06&catid=15:2009-10-26-07-25-04&Itemid=21.

กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ. (2555). *คู่มือเทคนิคกฎหมายทะเลสำหรับนายทหารอุทกศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ก่อสร้างแผนที่ กรมอุทกศาสตร์.

กองทัพเรือ. (พฤษภาคม 2560). การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นเรื่อง ความพร้อมของประเทศไทย ในการบรรลุเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water). สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพฯ.

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558. 2558, 13 พฤศจิกายน. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 132 ตอนที่ 108 ก. 1.

พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558. 2559, 26 มีนาคม. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 132 ตอนที่ 21 ก. 49.

ระบบฐานข้อมูลกลางและมาตรฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2556). ประเภทของพื้นที่คุ้มครองทางทะเล. สืบค้นจาก <http://marinegiscenter.dmcg.go.th/km/marine-conservation-02/#.WXyzJEXyhdg>.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. 2560, 6 เมษายน. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. 1.

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย. (2557). อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982. สืบค้นจาก <http://www.lrct.go.th/tools/?p=350>.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564. สืบค้นจาก http://www.nesdb.go.th/ewt_news.php?nid=6420.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2560). รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2559. สืบค้นจาก http://www.onep.go.th/env_data/wp-content/uploads/2016/08/2016Report.pdf.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2560). แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558 - 2593. สืบค้นจาก http://www.deqp.go.th/media/36631/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1-%E0%B8%9A%E0%B8%97_2558_2593.pdf

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2560). แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564. สืบค้นจาก https://drive.google.com/file/d/0B_5CbQmFLFuPWkN5Uzcx21LUTA/view.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2558). แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564. สืบค้นจาก <https://goo.gl/eCLvo9>.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). วาระปฏิรูปที่ 25: ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การปฏิรูป การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. สืบค้นจาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_nrcinf/nrc2557-pr43.pdf.

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (2558). นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564. สืบค้นจาก <http://www.nsc.go.th/Download1/policy58.pdf>.

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (2558). แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558 - 2564. สืบค้นจาก <https://goo.gl/H6rA4x>.

- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2560). *ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)*. สืบค้นจาก <http://www.thaigov.go.th/uploads/document/66/2017/01/pdf/20year-may59.pdf>.
- สุวัจน ธีรสร. (2557). มลพิษทางทะเลและชายฝั่ง. สืบค้นจาก <http://fishtech.rmutsv.ac.th/fishtech/sites/default/files/files/2557/SAR56/FISHTECH%204.0.3-02%286%29.pdf>.
- Agardy, T., Davis, J., Sherwood, K., & Vestergaard, O. (2011). Taking steps toward marine and coastal ecosystem-based management: An introductory guide.
- Convention on Biological Diversity. (2004). Decisions adopted by the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity at its Seventh Meeting: Decision VII/5: Marine and coastal biological diversity. Retrieved from <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-07/cop-07-dec-05-en.pdf>.
- Day, J., Dudley, N., Hockings, M., Holmes, G., Laffoley, D. D. A., Stolton, S., & Wells, S. M. (2012). Guidelines for applying the IUCN protected area management categories to marine protected areas. Gland, Switzerland: IUCN.
- European Commission. (2016). Descriptor 5: Eutrophication. Retrieved from http://ec.europa.eu/environment/marine/good-environmental-status/descriptor-5/index_en.htm.
- FAO Regional Office for Asia and the Pacific. (2004). *A research agenda for small-scale fisheries*. Retrieved from <http://www.fao.org/docrep/007/ae534> FAO.
- FAO. (1969). Section 4. Effort and catch per unit effort. Retrieved from [http://www.fao.org/docrep/x5685e/x5685e04.htm#section 4. effort and catch per unit effort](http://www.fao.org/docrep/x5685e/x5685e04.htm#section%204.%20effort%20and%20catch%20per%20unit%20effort).
- FAO. (1995). *Code of Conduct for Responsible Fisheries*. Retrieved from <http://www.fao.org/3/a-v9878e.pdf>.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations. (2016). Illegal, unreported and unregulated fishing. Retrieved from <http://www.fao.org/3/a-i6069e.pdf>.
- Fox Jr, W. W. (1970). An exponential surplus-yield model for optimizing exploited fish populations. *Transactions of the American Fisheries Society*, 99(1), 80-88.

- Intergovernmental Oceanographic Commission. (2005). *IOC Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology (CGTMT)*. Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001391/139193m.pdf>.
- International Union for Conservation of Nature. (2008). Protected areas. Retrieved from <https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about>.
- Lassen, H., & Medley, P. (2001). *Virtual population analysis: a practical manual for stock assessment* (No. 400). Food & Agriculture Org..
- MSC. (2017). Sustainable fishing. Retrieved from <https://www.msc.org/healthy-oceans/sustainable-fishing>.
- NOAA OAP. (2017). Ocean Acidification Monitoring. Retrieved from <http://oa.oarhq.noaa.gov/AboutUs/AreasofFocus/OceanAcidificationMonitoring.aspx>.
- Schaefer, M. B. (1954). Some aspects of the dynamics of populations important to the management of the commercial marine fisheries. *Inter-American Tropical Tuna Commission Bulletin*, 1(2), 23-56.
- United Nations Convention on the Law of the Sea. (1982). PART V EXCLUSIVE ECONOMIC ZONE. Retrieved from http://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/part5.htm.
- United Nations Environment Programme. (2016). Goal 14: Conserve and Sustainably Use the Oceans, Seas and Marine Resources for Sustainable Development. Retrieved from http://uneplive.unep.org/media/docs/projects/14_1_1_work_plan.pdf.
- United Nations Treaty Collection. (2017). United Nations Convention on the Law of the Sea Montego Bay, 10 December 1982. Retrieved from https://treaties.un.org/Pages/ViewDetailsIII.aspx?src=%20TREATY&mtdsg_no=XXI-6&chapter=21&Temp=mtdsg3&clang=en#4.
- WHOI. (2017). Ocean Acidification. Retrieved from <http://www.whoi.edu/ocean-acidification/>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานผลการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง สถานะความพร้อมและมาตรการในการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ร่วมกับโครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “สถานะความพร้อมและมาตรการในการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water)” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ ตัวแทนชาวประมงรายเล็กและภาคประชาสังคมและตัวแทนผู้ประกอบการและธุรกิจการประมง ได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษาวิจัย ในวันอังคารที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 09.00 – 13.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 2 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ถนนรามคำแหง 39 (เทพลีสลา) เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 27 ท่าน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา

รูปแบบการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็น แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 เป็นการนำเสนอผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “สถานะความพร้อมและมาตรการในการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) โดย ดร.อำไพ หรศุณารักษ์ หัวหน้าโครงการ ซึ่งนำเสนอข้อมูลของโครงการเป้าหมายที่ 14 วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย สถานะปัจจุบันของตัวชี้วัดตามเป้าหมายที่ 14 ในบริบทของประเทศไทย ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของประเทศ และการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์และตัวชี้วัด รวมถึงข้อเสนอเบื้องต้นมาตรการเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 และช่วงที่ 2 เป็นการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุม

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและเสนอแนะ สรุปสาระแยกตามข้อเสนอมาตรการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 14 ได้ดังนี้

การบริหารจัดการพื้นที่ กำกับตุแล และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ทางทะเล 323,488 ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นตัวเลขอย่างเป็นทางการ

- ระบบงานด้านทะเลของไทยในปัจจุบันยังไม่มีแบ่งเขตทางทะเลอย่างชัดเจน พื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลทั้ง 23 จังหวัด ควรจะมีการแบ่งเขตทางทะเลในรูปแบบเดียวกันกับพื้นที่อ่าวไทยรูปตัว ก การขาดการแบ่งเขตทางทะเลให้ชัดเจน ส่งผลให้การบริหารจัดการพื้นที่เป็นไปได้ยาก
- ควรให้ความสำคัญกับคณะกรรมการจังหวัดซึ่งเป็นเครื่องมือการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญ โดยดำเนินงานร่วมกับหน่วยงาน กระทรวง กรมที่เกี่ยวข้องกับทะเล รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัด เพื่อให้เกิดระบบการจัดการทรัพยากรและการใช้ประโยชน์อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เช่น การดำเนินการด้านจัดเก็บสถิติข้อมูลในพื้นที่จังหวัดอย่างเป็นองค์รวม ขจัดปัญหาต่างหน่วยงานต่างทำ
- ควรมีการให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอ
- ภัยคุกคามทางทะเลและพิบัติภัยทางทะเลต้องได้รับการดูแลอย่างจริงจัง รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายและการกำกับดูแลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ
- ให้มีการขับเคลื่อนกระบวนการทางกฎหมายของไทยอย่างเพียงพอและจริงจัง แม้จะเป็นเรื่องยาก แต่ถ้าไม่มีกฎหมายกำกับ ดูแล เพื่อรองรับการดำเนินงานของรัฐ การบังคับใช้กฎหมายจะเกิดขึ้นไม่ได้
- ในการสะท้อนมุมมองให้เห็นว่าประเทศไทยสามารถควบคุมการจัดการทรัพยากรได้นั้น จำเป็นต้องทำความเข้าใจกับการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (Marine Special Planning: MSP) ก่อน จะทำให้เห็นว่ากิจกรรมการใช้ประโยชน์จากทะเลของมนุษย์มีกี่สาขา (sector) และต้องเข้าใจจำนวนความหนาแน่นของทรัพยากรในบริเวณนั้นๆ ด้วย
- การประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการของต่างประเทศอาจจะเป็นได้ยาก เนื่องจากประเทศไทยมีวัฒนธรรมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกับต่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร และขาดความต่อเนื่องของข้อมูล ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการแก้ปัญหา ต้องเกิดความตระหนักร่วมกัน มีเป้าหมายที่ตรงกัน และการกระตุ้นให้เกิดแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน
- ตัวชี้วัดที่ 14.c.1 ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (UNCLOS 1982) ซึ่งปัจจุบันการดำเนินงานภายใต้ UNCLOS มี 2 ฉบับความตกลง คือ การตกลงว่าด้วยการดำเนินการตามภาค 11 บริเวณพื้นที่ (The Area) และ UN Fish Stock Agreement (UNFSA) ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2560 เป็นความตกลงเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการบริหารจัดการมวลปลาที่ย้ายถิ่นระหว่างเขตทางทะเลและปลาที่ย้ายถิ่นอยู่เสมอ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำและการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างนานาประเทศและองค์กรจัดการประมงทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาค จะเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยในฐานะรัฐชายฝั่งที่มีมวลปลาย้ายถิ่น และในฐานะรัฐเจ้าของธงเรือที่

ทำการประมง ให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของ UNCLOS และเป็นการส่งเสริมการทำประมงอย่าง
รับผิดชอบ ซึ่งมีกฎหมายที่ใช้บังคับข้อตกลง UNFSA คือ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558

- ปัจจุบัน สหประชาชาติกำลังเจรจาเพื่อจัดทำตราสารทางกฎหมาย ความตกลงระหว่างประเทศอีก
หนึ่งฉบับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การใช้อย่างยั่งยืนซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลใน
พื้นที่นอกเขตอำนาจของรัฐ ในส่วนของประเทศไทยได้มีการติดตาม การเจรจาเพื่อจัดทำองค์ประกอบ
ที่ระบุไว้ในตราสาร ซึ่งจะเน้นไปทางด้านส่งเสริมสร้างขีดความสามารถเทคโนโลยีทางทะเล
การจัดทำ area - based management tool และการจัดตั้งพื้นที่คุ้มครองทางทะเล
- ปัจจุบันกรมทรัพยากรทางทะเลได้มีการจัดทำ roadmap SDG 14 สำหรับเป้าหมายเร่งด่วน
(เป้าประสงค์ 14.4 และ 14.6) และมีข้อมูลตัวชี้วัด สถานการณ์ตัวชี้วัด หน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลและ
นำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ตัวชี้วัดที่ 14.c.1 เกี่ยวกับ UNCLOS 1982 ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก ควรมีการศึกษา
จำแนกรายละเอียดของพันธกรณีที่ประเทศไทยผูกพันไว้ให้ชัดเจนในแต่ละหมวดของกิจกรรมทาง
ทะเล รวมถึงการวิเคราะห์ว่าภายใต้ข้อกำหนดเรื่องเขตเศรษฐกิจจำเพาะ รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยใน
เรื่องอะไรบ้าง มีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามอย่างไร
- เป้าประสงค์ 14.c การพัฒนาและการบังคับใช้กฎหมาย สามารถแยกออกได้เป็น 2 ระดับคือ ประเด็น
เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ และประเด็นของกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวกับกิจกรรมทาง
ทะเลของประเทศไทย

การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน

- พารามิเตอร์ที่ใช้ในการประเมินสภาพทรัพยากรประมงทะเล มี 2 ตัวหลักๆ คือ ปริมาณการจับสัตว์น้ำ
ต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per Unit Effort: CPUE) และปริมาณการจับสัตว์น้ำสูงสุดที่ยั่งยืน
(Maximum Sustained Yield: MSY) สำหรับ CPUE นั้นน่าจะเป็นการชี้วัดการลงแรง ความคุ้มค่า
ความคุ้มค่าไปใช้ในการประเมินสถานภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะไม่ตอบโจทย์ในการประเมิน
สถานภาพของทรัพยากรประมงทะเล ส่วนการใช้ MSY ควรศึกษาศักยภาพการผลิตในแต่ละพื้นที่
แต่ละจังหวัด แต่ละน่านน้ำ ซึ่งมีไม่เท่ากัน รวมถึงองค์ประกอบของพื้นที่แตกต่างกัน การจับสัตว์น้ำ
สูงสุดที่ยั่งยืน หรือ MSY ควรจะดูที่สัตว์น้ำชนิดหนึ่ง สามารถจับได้ปริมาณสูงสุดก็ก็โลกริมต่อฤดูกาล
ควรจะแบ่งเป็นพื้นที่ ไม่ควรนำค่ามาตรฐานเดียวมาใช้ทั่วประเทศไทย และควรมีข้อมูลจำเพาะของแต่ละ
พื้นที่
- ตัวชี้วัดที่ 14.5.1 เรื่องพื้นที่คุ้มครองทางทะเล ควรเพิ่มกลไกขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ
(International Maritime Organization: IMO) ซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทาง
ทะเล มลพิษทางทะเล ความรับผิดชอบและการชดเชยค่าเสียหายจากเรือ

- ตัวชี้วัดที่ 14.b.1 เรื่องการประมงขนาดเล็ก ภายใต้จรรยาบรรณในการทำประมงอย่างรับผิดชอบของ FAO ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีใน UNFSA ซึ่งมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับมาตรการในการป้องกันและรักษาทรัพยากร
- ตัวชี้วัด 14.b.1 ว่าด้วยเรื่อง จรรยาบรรณในการทำประมงอย่างรับผิดชอบ (CCRF) ควรจะมาเป็นลำดับก่อนหน้าตัวชี้วัด 14.6.1 เรื่อง IUU Fishing เนื่องจาก CCRF เป็นตัวแม่บทใหญ่ในเรื่องการทำประมงอย่างรับผิดชอบ และส่งต่อให้รัฐต่างๆ นำมาบรรจุใน National policy 6 เรื่อง คือ Fisheries management, Fishing operations, Aquaculture development, Integration of coastal area management, Fisheries research และ Cooperation ซึ่ง CCRF จะเกิดเป็น international plan of action ขึ้นมาโดยมีเรื่อง IUU Fishing รวมอยู่ด้วย

การลดการทำประมง IUU ผ่านการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ

- ตัวชี้วัดที่ 14.4.1 เกี่ยวกับ MSY กล่าวถึงการกำหนด การควบคุม การลงแรงประมง ซึ่งเป็นเพียงวิธีการหนึ่งในการรักษาความสมดุลของสัตว์น้ำ เป็นการควบคุมใบอนุญาตประเภทเครื่องประมง การกำหนดจำนวนวันทำประมง การกำหนดพื้นที่ทำการประมง จึงเป็นการกำหนดแบบ input control เท่านั้น คำถามคือ กลไกเหล่านี้สามารถสร้างความสมดุลได้หรือไม่ อาจจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงกลไกด้าน output control เช่น total allowable catch (TAC) ซึ่งว่าด้วยการจำกัดปริมาณการจับสัตว์น้ำแต่ละชนิดในแต่ละปีหรือแต่ละฤดู
- ด้านความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของประเทศ ควรระบุถึงกรอบแนวคิดของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม พ.ศ. 2558 - 2562 (หรือ Thailand NPOA-IUU 2015-2019) ซึ่งกล่าวถึงความรับผิดชอบของในฐานะรัฐเจ้าของธง รัฐชายฝั่ง กลไกด้านตลาด และการมีส่วนร่วมของภาคส่วน

การจัดการคุณภาพแหล่งน้ำและน้ำทะเลชายฝั่ง

- ตัวชี้วัดที่ 14.1.1 การกำหนดมาตรฐานของแหล่งน้ำในการตรวจสอบระดับความรุนแรงและความถี่ของยูโทรฟิเคชัน ปัจจุบันพบว่า ปรากฏการณ์ Eutrophication เกิดขึ้นเกือบตลอดทั้งปี พารามิเตอร์คลอโรฟิลล์ เอ สำหรับประเทศไทยควรกำหนดไว้เท่าไร เนื่องจากอุณหภูมิน้ำ แยกที่เรีย แตกต่างตามช่วงฤดูกาล ระดับความเค็มที่เปลี่ยนแปลง ปริมาณฟอสฟอรัส ควรจะเลือกปริมาณที่เป็นมาตรฐานมากำหนดเป็นตัวชี้วัด
- ประเทศไทยปล่อยขยะลงทะเลเป็นอันดับ 5 ของโลก ทำให้เกิดความกังวลและเริ่มสนใจเรื่องนี้มากขึ้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมพลาสติก รวมถึงหน่วยงานราชการ เช่น กรมควบคุมมลพิษ ได้ตระหนักถึง

ปัญหานี้ แต่ยังคงขาดฐานข้อมูลขยะ เสนอให้มีการจัดทำฐานข้อมูลขยะพลาสติก ขยะชุมชนของประเทศ
ขึ้น รวมถึงวิธีการจัดการขยะ นอกจากนี้ ควรมีการจัดตั้งกองทุนจัดการขยะพลาสติก ซึ่ง
ผู้ประกอบการอาจสนใจให้ความร่วมมือและสนับสนุน

- ขยะพลาสติกจำพวกถุงใส่อาหารและขนมเป็นพลาสติกที่ไม่มีราคา และร้านรับซื้อของเก่าไม่รับซื้อ
หากมีการบริหารจัดการให้เหมาะสม สามารถสร้างมูลค่าขึ้นได้ โดยนำไปทำเป็นแท่งเชื้อเพลิงเพื่อใช้
ในโรงปั่นไฟฟ้า โรงงานผลิตปูนซีเมนต์ หรือขายให้โรงงานที่ใช้พลังงานจากขยะ ช่วยให้จำนวนขยะ
พลาสติกลดน้อยลงได้
- ควรมีกฎหมายด้านการบริหารจัดการขยะที่ชัดเจนและเป็นองค์รวม กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
ของแต่ละหน่วยงาน หน้าที่ของผู้บริโภคและผู้ประกอบการ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนให้ใช้
พลาสติกชีวภาพ (Bioplastic) ซึ่งเป็นพลาสติกที่ย่อยสลายได้

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
1.	นางนิตญา ลุนสมบัติ	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
2.	นายทฤษฎี จำลองราษฎร์	กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
3.	พลเรือเอก จุมพล ลุมพิกานนท์	กองทัพเรือ
4.	น.ส.ธรรมพร สุขมี	โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน
5.	น.ส.ปาริชาติ เรืองเดช	โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน
6.	นายธวัชชัย ปาละคะมาน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
7.	นายคงศักดิ์ ดอกบัว	สถาบันพลาสติก
8.	นายสุชาติ สว่างอารีย์รักษ์	สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน
9.	น.ส.กรรณิกา ดุรงค์เดช	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
10.	นางพวงทอง อ่อนอุระ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
11.	นายยศินธร พรหมมณี	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
12.	น.ส.อังคณา แยมอุบล	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
13.	นางกาญจนา ภูมาลี	สำนักงานสถิติแห่งชาติ
14.	นางสาวอัฐพร พิภพหอม	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร/สป.ทส.
15.	นายธนวัฒน์ แสงแป้น	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร/สป.ทส.
16.	นาวาตรีภัทรพล วงษ์คงคำ	กองทัพเรือ
17.	เรือโทสุภาพ นัยรัสมิ	กองทัพเรือ
18.	นายสุวรรณ พิทักษ์สินธร	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
19.	นาวาเอก จุมพล นาคบัว	ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.)
20.	ดร.ชาคริต เรืองสอน	คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
21.	ผศ.ดร.ธรรมศักดิ์ ยี่มิน	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
22.	ดร.อำไพ หรคุณารักษ์	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
23.	น.ส.กาญจนา ย่าแสน	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
24.	น.ส.ปริญญารัตน์ เลี้ยงเจริญ	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

	ชื่อ-นามสกุล		หน่วยงาน
25.	นางทิพวัลย์	แก้วมีศรี	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
26.	น.ส.สุภารัตน์	วรรณวรกิจ	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
27.	น.ส.ชลกานต์	เอี้ยควารี	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ภาคผนวก ข

แผนการทำงานและผลการปฏิบัติงาน (Output)

1 แผนการทำงาน

ตารางที่ 1 แผนการทำงาน

กิจกรรม	เดือนที่				
	1	2	3	4	5
1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนิยามและคำจำกัดความของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดสำหรับเป้าหมายที่ 14	➔				
2. สํารวจสถานะการดำเนินงานในภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่เกี่ยวข้อง	➔				
3. ประเมินความพร้อมด้านองค์ความรู้และข้อมูล	➔				
4. จัดทำรายงานความก้าวหน้า		➔			
5. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกและเสนอเป้าประสงค์และตัวชี้วัด			➔		
6. สํารวจและวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรการ				➔	
7. จัดประชุมกลุ่มและจัดทำรายงานสรุปผลการประชุม					➔
8. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์					➔

กิจกรรมที่เสนอ

➔ กิจกรรมที่ทำจริง

2 ผลการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 2 ผลการปฏิบัติงาน

Output		หมายเหตุ: กรณีล่าช้า (ผลสำเร็จไม่ถึง 100%) ระบุสาเหตุ และการแก้ไขที่ท่าน ดำเนินการ
กิจกรรมตามวัตถุประสงค์โครงการ	ผลสำเร็จ (%)	
1) สำรวจ รวบรวม และสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับนิยาม และคำจำกัดความของเป้าประสงค์และตัวชี้วัด สำหรับเป้าหมายที่ 14	100	
2) สำรวจสถานะการดำเนินงานในภาครัฐ เอกชน และ ประชาชนที่อาจเกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของเป้าหมายที่ 14	100	
3) ประเมินความพร้อมด้านองค์ความรู้ข้อมูลทางสถิติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและการบังคับใช้ การบริหารจัดการในภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วน ต่างๆ	100	
4) สืบค้น ทบทวน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือก และเสนอเป้าประสงค์และตัวชี้วัดของเป้าหมาย ที่ 14 ที่เหมาะสมในบริบทของประเทศไทย	100	
5) วิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรการด้านเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายที่อาจมีส่วนผลักดันหรือ ขัดเคลื่อนการดำเนินงานของทุกภาคส่วนให้บรรลุ เป้าหมายที่ 14 เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของไทย	100	
6) จัดประชุมกลุ่มตัวแทนภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือ และประเมินสถานะความพร้อมในการบรรลุ เป้าหมายที่ 14 ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ ประเทศไทย	100	ดำเนินการจัดประชุม วันอังคารที่ 30 พฤษภาคม 2560

การดำเนินงาน: ได้ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้
 ได้ดำเนินงานล่าช้ากว่าแผนที่วางไว้

ได้เปลี่ยนแผนงานที่วางไว้ดังนี้

ภาคผนวก ค

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>บทที่ 1: บทนำ</p> <p>– บทนำมีข้อมูลสำคัญหลักๆ พอสมควร แต่ผู้เขียนควรเพิ่มการ “ทบทวนเอกสารเชิงสังเคราะห์” โดยเฉพาะประวัติของการพัฒนาที่ยั่งยืนและ SDGs (อธิบายพอสังเขป) รวมถึงสถานะภาพของประเทศไทย เพื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงความสำคัญและความเร่งด่วนของการขับเคลื่อน SDGs</p>	<p>เพิ่มเติมแล้วในหน้า 1</p>
<p>– ทางผู้เขียนได้กล่าวถึงปัญหาทางด้านข้อมูลและด้านนโยบายที่เกี่ยวกับทะเลและชายฝั่ง แต่ไม่ได้กล่าวถึงปัญหาหลักๆ ทางทะเลและชายฝั่งของประเทศไทยโดยตรง เช่น การที่ประเทศไทยได้รับ ใบเหลือง IUU จากสหภาพยุโรปและปัญหาการประมงที่ไม่ได้มาตรฐาน จึงเห็นว่าผู้เขียนควรเขียนเน้นให้เห็นถึงปัญหาเหล่านี้ (ประมาณ 1-2 บรรทัด) เพื่อให้ผู้อ่านทั่วไปมีความเข้าใจถึงความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 14</p>	<p>มีแล้ว ... “เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 14 มุ่งให้มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนภายในปี พ.ศ. 2573 โดยเน้นการแก้ไขและป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรที่มีชีวิตในระบบนิเวศทางทะเล อันเกิดจากการจับสัตว์น้ำที่เกินศักยภาพ (overfishing) การประมงผิดกฎหมาย ภาวะมลพิษ และสถานะความเป็นกรดในน้ำทะเล (ocean acidification) เป้าหมายนี้ยังกำหนดให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง</p>
<p>– ควรมีการอ้างอิงถึงการศึกษาของภาควิชาการ หรือยกตัวอย่างปัญหาหรือการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทะเลหรือชายฝั่งในประเทศไทย เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงความจำเป็นของการพัฒนาที่ยั่งยืนของทะเลและชายฝั่ง</p>	<p>ตามแนวทางการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ การเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง การพัฒนาขีดความสามารถและถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัยทางทะเล การส่งเสริมประมงพื้นบ้าน และการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง”</p>
<p>บทที่ 2: นิยามและความหมายของเป้าประสงค์ (Target) และตัวชี้วัด (Indicator) ภายใต้เป้าหมายที่ 14 และความสอดคล้องกับบริบทประเทศไทย</p>	<p>แก้ไขแล้ว</p>

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>– มีการศึกษาคำนิยามและความจำกัดที่ตีความ แต่ทว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หน้า 9 “นิยาม และคำจำกัดความตัวชี้วัดสำคัญ” ควรเปลี่ยนเป็น “นิยาม และคำจำกัดความเป้าประสงค์และตัวชี้วัดสำคัญ” 2. การอ้างอิง (In-text Citation) ไม่ถูกต้อง ควรปรับให้ถูกต้องตามระบบการอ้างอิง 3. ตรวจสอบการเขียนตัวย่อต่างๆ ที่ใช้ภายในเล่ม ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยวัด องศาฯ ฯลฯ ให้แน่ใจว่าถูกต้อง ยกตัวอย่างเช่น km² ไม่ใช่ Km² (หน้า 9) 4. หน่วยวัดที่กล่าวไปแล้วควรมีการกำกับภาษาไทย ด้วย เช่น ตารางกิโลเมตร (km²) จากนั้นจึงใช้ตัวต่อในส่วนถัดไปได้ 5. ควรเปลี่ยนจาก ค.ศ. เป็น พ.ศ. ทั้งหมด (ยกเว้นการอ้างอิงถึง UN หรือ เอกสารอื่นๆ เป็นภาษาอังกฤษ) 	
<p>– นิยามเป็นนิยามจากองค์กรสากลทั้งหมด ผู้วิจัยมีได้นำเสนอนิยามของประเทศไทยเอง และมีได้สรุปหรือนำเสนอเหตุผลว่า ในแต่ละนิยามใช้นิยามของใคร และนิยามของใครเหมาะสมกว่ากัน</p>	<p>นิยาม ตัวชี้วัด SDGs ควรกำหนดให้สอดคล้องกับระบบสากล เพื่อผลในการติดตามประเมินผลร่วมกับนานาชาติ</p>
<p>– หน้า 7 เป้าประสงค์ที่ 14.7 เน้นอนว่าจัดการประมง การเพาะเลี้ยง และการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญต่อประเทศไทย แต่ทว่าประเทศไทยไม่ใช่ทั้งประเทศหมู่เกาะขนาดเล็ก หรือประเทศด้อยพัฒนา ดังนั้นเพื่อให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย เป้าประสงค์นี้ควรมีการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิขาดความชัดเจนว่าอะไรคือความแตกต่างในประเด็นปัญหาที่อ้างอิง และคำจำกัดความภายใต้บริบทของเป้าหมายที่ 14</p>
<p>– มีการนำเสนอทบทวนความหมายของนิยามลำดับตามแบบสากล แต่ยังขาดการสรุปคำจำกัดความของแต่ละเป้าประสงค์และตัวชี้วัด</p>	
<p>– คณะผู้เขียนมิได้เขียนเกี่ยวกับการทบทวนข้อมูลอภิพันธุ์ (Metadata) ตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดเลย</p>	<p>มีแล้ว – ตารางที่ 1 ช่องขวาสุด</p>

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>ทั้งนี้ทาง UN ได้ให้ข้อมูลสำหรับข้อมูล อภิพันธ์ของตัวชี้วัดที่ 14.4.1. และ 14.5.1. สำหรับข้อมูลอภิพันธ์อื่นๆ ที่ไม่มีข้อมูลทางคณะผู้เขียนควรเขียนกำกับไปเลยว่า “ไม่มีข้อมูลรายละเอียดที่อธิบายถึงความ เป็นมาของข้อมูล (Metadata) รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดตัวชี้วัดสากล”</p>	
<p>– ผู้เขียนควรเขียนประเด็นเกี่ยวกับ Cross-Cutting หากเป้าประสงค์หรือตัวชี้วัดในเป้าหมายที่ 14 มีความเกี่ยวข้อง (เช่น Goal 15 ป่าไม้ และ Goal 12 การบริโภคอย่างยั่งยืน เป็นต้น) มีความคล้ายคลึงและซ้ำกับเป้าประสงค์และตัวชี้วัดในเป้าหมายอื่นๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าการที่ประเทศไทยจะขับเคลื่อน SDGs พวกเราก็ควรที่จะขับเคลื่อนทุกๆ เป้าหมายไปพร้อมๆ กัน</p>	<p>เป็นข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการร่วมกันระหว่าง เป้าหมายทั้ง 17 ประการ เช่น การประชุมหารือ เพื่อขับเคลื่อน SDGs อย่างมีบูรณาการ</p>
<p>– นิยามของเป้าหมายและเป้าประสงค์มีความชัดเจน อย่างไรก็ตามตัวชี้วัดบางส่วนอาจยังไม่เหมาะสม เช่น</p> <p>1. ตัวชี้วัดที่ 14.1.1 การป้องกันและลดมลพิษทางทะเล โดยเฉพาะมลพิษจากชายฝั่ง หากต้องการวัดโดยใช้ ตัวชี้วัดจากปรากฏการณ์ Eutrophication อาจทำได้ โดยยาก เนื่องจากต้องวัดปริมาณคลอโรฟิลล์เอ ซึ่งต้องใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ยุ่งยาก และมีค่าใช้จ่าย สูง หากเปลี่ยนรูปแบบของตัวชี้วัดเป็นการวัดปริมาณ ธาตุอาหารในน้ำที่เป็นต้นกำเนิดของ nutrient pollution โดยตรง เช่น ไนโตรเจน หรือ ฟอสฟอรัส โดยตรงอาจจะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนได้มากกว่า นอกจากนี้กรมควบคุมมลพิษมีการกำหนดค่า มาตรฐานคุณภาพของน้ำทะเลโดยการวัดไนโตรเจน และฟอสฟอรัสเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดอยู่ก่อนแล้ว</p> <p>2. ตัวชี้วัดที่ 14.4.1 ระดับที่มีความยั่งยืนทางชีวภาพ ของการทำประมง หากต้องการวัดโดยใช้ MSY</p>	<p>ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยามและข้อมูล อภิพันธ์ (Metadata) เพื่อความสอดคล้องในระดับ สากลตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งองค์กรสหประชาชาติ ที่เกี่ยวข้อง เช่น UN Environment หรือ FAO หรือ IOC-UNESCO อยู่ในระหว่างศึกษาและ ทดสอบตัวชี้วัดที่ยังไม่เป็นที่ตกลงกัน (ระบุไว้ใน ตารางที่ 1) สำหรับการกำหนดตัวชี้วัดทดแทนหรือ proxy นั้น จำเป็นต้องมีการหารือร่วมระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบต่อเนื่องในการ ประเมินผลในอนาคต จึงเป็นประเด็นที่เสนอไว้ สำหรับงานวิจัยในอนาคต</p>

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>(Maximum Sustainable Yield) ในประเทศไทย อาจจะวัดได้โดยยากเนื่องจาก MSY มีหลักคิดจากการทำประมงในเขตหนาวและเขตอบอุ่นที่ลักษณะของประชากรประมงเป็นแบบกลุ่มเดียว (Single species) ในขณะที่ความหลากหลายของทรัพยากรในประเทศไทยที่อยู่ในเขตร้อนเป็นลักษณะหลายกลุ่มประชากร (Multi species) ทำให้การประเมิน MSY ทำได้โดยยาก นอกจากนี้ลักษณะของเครื่องมือประมงและวิธีการการทำประมงที่แตกต่างกัน ยังส่งผลให้ศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน การเลือกใช้ MSY ที่เป็นตัวแทนเดียวของประเทศ อาจจะไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม กรมประมงใช้หลักเกณฑ์การประเมินการลงแรงประมงด้วยเกณฑ์ CPUE (Catch per Unit Effort) หรือ “ปริมาณการจับต่อหน่วยการลงแรงประมง” เป็นค่าบ่งชี้ “ความชุกชุมของสัตว์น้ำ” เพื่อมุ่งประเด็นไปที่ศักยภาพการผลิตของสัตว์น้ำแทนการพิจารณาจากเครื่องมือ จึงมีการใช้ค่าปริมาณที่พบต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) แทน ขณะที่ “การลงแรงประมง” หมายถึง การใช้เครื่องมือออกไปทำการประมงส่งผลให้สัตว์น้ำถูกจับขึ้นมาในแต่ละครั้ง ตามวิธีการทำประมงของเครื่องมือประมงแต่ละชนิด เช่น เครื่องมือประเภทยวนลาก ในการลากอวนแต่ละครั้ง สัตว์น้ำถูกจับไปได้มากน้อยยิ่งขึ้นอยู่กับชั่วโมงในการลากอวน ค่า CPUE จึงกำหนดหน่วยการลงแรงประมงให้เป็นจำนวนชั่วโมง หากเป็นประเภทยวนล่อม จะพิจารณาเป็นต่อจำนวนครั้งที่ล่อมอวนจับสัตว์น้ำ และหากเป็นประเภทยวนลอยจะพิจารณาเป็นความยาวของอวน เป็นต้น ดังนั้นการพิจารณาเลือกตัวชี้วัดในเป้าประสงค์นี้อาจจะต้องมีการพิจารณาการ</p>	

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>เลือกใช้ MSY หรือ CPUE ที่เหมาะสม หรืออาจใช้ควบคู่กันไป</p>	
<p>– เรื่องเป้าประมง และ ตัวชี้วัดเป้าประมง ควรเขียนเพิ่มเติมว่า ตัวแทนท้องถิ่นเกี่ยวกับด้านทะเลและชายฝั่ง รู้สึกอึดอัด อยากให้รัฐบาลกำหนดให้ชัดเจนเลยว่า เป้าตรงไหนที่ต้องดูแล</p>	
<p>– ควรเสนอ ให้เพิ่มเรื่องกฎหมายของนักท่องเที่ยวหรือธุรกิจทัวร์ที่ไม่ยั่งยืน/ EEC ไว้สำหรับเป้าประมงของไทย</p>	
<p>3. ตัวชี้วัดที่ 14.b.1 ควรแยกและให้คำจำกัดความที่ชัดเจนของ ประมงพื้นบ้าน (Artisanal fisheries) และประมงขนาดเล็ก (Small-scale fisheries) ให้แตกต่างกัน</p>	<p>ในขณะที่ประมงขนาดเล็กอาจหมายถึงรวมถึงประมงเลี้ยงชีพ (พื้นบ้าน) และประมงเชิงการค้า เป้าหมาย SDG 14 ให้มีความสำคัญกับประมงขนาดเล็กต่อประเด็นความมั่นคงด้านอาหารและทางเศรษฐกิจ (รายได้) การกำหนดตัวชี้วัดในขั้นต้นจึงกล่าวถึงเฉพาะประมงขนาดเล็ก หากมีประเด็นประมงพื้นบ้านที่ไทยควรให้ความสนใจและยกขึ้นเป็นประเด็นประเมินผลในระดับสากลจึงค่อยศึกษาความหมายหรือนัยของความแตกต่างได้ภายหลัง</p>
<p>บทที่ 3: สถานะปัจจุบันของเป้าหมายที่ 14 ในบริบทประเทศไทย</p> <p>– มีการอธิบายสถานะของการจัดทำ หรือวิธีการกำหนดตัวชี้วัดเท่านั้น มิได้กล่าวถึงสถานะของเป้าประมงใดๆ</p>	<p>มีแล้ว โปรดดูตารางที่ 1</p>
<p>– ควรกล่าวถึงสถานะความรุนแรงของปัญหาหรือช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับเป้าประมงและตัวชี้วัดให้ครบถ้วน</p>	
<p>– มีการอธิบายความหมายของตัวชี้วัดบางตัว โดยนำเสนอความหมายตามบริบทของกฎหมายไทยไว้ ซึ่งในส่วนนี้ควรจะไปนำเสนอในบทที่ 2 (หน้า 11) มากกว่า</p>	<p>ประเด็นรูปแบบการนำเสนอรายงาน</p>

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>- หน้า 15 ควรมีการเขียนบทนำ เป็นการอธิบายว่าทำไมการศึกษาเกี่ยวกับสถานะของเป่าประสงค์และตัวชี้วัด นอกจากนี้ ก็ควรเกริ่นอย่างคร่าวๆ ถึงพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งของประเทศไทย (ข้อมูลเหล่านี้ ทางทีมผู้วิจัยได้ทำการเขียนแล้วในบทอื่นๆ) และตารางที่แสดงถึงหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเป่าประสงค์แต่ละเป่าให้ชัดเจน</p>	
<p>- ควรเขียนเป่าประสงค์ก่อนที่จะเริ่มบรรยายถึงสถานะของตัวชี้วัด เช่น: เป่าประสงค์ 14.1 ป้องกันและลดมลพิษทางทะเล... ตัวชี้วัดที่ 14.1.X ตัวชี้วัดที่ 14.1.XX</p>	
<p>- ควรเขียนเพิ่มเติมว่า ทาง UN ไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดสำหรับการท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับประเทศไทย และอาจจะมีการแสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดที่ติดต่อกับทะเล (หากมี) หรือสถิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>	
<p>- หน้า 23 การจัดลำดับ 30 เป่าประสงค์ที่มีความสำคัญสูงสุด ผู้เขียนควรเขียนกำกับไว้เลยว่า เป่าที่ 14 มีเป่าประสงค์ที่ 14.4 และ 14.6 รวมอยู่ นอกจากนี้ทางผู้เขียนต้องเน้นย้ำผู้อ่านถึงนัยยะความเร่งด่วนและความพร้อมของเป่าประสงค์ อีกทั้งยังต้องเน้นย้ำด้วยว่าทุกเป่าประสงค์ (ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของประเทศไทย) ในทุกเป่าหมายมีความสำคัญและมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้สำเร็จ</p>	
<p>- เนื้อหารวบรวมเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันของตัวชี้วัดแล้ว แต่ยังไม่แสดงผลในส่วนของสถานะปัจจุบันของเป่าประสงค์ ซึ่งอาจต้องรายงานในลักษณะของค่าทางตัวเลข ที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างค่า</p>	

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>เป้าหมาย และค่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทย เช่น ในปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่คุ้มครองโดยรวมคิดเป็นร้อยละ เท่าใดของพื้นที่ทะเลทั้งหมด</p>	
<p>– หน้า 16 บรรทัดที่ 1 หากข้อมูลยังไม่ชัดเจนไม่ควรใส่นำมาใส่ในรายงาน (เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายหลัง)</p>	<p>เป็นการรายงานสถานะปัจจุบันจากแหล่งอ้างอิง</p>
<p>– หน้า 16 ตัวชี้วัดที่ 14.3.1. หากทางผู้เขียนสามารถทำตาราง pH ของบางจุดตรวจวัด จะทำให้รายงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น ทั้งนี้ ก็เป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยนั้นมีข้อมูลถึงแม้ว่าอาจจะไม่ใช่ Average Marine Acidity</p>	<p>รายละเอียดข้อมูลนี้อาจไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่ต้องการสื่อ</p>
<p>– การทบทวนการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ของแต่ละเป้าประสงค์ไม่มีความชัดเจน เนื่องจากไม่ได้กล่าวถึงภาคส่วนโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีการดำเนินการตามแต่ละเป้าประสงค์ไปแล้วหลายประการ เช่น กรมประมง กรมเจ้าท่า กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น ที่นำเสนอเป็นเพียงสาระหรือประเด็นที่มีการดำเนินการเพียงบางประเด็น เช่น การออกกฎหมายและการกำหนดหลักเกณฑ์ เป็นต้น</p>	
<p>บทที่ 4: การดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ในปัจจุบันเกี่ยวกับเป้าหมายที่ 14 ในบริบทประเทศไทย</p> <p>– การรายงานสถานะของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดเป็นนำเสนอภาพรวม ทำให้ไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่าการดำเนินการหรือสถานะของเป้าประสงค์และตัวชี้วัดแต่ละตัวเป็นอย่างไร</p> <p>– ผู้วิจัยควรประเมินแยกตามเป้าประสงค์และแสดงข้อคิดเห็นแยกตาม เป้าประสงค์เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพรวมของการดำเนินการในปัจจุบันได้อย่างชัดเจน</p>	<p>มีแล้ว โปรดดูตารางที่ 1 แยกแต่ละเป้าประสงค์และตัวชี้วัด</p>

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>- ไม่มีการเขียนข้อมูลหรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เป้าประสงค์ที่ 14.7 ทางคณะผู้เขียนควรให้เหตุผลด้วยว่าทำไม อาจจะเป็นเพราะประเทศไทยยังไม่พร้อมหรือยังไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะผู้เขียนอาจจะได้เขียนไว้ในบทอื่นแล้ว แต่ก็ควรเน้นย้ำอีกครั้งในบทนี้</p>	
<p>บทที่ 5: ความพร้อมของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายที่ 14</p> <p>- คณะผู้เขียนมีการเขียนถึงการเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายที่ 14 และเป้าหมายหลักของประเทศ และมีการอ้างอิงถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือว่าดีมาก แต่ทว่าการศึกษาเพียงแค่ความเชื่อมโยงไม่ได้หมายถึงความพร้อมของประเทศไทย</p>	<p>ไม่ชัดเจนว่าต้องการให้ปรับอะไรและอย่างไร</p>
<p>- ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวถึงความพร้อมของหน่วยงาน เช่นว่า หน่วยงานภาครัฐมีความพร้อมในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดได้อย่างไร อีกทั้งยังไม่ได้กล่าวถึงข้อมูลสำคัญๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบาย บุคลากร งบประมาณ และกลไกการขับเคลื่อนเลย มีแต่การกล่าวถึงนโยบายและแผนที่หน่วยงานต่างๆ จัดทำขึ้นและสอดคล้องกับเป้าประสงค์และตัวชี้วัดเท่านั้น</p>	<p>ควรเป็นงานวิจัยต่อยอด เนื่องจากมีรายละเอียดมากและลงลึกถึงระดับการพัฒนาแผนงานโครงการ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการหารือร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงและการจัดสรรงบประมาณให้เกิดการปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม</p>
<p>- อย่างไรก็ตาม รายงานยังไม่ค่อยมีการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมจากภาคส่วนอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาครัฐที่จะช่วยสื่อให้เห็นความพร้อมของประเทศไทย คณะผู้เขียนอาจจะเขียนถึงความกระตือรือร้นของคณะทำงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคมที่แสดงถึงความพร้อม</p>	
<p>- ผู้วิจัยแสดงความเชื่อมโยงในส่วนของนโยบายหลักของประเทศต่อเป้าประสงค์โดยจำแนกตามประเภท</p>	

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>ของนโยบาย อย่างไรก็ตาม นโยบายบางข้อยังมีลักษณะของเนื้อความที่ไม่ชัดเจนในหลักปฏิบัติ และไม่สอดคล้องกับเป้าประสงค์โดยตรง เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วาระการปฏิรูปประเทศ ที่ 25/2558 เรื่องการกำหนดพื้นที่คุ้มครองทางทะเล และการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ทางทะเล มีความเชื่อมโยงกับเป้าประสงค์ที่ 14.5 แต่ยังไม่มิลักษณะที่ชัดเจนที่เชื่อมโยงกับเป้าประสงค์ที่ 14.2 (EEZ) 2. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง มีความเชื่อมโยงกับเป้าประสงค์ 14.2 แต่ไม่มีความเชื่อมโยงที่ชัดเจนกับเป้าประสงค์ที่ 14.4 และ 14.6 ที่เน้นเรื่องการประมง เป็นต้น ลักษณะข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนของนโยบายที่ผู้วิจัยนำเสนอ โดยยังมีลักษณะของเนื้อหาหลายประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนในด้านความเชื่อมโยง ทั้งนี้ ผู้วิจัยควรพิจารณาประเด็นยุทธศาสตร์ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยมุ่งเน้นที่ตัวกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมที่มีการระบุถึงเป้าหมายอย่างชัดเจนเพื่อเทียบเคียงกับเป้าประสงค์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้จะทำเป็นลักษณะของตารางเทียบเคียงเพื่อให้เห็นบริบทความเชื่อมโยงของนโยบายและเป้าประสงค์ที่ชัดเจนมากขึ้น 	
<p>- อยากให้เพิ่มข้อความสั้นๆ เพื่อให้เกิดความ concern เรื่องประมงพื้นบ้าน เพราะว่ากฎหมายใหม่ที่ออกมาขัดกับวิถีชีวิตประชาชนในพื้นที่</p>	<p>เพิ่มแล้วในมาตรการ</p>
<p>บทที่ 6: การจัดลำดับความสำคัญ</p> <p>- การจัดลำดับความสำคัญไม่ได้เป็นไปตามแนวคิด 2 ลักษณะที่กำหนดไว้ในขอบเขตลักษณะข้อ 6 หากแต่ใช้ผลที่คณะกรรมการ กพย. ซึ่งจัดลำดับความสำคัญเอาไว้แล้ว</p>	<p>เพิ่มเติมแล้ว</p>

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>- ผู้วิจัยได้นำเสนอรายงานในส่วนของการประชุม คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การประชุมดังกล่าวยังไม่มี ความชัดเจนว่า คณะกรรมการ กพย. ได้ยึดเกณฑ์การจัดลำดับ ความสำคัญทั้ง 4 ข้อที่ผู้วิจัยระบุไว้หรือไม่ (ความสำคัญ ความชัดเจน ความเป็นไปได้ และความ เชื่อมโยง) ขอให้ผู้วิจัยเพิ่มเติมรายละเอียดวิธีการให้ สมบูรณ์เพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน ทั้งนี้ เนื่องจาก งานวิจัยเป็นลักษณะของการศึกษาทางวิชาการ กรณี ที่ผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวคิดของ กพย. ควรเสนอ เหตุผลการสนับสนุน และหากไม่เห็นด้วยผู้วิจัยอาจ แสดงความเห็นที่แตกต่างจากหลักคิดของ คณะกรรมการ กพย. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความ สมบูรณ์ของการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่</p>	
<p>- ตารางที่ 1 ในส่วนของเชิงอรรถที่ 14 (มาตรการ/ กลไกการทำงาน) ไม่มีการระบุรายละเอียดที่มา</p>	<p>มีแล้ว ในหน้าแรกของตารางที่ 1</p>
<p>บทที่ 7: การสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรการทางเลือก ด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ 14</p> <p>- การนำเสนอเป็นเพียงแค่การนำเสนอประเด็นภาพ โดยรวม จึงควรปรับปรุงการนำเสนอใหม่โดยแยก หัวข้อไว้ให้ชัดเจนในแต่ละด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความเชื่อมโยงเกี่ยวพัน ระหว่างทุกด้าน ซึ่งการแก้ไขปัญหามองแยกส่วนได้ เนื่องจากไม่มีความชัดเจนเด็ดขาดของ ข้อเสนอแนะว่าเป็นมาตรการด้านใดด้านหนึ่ง</p>
<p>- ผู้วิจัยควรแสดงให้เห็นถึงจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของ มาตรการต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อแสดงให้เห็นถึง มาตรการที่จะเป็นจุดเปลี่ยนในการเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ (Gap analysis) เพื่อให้เนื้อหา มีความสมบูรณ์และมีหลักยืนในการถกเถียงทาง วิชาการ หากไม่มีการนำเสนอในส่วนนี้ อาจจะมีข้อ สงสัยจากผู้อ่านในเรื่องความเหมาะสมและถูกต้องของ วิธีการที่นำเสนอ</p>	<p>มีแล้ว โปรดดูในตารางที่ 1 และรายการอ้างอิง</p>

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไข
<p>บทที่ 8: บทสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอประเด็นที่เป็นข้อจำกัดการดำเนินงานตามเป้าประสงค์ ยังสรุปไม่ชัดเจน ควรปรับให้เห็นภาพชัดเจน และควรนำเสนอแนวทางแก้ไขด้วยไม่เฉพาะการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเท่านั้น - ในบทสรุปนั้น ทางผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงความคืบหน้าของการทำงานต่างๆ ของภาครัฐ อีกทั้งยังไม่ค่อยเขียนถึงบทบาทของภาคเอกชนและประชาสังคม (ควรเพิ่มเติม) - รายงานวิจัยนี้อยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้งนี้ก็อยากให้ผู้เขียนคำนึงถึงความสำคัญของภาคเอกชนและประชาสังคมต่อ SDGs อีกทั้งยังอยากให้เน้นย้ำอีกด้วยว่าเป้าหมายทุกเป้าของ SDGs มีความเกี่ยวข้องกันและมีความสำคัญทั้งหมด 	<p>มีแล้วในข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่ม</p>
<ul style="list-style-type: none"> - รายงานมีการอ้างอิงที่ผิดรูปแบบไม่ได้มาตรฐาน อยากให้แก้ไขให้ถูกต้องตามระบบการอ้างอิง 	<p>แก้ไขแล้ว</p>
<ul style="list-style-type: none"> - รายงานไม่มีบทสรุปสำหรับผู้บริหารที่เป็นภาษาไทย (ควรเพิ่มเติม) 	<p>เพิ่มเติมแล้ว</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เขียนควรคำนึงถึงนัยยะทางวิชาการของรายงานให้มากกว่านี้ เนื่องด้วยโครงการการวิจัยนี้เป็นโครงการที่เน้นถึงภาควิชาการ และ SDGs ในประเทศไทย 	<p>ไม่ชัดเจนว่าต้องการให้ปรับด้านวิชาการอะไร และอย่างไร</p>